

رات وچوم

بریت ہیلیڈی

فضل احمد بچاڑی

رات وچ م

(ناول)

مصنف : بریت ہیلیدی
مترجم : فضل احمد بچاڻي

نیوفیلڈس پبلیکیشنس
ٹنڈو ولی محمد حیدر آباد سندھ
1988ع

نيو فيلڊس پبليڪيشنس جو ڪتاب نمبر ڪ سو ڇهه
ڇپائيندڙ نيو فيلڊس پبليڪيشنس

ٽنڊو ولي محمد، حيدرآباد سنڌ.

ڇپيندڙ نيو فيلڊس پرنٽنگ پريس

هوم اسٽيڊ هال چاڙهي، حيدرآباد.

مئي 1988ع

پهريون ايڊيشن

20/- روپيا

قيمت

(سڀ حق ۽ واسطا قائم)

RAAT WICH MEN (Death Has Three Lives)
Novel by **BRETT HALLIDAY**. Translated in
Sindhi by **FAZAL AHMED BACHANI**.
Published by New Fields Publications, Tando
Wali Mohammed, Hyderabad Sind. Pakistan.
First Edition May 1988. Price Per Copy Rs. 20/-

مترجم طرفان

جيڪو به انگريزي ادب پڙهندڙ آهي سو ضرور ڄاڻي ٿو ته برطانيه جي انگريزي ۽ آمريڪا جي انگريزي جي گفتگو توڙي انشا ۽ اسلا پر چڱو خاشو فرق آهي۔ بلاڪ ايٽن چئجي ته وير اٿن پاڻ ۾۔ برطانيه جي انگريزي جي وات ويٺي توڙي انشا گهڻي سولي ۽ سلوٽي آهي جڏهين ته آمريڪي انگلش جو رنگ ٿي نرالو آهي۔ اسان لاءِ ته هنن اشرافن جا اکر هڪڙا ته معنيٰ ٻي، ڪي ڪي اکر ته ٻڪشنري ڇڏيو ڪنهن اينسائڪلوپيڊيا ۾ ٿي مس ملندا۔ ادبي تحرير ۾ هي اهڙا ڇڙواڳ ۽ ڇيڪ آهن جو جيڪو اکر سولو لڳين ۽ وٺين سو ڦهڪايو ڪڍن جنهن جو مطلب لکن به پاڻ ته سمجهن به پاڻ۔ جيڪو هنن جي انهن نزاکتن کان واقف نه هوندو سو ڀلا Dunno جو مطلب Dont Know هڪدم ته نه سمجهي سگهندو۔ مترجم لاءِ ته ويتر مصيبت!

خير مون پنهنجي پر ۾ ڪوشش ڪئي آهي ته ترجمو سلوٽو ٿي بيهي ۽ وري سڄو متن اصل کان ذرو به گهٽ وڌ نه هجي۔ اميد اٿم ته ڪمائي قبول پوندي۔

هي جاسوسي ناول مشهور آمريڪي جاسوسي ناول نگار برٽ هيلڊي (Brett Halliday) جي گهڻي دلچسپ ناول Death has Three Lives جو مڪمل ترجمو آهي۔ فقط اجائي ڊيگهه وارا جعلا ڇڏي ڏنا اٿم۔ هن ناول جي هڪ وڏي خوبي هيءَ آهي جو هي ٻين مقبول جاسوسي

ناولن کان نرالو ۽ منفرد آهي ڇاڪاڻ ته هن ۾ رڳو سنسني پيدا ڪندڙ واقعات جي پرمار ڪانهي بلڪه هي هڪ بهترين ادب پارو (Piece of Literature) به آهي ان سبب مصنف به ٻين جاسوسي ناول نويسن کان منفرد ۽ ممتاز حيثيت رکي ٿو. باقي مترجم جو فيصلو اوهانتي آهي.

آمريڪا جي مشهور شهر ميامي ۾ هڪڙي ئي رات ۾ فقط ٽن ڪلاڪن اندر ٽي خون ٿي ٿا وڃن ۽ هڪڙو ماڻهو پوليس جي هٿان مارجي ٿو وڃي. ۽ لطف جي ڳالهه هيءَ ته خود مشهور جاسوس ماڻڪل شيني انهن ٽي وارداتن ۾ پاڻ ايترو وڇڙندو ڦاسندو ۽ ملوث ٿيندو ٿو وڃي جو هڪ طرف سندس سيڪريٽري ۽ محبوبه قابو آهي ته ٻي طرف پاڻ پوليس عملدار جي بستول جي نشاني ۾ آهي. انهن حالتن ۾ هن کي پاڻ به ڇڏائڻو آهي، پنهنجي محبوبه کي به بچائڻو آهي ۽ قاتل کي به قابو ڪرڻو آهي.

ساڳي ئي رات صبح ٿيڻ کان اڳ هو انهيءَ ڦندي مان نڪري اچي ٿو، سندس سيڪريٽري ۽ محبوبه قاتل جي سرڪ ساهي مان آزاد ٿئي ٿي ۽ قاتل پنهنجي انجام کي پهچي ٿو. پر ڏسو ته اهي پيمچرا پار ڪندي هو لاڳيتو بدحواسي ۽ حماقت جو ثبوت ٿو ڏي يا هن جي هوشماري ٿي ڪم اچي؟

فضل احمد بچائي.

۱۳- آڪٽوبر ۱۹۸۲ع

B-139 نزد گانڌي چورنگ ٽنڊو الھيار سنڌ.

[آمريڪا جي خوبصورت شهر **مياپي** ۾]

رات جا نَوَ لڳڻ ۾ به اڃا ڪي منٽ هئا. **لوسي**
هيملٽن پنهنجي ڪمري ۾ اڪيلي ويٺي جاسوس **هاگل**
شيلني جو انتظار ڪري رهي هئي. جو سندس بالادست
به هو ۽ دوست به.

دروازي تي گھنٽي وڳي ته لوسي جي منهن تي سرهاڻي
پڪڙجي وئي جنهن جو وڏو سبب هي هو جو هن کي شينني
جي اچڻ جي ڪا گھڻي اميد نه هئي. هوءَ سٺ ڏئي اٿي ۽
اچي دروازو کوليائين.... مگر.... دروازي تي شينني جي
بدران هڪ ٻيو ئي شخص بيٺو هو — هڪ ايرٿو قد ور
نوجوان، بت تي سادا ۽ بي ترتيب ڪپڙا ۽ مٿي تي هڪ
خاڪي رنگ جو ٽوپلو جو هن جي ساڄي اک تي نيميو پيو
هو. هن جي چهري تي سور ۽ اند مانند جون ڪيفيتون
هيون. لوسي جنهن ڪمري ۾ رهڻ لڳي سو عمارت جي
ٻي منزل تي هو جتي ٻيا به ڪيترائي ڪمرا هئا. هوءَ اهو
سوچي دروازو بند ڪرڻ لڳي ته نوجوان کي شايد ڪنهن
ٻي ڪمري ۾ وڃڻو هو ۽ گھنٽيءَ جو آواز سندس ڪمري
تي نه پر ڪنهن ٻي ڪمري تي ٿيو آهي.... پر ايتري ۾
اهو نوجوان به قدم اڳتي وڌي آيو:
”لوسي تو مونکي نه سڃاتو ڇا؟“

اهو ٻڌي هوءَ کيس چٽائي نهارڻ لڳي. نوجوان جي منهن تي پنهنجاڻپ واري سرڪ هئي. چپ پڪوڙيا پيا هئس ۽ ساڄو هٿ پيمٽ تي اهڙي طرح کپائي رکيو هئائين ڇڻ پيمٽ ۾ ڪا سخت تڪليف اٿس. لوسي کي خاموش ڏسي هن وري چيو:

”آءٌ جئڪ برستو آهيان لوسي، نيو آريلينس جو جئڪ برستو، روزيءَ جو ڀاءُ.“

هاڻي لوسي کي ياد آيو ته جاسوس شيني جي سيڪريٽري ٽين کان اڳ هوءَ نيو آريلينس ۾ روزي سان گڏ جنهن آفيس ۾ ڪم ڪندي هئي اتي ئي سندس ملاقات جئڪ برستو سان ٿي هئي. اڪثر هوءَ روزيءَ جي گهر رات جو هن سان ڪچهريءَ تي ويٺي هوندي هئي ۽ اڪثر جئڪ برستو کي رات جو دير سان شراب جي نشي ۾ پٽ ٽڙندو ٿاڙندو ايندو ڏٺو هئائين. هو لوسيءَ سان به چيڙ چاڙ ڪندو هو پر لوسي هن کي فقط ان ڪري ڏڪاريندي هئي جو هن جون عادتون نه وڻنديون هئس. تنهن کانپوءِ جلد ئي جاسوس شيني هن کي مياشي وٺي آيو ۽ هوءَ هن جي سيڪريٽري بنجي وئي ۽ ٿيندي ٿيندي هنن ٻنهي ۾ نوڪر ۽ مالڪ جو فرق مٽجي ويو. هاڻي لوسيءَ کي فقط ۽ فقط شيني سان محبت هئي. مياشي ۾ اچڻ بعد هنن جئڪ بابت نه ڪجهه ٻڌو نه ڪجهه سوچيو.

لوسي دروازو سڄو کوليندي هن کي چيو:
”جي مونسان ملڻ آيو آهين ته پلي اچ.... ڀلا روزي

نيو آرينس ۾ ئي آهي؟

”ها۔“ جنڪ جواب ڏنو. ۽ پوءِ ساڳي طرح ٿڙندو ۽ هٿ پيٽ تي کپايو هو اندر گهڙي آيو ۽ ڪمري جي وچ ۾ اچي بيهي رهيو. لوسي دروازو بند ڪري ڇڏيو. دروازي بند ٿيڻ جو آواز ٻڌي جنڪ لوسي کان پڇيو:

”هتي اڪيلي ئي آهين لوسي؟ ڀلا گذريل پندرهن منٽن دوران توکي ڪنهن فون نه ڪئي آهي؟“ پر ان کان اڳ جـو لوسي ڪو جواب ڏي پوانتي ڪاڻي هو پوٽ ڀر فرش تي ڪري پيو. لوسي ٻوڙي اچي هن جي ڀرسان گودڻ ڀر ويهي هن کي اٿلائي پئي ۽ ڀر لبتايائين، اٽسي جنڪ جو هٿ سندس پيٽ تان هڻي ويو ته سندس ڪڪ وٽ قميص جو اهو حصو رت سان لٽل نظر آيو. لوسي هڪدم قميص هٽائي زخمو ڏسڻ لڳي. ڪڪ وٽ هڪ گهرو زخم رت اوکاڙي رهيو هو، لوسي چرڪ ڀري اٿي بيٺي پر، انهيءَ کان اڳ جـو هـوءَ ڪجهه ڪري سگهي جنڪ اڪيون کوليون ۽ ڇپيل آواز ۾ چيو:

”ڊاڪٽر کي نه سڏائجان لوسي، خدا جو واسطو اٿمي، مونکي سمجهڻ جي ڪوشش ڪر آءُ جلدئي نڪ ٿي ويندس. مونکي پنهنجي سمهڻ واري ڪمري ۾ ڪجهه آرام ڪرڻ ڏي، ڪجهه وقت آرام ڪندس ته نڪ ٿي ويندس.“ ائين چئي هو پهرين ٽونئون ۽ پوءِ تريون ڪوڙي اٿي ويٺو. سندس اکين ۾ ارادي جي پختگي ۽ آواز ۾ حڪم جو انداز هو:

”بستري تي ڪو ٿوال رکي مونکي ان تي ليٽائي ڇڏ
لوسي!“ هن وري چيو. ”يقين رک آءٌ وڌيڪ رت نه ڇڏيندس.
ها، مهرباني ڪري مونکي ڪجهه پيار، پوءِ آءٌ ڪجهه آرام
ڪري جلدئي هليو ويندس.“

لوسي جو ذهن ڪجهه به سوچڻ سمجهڻ کان جواب
ڏئي بيٺو هو. جڏهن هن ڏانهن هٿ وڌايو ۽ هوءُ ٻئي ڪا
واه نه ڏسي هن کي سهارو ڏئي پنهنجي سمهڻ واري ڪمري
۾ وٺي آئي ۽ بستري تي هڪ وڏو ٿوال وڇائي هن کي ليٽائي
ڇڏيائين. جڏهن ٿورو وقت سور کان چنگهندو رهيو پر نيٺ
آرام اچي ويس ۽ اکيون بند ڪري ڇڏيائين. لوسي اهو
ڏسي اٿڻ لڳي ته هن هڪدم سندس ٻانهن جهلي ورتي:

”ٻڌ لوسي، آءٌ قسم کڻي ٿو چوان ته مون ڪنهن به
قسم جو ڪو ڏوهه نه ڪيو آهي مگر هن وقت صورتحال
ڪجهه اهڙي آهي جو ڊاڪٽر سان رابطو رکڻ مناسب نه
ٿيندو. هتي مياڻي ۾ توکانهو منهنجو ٻيو ڪوبه ڄاڻو سڃاڻو
ڪونهي ۽ توکي منهنجي مدد ڪرڻي پوندي. مونکي فقط
هڪ به ڪلاڪ آرام وٺڻ ڏي تنهن بعد آءٌ هر ڳالهه صاف
ڪري ڇڏيندس. ها، مون توکان فون بابت پڇيو هو؟“

”مونکي ڪنهن به فون نه ڪئي آهي.“ لوسي بدحواس
هئي. ”پر تنهنجي پيٽ ۾ گولي لڳل آهي خون اندر ئي اندر
پيو سمي، جي ڊاڪٽر کي نه ڏيکاربو ته....“

”جي هن وقت ڊاڪٽر آيو ته توکي پوءِ هميشه لاءِ
ڇڏيائون پوندو لوسي، پياري لوسي، مون تي اعتبار ڪر، ڏس

هن شهر ۾ آءُ اڃنبي آهيان ۽ پوليس جي فطرت جي ته خبر اٿئي. آءُ هنوقت ڪهڙي حالت ۾ آهيان سو ڏسڻ ٿي. بس مونکي فقط ڪجهه وسرام وٺڻ ڏي،” هائي جئڪ مرڪل لڳو هو. هن جون نظرون لوسي جي چهري تي ڪتل هيون جن جو انداز هو ۽ اڳ نه آزمائي چڪي هئي.

”چڱو، آءُ توکي ڪجهه برانڊي آڻي ٿي ڏيان.“ لوسي ۽ چيو. ”۽ جڏهين شيني هتي اچي تڏهين تون هن کي سڀڪجهه ٻڌائي ڇڏجان. هو پاڻ ئي ڪجهه ڪندو.“

ايئن چئي هو ۽ ڪمري ۾ وئي ۽ اتان شيني جي پسند جي بهترين برانڊي جو گلاس ڀري کڻي آئي. گلاس بستري جي ڀر واري ميز تي رکي هن هڪ دفعو وري جئڪ جي قميص هٽائي هن جي زخم کي جاچي ڏٺو جنهن مان هاڻي رت وهڻ بند ٿي ويو هو.

”شيني هتي اچڻو آهي ڇا؟“ جئڪ سوال ڪيو. ”ها.“ لوسي جواب ڏنو. ”۽ جي نه آيو ته آءُ کيس فون ڪري سڏي وٺندس.“

”ايئن نه ڪجانءِ لوسي.“ جئڪ ڏند ڀڪوڙي ڪهرائي سان چيو. ”پيڻ روزي جي خطن مان مونکي معلوم ٿيو آهي ته تون شيني سان دل جو سودو ڪري ويئي آهين.“ ”ها، مگر توکي انهيءَ تي ڪهڙو اعتراض آهي؟“

”مونکي ڇو اعتراض ٿيندو. جي مياڻي ۾ منهنجو ڪو ٻيو واقفڪار هجي ها ته آءُ توکي منهن به نه ڏيکاريان ها.“ اتي لوسي هن کي برانڊي جو گلاس کڻي ڏنو جو هن

ليٽي ليٽي ٿي نڙيءَ ۾ اوتي ڇڏيو جنهن سبب ڪجهه براندي
سندس ڳلن ۽ ڪنن تائين به هارجي وئي. گلاس خالي ڪري
هن چيو:

”ڏس لوسي، شيني هتي مون کي تنهنجو مهمان ڏسي
ضرور شڪ ڪندو، توکان بدگمان ٿيندو ۽ مون کي بگهڙن
جي حوالي ڪري ڇڏيندو. تون هن کي پنهنجي سڄاڻي جو
يقين ڪيئن ڏياريندي؟“

”آخر تون هر ماڻهوءَ کان ايترو خوف ڇو ٿو ڪاڻين؟“
لوسيءَ پريشان ٿيندي پڇيو. ”تو کي آخر گولي لڳل آهي ۽
ڊاڪٽر کي ڏيکارڻ ۾ آخر ڪهڙو حرج آهي؟“

”مون کي هڪ مثل ماڻهوءَ گولي هنئي آهي.... ها،
هڪ سُردِي مون کي گولي هنئي آهي، هاڻي تون يقين ڪرين
يا نه ڪرين تنهنجي مرضي. ۽ ڊاڪٽر کي آءٌ ان ڪري نٿو
ڏيکارڻ چاهيان جو هن حالت ۾ ۽ هن وقت آءٌ ڪنهن جي
به اڳيان ويهي بيان ڏيڻ نٿو چاهيان نه ئي تنهنجي يار شيني
سان ڳالهائڻ نٿو چاهيان. هاڻي ٻڌ، جي شيني هتي آيو ۽
تو ڪيسر منهنجي هتي موجودگي بابت ڪجهه به ٻڌايو ته
باد رک آءٌ هن کي چونڊس ته تنهنجا مونسان ناجائز تعلقات
آهن ۽ آءٌ هتي لڪي ڇپي تو وٽ ايندڙ آهيان، اهڙي طرح
آءٌ شيني کي توکان بدگمان ڪري ڇڏيندس ۽ تو کي نه
رڳو نوڪريءَ تان هٽ ڪمڻو پوندو پر شيني جي ڌڪار جا
ڌڪ به سهڻا پوندي، هاڻي دروازو بند ڪري ڇڏ ۽ هوشياريءَ
سان حالات کي منهن ڏي.“

لوسي ماٺ ميٺ ۾، برانڊي جو خالي گلاس کڻي ڪمري
مٿان ٻاهر نڪري دروازو بند ڪري ڇڏيو ۽ جڻڪ پلمنگ
سان لڳل بٽن دٻائي بتي گل ڪري ڇڏي.

لوسي اهو گلاس صاف ڪري هڪ گلاس پنهنجي لاءِ
پري اچي پنهنجي ڪمري ۾ ويهي رهي. سندس ذهن جي-
حالت غير ٿي پئي هئي. طرح طرح جا خيال، انومان ۽
اندیشا هن کي پيڙهي رهيا هئا. عجيب صورتحال هئي. شيني
اچڻ وارو هو ۽ هوءَ جڻڪ کي هن کان پوشيده رکڻ ٿي
مجبور ٿي پئي هئي جو هو پنهنجي ڌمڪيءَ تي عمل ڪري
سندس زندگي تباه ڪري سگهيو ٿي. ٻي طرف وري هي
اندیشو به هو ته جي شيني کي ڪنهن ٻيءَ طرح اهو معلوم
ٿي ويو ته لوسيءَ هڪ ماڻهوءَ کي، جو اهڙي حالت ۾
وٽس پهتو آهي جو هن جو اصل ڪردار واضح نه آهي. پاڻ
وٽ پناه ڏئي ۽ کيس بي خبر رکيو. ته به شيني بدگمان نه.
ٿيندو ئي ۽ لوسيءَ لاءِ وري ساڳي مصيبت ٿي پئدا ٿيندي!
جڻڪ جو معاملو واضح نه هو. هو ڪنهن جي گولي جو
نشانو بنجي آيو آهي؟ متان هو پاڻ نه، ڪو خطرناڪ ڏوه
نه ڪري آيو آهي؟ متان پوليس کي گهربل آهي؟ جي نه ته
هو ڪنهن سان به ملڻ کان ايترو ڇو پيو ڪيڀائي؟ جي هوءَ
پاڻ سڀڪجهه شيني کي ٻڌائي ٿي ڇڏي ته به خطرو آهي ۽
جي هن سان ڪوڙ ٿي ڳالهائي ته به ساڳيو خطرو!!

ڪيترو وقت هوءَ ويٺي وسڪيءَ جا ڍڪ پريندي ۽
پنهنجي ذهني چڪتاڻ کي منهن ڏيندي رهي. سندس سمهڻ

واري ڪسري ۾ مڪمل سائنت هئي. شايد جئڪ کي ننڊ اچي وئي هئي. ٿوري ئي دير ۾ دروازي جي گهٽتي وڳي ۽ هن اٿي دروازو کولي ڇڏيو....

(۲)

جاسوس شيني نهايت اطمينان سان اوسي جي ڪمري ۾ داخل ٿيو ۽ اڳتي وڌي هن کي گلي سان لائي هن جا چپ چميا. اوسي جي منجهيل ذهن کي هڪ لحضي لاءِ فرحت اچي وئي. ٿوري دير تائين هو هڪٻئي سان روح رهاڻ ڪندا رهيا. ٻه ٽي گلاس به خالي ٿيا. شيني جي هڪ نگاه ۾ اوسي کي محبت ۽ اطمينان ٿي ڏسڻ ۾ آيو ته ٻيءَ ۾ شڪ ۽ بدگمانِي. هڪ ڀل لاءِ هن کي خيال آيو ته شيني کي سڀڪجهه ٻڌائي ڇڏي پر وري اهو فيصلو ڪري دلچاءُ ڪري ڇڏيائين ته هيءَ رات به شيني سان اڳ گذريل انيڪ راتين وانگر گذارجي ۽ جڏهن هو آڏيءَ ڌاري موٽي ويندو ته پوءِ جئڪ کي ڏٺو ويندو.

شيني تازو ڀريل گلاس چين تائين آڻيندي چيو :

”اوسي، دلير اڄ رات مونکي ڪجهه وڌيڪ صحبت جو وقت ڏجان، آءٌ ان لائق نه به هجان پر تنهنجي وڌ ۾ وڌ صحبت جو گهرجائو ضرور آهيان.“

اوسيءَ جي دل چاهيو ته رڙ ڪري کيس چوي ته اڄ ئي رات کيس جلد واپس وڃڻ گهرجي پر هو ائين نه

ڪري سگهي ۽ هن کي چوڻو پيو:

”بيشڪ شينى.... هاڻي ڪا نئين تازي خبر ٻڌاء.“

اتني ئي دروازي تي زوردار ٽڪاءُ ٿيا ڇڻ ڪوئي دروازي ڪسي مڪون هڻي رهيو آهي. شينى سوالي نگاهن سان لوسي ڏانهن نهاريو. هوءَ حيران ٿيندي اٿي ۽ دروازو کوليائين ته اهو ڏسي هن جي دل دهلجي وئي ته اتي هڪ پوليس ڪانسٽيبل ۽ ڪي سپاهي بيٺا هئا! هن جي نڙي خشڪ ٿي وئي پر پاڻ سنڀالي هن ڪانسٽيبل کان پڇيو—
”فرمايو—“

”معاف ڪجو محترم!“ ڪانسٽيبل پڇيو. ”اوهانجي فليٽ ۾ ڪو ٻيو شخص به موجود آهي؟“
”اوهين ڪهڙي مقصد سان ٿا پڇو؟“ لوسي دروازي جو سهارو وٺندي پڇيو.

”اسين هڪ شخص جي تلاش ۾ آهيون جنهن لاءِ معلوم ٿيو آهي ته هو هن فليٽ ۾ آيل آهي. اسانکي اوهان جي فليٽ جي تلاشي وٺڻي آهي. اجازت؟!“
”وهين مون تي ڪنهن پاڇوڪڙ ڏوهاري کي پناه ڏيڻ جو شڪ ٿا ڪريو؟“

”ڏسو.“ ان عملدار اڳتي وڌندي اڪيون ڦرڙائيندي چيو. ”وڌيڪ بحث مباحثي جي ضرورت ناهي. ٿي سگهي ٿو اسانجو شڪ درست ٿي هجي.“
ايتري ۾ شينى اندران اٿي دروازي تي آيو. سندس چهر تي ٺٺو ڪروڙ ۽ گنجهڙو ڏسي ڪانسٽيبل ڪجهه هٻڪي

بيهي رهيو. شيني كهرو ٿيندي هن کي روڪيو:
 ”ڪنهن معزز عورت جي نـوعين ۽ هـن جي ڪهر
 اندر زبردستي داخل ٿيڻ سان اوهانجو ڇا مطلب آهي؟“
 ”اوهين مهر باني ڪري زبان سنڀالي ڳالهايو.“ ڪانسٽيبل
 شيني تي پنهنجو ڏنڊو الاريندي چيو. ”نه نه اوهانجي به
 خوب خبر وٺنداسون.“

اهو ٻڌي شيني پاڻ سنڀالي هڪ زوردار مڪ هن جي
 منهن تي ٽپي ٽپي ڪڍي. اوسيءَ کان هڪ هاڪي رڙ
 نڪري وئي. ڪانسٽيبل پوانتي ڪاٺي پٺيءَ ۽ وڃي ڏٺو ۽
 شيني مٿس ٽٽڪارن جي وسڪار لائي ڏني. گوڙ ٻڌي
 سارجنٽ لافٽس جو ڀر واري فليٽ ۾ موجود هو سو ٻاهر
 نڪري آيو ۽ فرش تي پيل عملدار کي ٻانهن کان جهلي
 اٿارڻ لڳو.

”ڇا ڳالهه آهي؟“ سارجنٽ لافٽس هن کان پڇيو.
 ويڄاري ڪانسٽيبل ڄاڻاڻ ۾ ڏند پيچي پيا هئا، ۽
 انهن مان رت وهڻ لڳو هو. هو پاڻ سنڀالي اٿيو، هن شيني
 ڏانهن اشارو ڪندي چيو:
 ”سارجنٽ صاحب، هي ئي اهو شخص آهي جنهن کي
 اسين ڳولي رهيا آهيون.“

”مغز جاء ڪر بيوقوف.“ سارجنٽ سخت ٿيندي چيس.
 ”هي ته مشهور جاسوس مائڪ شيني آهي، معزز شخصيت
 آهي.“ تنهن کانپوءِ هن کي حڪم ڏنائين:
 ”ڇڏو تون هاڻي موٽي وڃ، آءُ پاڻ ٿو حقيقت معلوم

ڪريان.“

ڪانسٽيبل ڪنگو و ڪو ٿي ويو. هر ڪنهن کي خبر هئي ته ماڻڪ شيني نه. صرف هڪ مڇيل جاسوس ۽ معزز شخص آهي بلڪ هن جي پوليس جي اعليٰ آفيسر جينٽري سان گهاٽي دوستي به آهي، ڪانسٽيبل ۽ سپاهين جي وچ ۾ بعد سارجنٽ شيني کان حقيقت پڇي ته هو هاڳي ڪاٺڙ ۾ چوه چنڊڻ لڳو:

”ڪمبخت منهنجي سيڪريٽري کي اچي دٻائڻ لڳو هو.“

”اسين هڪ خوني ۽ جي تلاش ۾ آهيون شيني.“ سارجنٽ ڪيس سمجهايو. ”هو هڪ اڀرڙو قد آور نوجوان آهي ۽ جنهن لاه معلوم ٿيو آهي ته هو هن ئي عمارت ۾ آيل آهي ۽ توکي ته خبر آهي ته پوليس کي هر طرح سان اطمینان ڪرڻو ٿي هوندو آهي. هاڻي جي تون ناراض نه ٿين ته آءُ پاڻ اچي مس لوسي جي فليٽ ۾ جاچ ڪريان.“

”مونکي اعتراض آهي.“ شيني چيو. ”ٻڌي ڇڏ ته لوسي جي فليٽ ۾ اهڙو ڪوبه شخص موجود نه آهي. بس يا آءُ مسٽر جينٽري کي فون ڪريان؟“

”نڪ آهي، نڪ آهي.“ ائين چئي سارجنٽ لافٽس هليو ويو ۽ شيني اندر اچي دروازو زور سان بند ڪري ڇڏيو. لوسي ديوان تي هڪ ٽڪ ڪاٺل پڪي ۽ وانگر ويٺي هيسيل اکين سان شيني ڏانهن نهاريندي رهي. شيني جي اکين ۾ هن ايترو ڪروڙ ۽ وحشت ڪڏهن نه ڏٺي هئي.

شيني پوليس جي رويي تي ڦٽڪارون وجهندو جڏهن هڪ
 ٻيو گلاس ڀرڻ لڳو ته لوسي ڊچندي ڊچندي ڳالهائڻو:
 ”شيني! هڪ ضروري ڳالهه تـو کي ٻڌائڻي هئي....
 دراصل.... اهو سڀڪجهه ايتري تيزيءَ سان ٿي ويو جو آءٌ
 توکي ڪجهه نه ٻڌائڻي سگهيس....“
 ”آخر ڇا ڳالهه آهي۔ تـون ايتري پريشان ڇو آهين
 لوسي؟“

”اهو ماڻهو.... جنهن لاءِ پوليس پڇا ڳاڇا ڪري رهي
 آهي سو.... سو مون واري بيدرهم ۾ موجود آهي....“
 شيني اهو ٻڌي ٽپ ڏئي اٿي بيٺو:
 ”سچ لوسي؟ تڏهن مونکي سارجنٽ سان ڪوڙ ڳالهائڻو
 پيو! پوليس جي اعليٰ عملدار جي دوستيءَ جو فائدو وٺي
 سپاهين کي بيمعزوتو ڪيم ۽ تون ان شخص کي پناه ۾ رکيو
 ويندي آهين؟“

لوسيءَ فقط ڪنڌ ڏوڻيو ۽ منهن هٿن ۾ ڏئي روئڻ لڳي.
 شيني جو هڪ هڪ اکر هن تي چوٽ ڪري رهيو هو.
 شيني اٿي ٻاهر نڪري ويو ۽ لوسي تيسين ڪنڌ مٿي نه
 ڪنيو جيسين هو واپس اندر نه آيو. ”سارجنٽ لافٽس به
 ڪيڏانهن هليو ويو آهي.“ ايئن چئي هو لوسي جي بيدرهم
 ڏانهن وڌيو ۽ دروازو کولڻ لڳو مگر.... دروازو اندران بند
 هو۔! شيني دروازي تي مڪون ڦهڪائڻ لڳو۔ ”دروازو
 کول، نه ته آءٌ انکي ٽوڙي وجهندس!“
 ڪافي دير تائين به جڏهن دروازو نه کليو ته هن مڪون

۽ لتون هڻي انکي کولي وڌو. لوسي بت ٻڌي ديوان تي ويٺي رهي. شينِي اندر داخل ٿيو ۽ هو ۽ هن بعد پيش اچڻ وارن حالات جو اندازو لڳائي دهلجڻ لڳي. اڌ منٽ تائين جي ماٺ کانپوءِ شينِي ٻاهر نڪتو:

”مون—!“ هن لوسي ڏٺا هن نهاريندي چيو. ”تڏهن تو هن سان پوري وفاداري ڪئي ۽ هن کي ڀڄائي به ڇڏيو، يا هن کي ڀڄڻ جو وجهه ڪڍي ڏئي! هو فرار ٿي چڪو آهي دري کلي پئي آهي جنهن جي ٻاهرئين پاسي ڏاکڻ رکي آهي، مون هن جي پيرن جي آهت صاف ٻڌي ورتي پر گهري اوندهه سبب هن کي ڏسي نه سگهيس. تنهن جي معنيٰ ته اسان هڪ خونيءَ کي ڇڏي ڏنو ته هو ڪو ٻيو خون وڃي ڪري! ايئن نه؟ رڳو ان ڪري جو مون توتي ويسهه ڪرڻ جي حماقت ڪئي؟“

ايئن چئي هن ٽيليفون ڪٽي ميامي پوليس تائي جو نمبر گهمايو....

(۳)

لوسي لاءِ اهو سمجهي وڌڻ مشڪل نه هو ته شينِي پوليس تائي جو نمبر گهمايو آهي، ۽ انهيءَ کان اڳ جو تائي سان لائن ملي هو ۽ ديوان تان ست ڏئي اٿي ۽ شينِي جي هٿ مان رسيورڪسي ورتائين ۽ فون بند ڪري گهٽيل آواز ۾ هن کي ايلاز ڪرڻ لڳي:

”نه شينِي نه، پوليس کي ڪجهه ٻڌائڻ کان اڳ توکي منهنجي ڳالهه ٻڌڻي پوندي.“

شينِي کي هن جي چاتين جي ٽڪڙي ٽڪڙي لاه ڇاڙه مان هن جي سهڪڻ جو اندازو لڳائڻ ۾ ڪا دير نه لڳي. هن چيو:

”مگر اوسي، ڪنهن خونيءَ کي ايتري چوٽ ڏيڻ به مناسب نه آهي، احمق نه ٿي....“

”احمقپاڻي ته تون پيو ڪرين شينِي.“ اوسي پختي لهجي ۾ چيو ۽ ايئن چوندي هن جي اکين ۾ پائي ٿري آيو۔ ”سوچ ته سهي، پوليس جي معاملي ۾ پاڻ کي ڪهڙا حالات پيش اچي سگهن ٿا؟ اخبارون ڇا لکنديون؟ ته معزز جاسوس شينِي جي سيڪريٽريءَ هڪ خونيءَ کي پنهنجي بيدروم ۾ پناه ڏني۔! ۽ شينِي پنهنجي سيڪريٽريءَ جي مدد ڪئي، پوليس جي اعليٰ عملدار جي دوستيءَ جي ڀروسي! ڇا هو تنهنجو جاسوسيءَ جو لائسنس نه کسي وٺندا؟ فقط مون کان بدگمان ٿي تون البيلن چوڪرن واري حرڪت ٿو ڪرين!“

”منهنجو لائسنس ڪنهن شهريءَ جي جان کان وڌيڪ ڪونهي اوسي!“ شينِي جي آواز ۾ ماڻاڻي به هئي ۽ ٽڪار به. ”ٻڌ شينِي“ اوسي وري وينتي ڪئي. ”جئڪ جسي ڪئڪ ۾ گهرو ڦٽ آهي ۽ هو پوليس جي گرفت کان گهڻو پري نٿو وڃي سگهي. هو ڪٿي نه ڪٿي کيس هونئن ئي هٿ ڪري وٺندا، تنهنجي اطلاع سان آخر پوليس کي ڪهڙو

فائدو رسندو؟“

شيني براندي جو گلاس ميز تان کنيو. تڪار هن جي اکين ۾ اڃا به موجود هئي. لوسي وري ٽاپڙ جندي اچي ديوان تي ٻڏي ۽ ساھ سنڀالي جئڪ جي اچڻ جو سمورو احوال هن کي پيرائڻو ٻڌائڻ لڳي. سڄي ڳالهه ٻڌڻ کانپوءِ هن لوسي کان جئڪ جي ماضيءَ بابت سوال پڇيا جن جا جواب به هو ڏيندي رهي مگر سڀڪجهه صحيح صحيح ٻڌائڻ جي به هن کي همت نه ٿي ته متان ڪنهن ڳالهه سبب هو شيني جي محبت ۽ همدردي نه، وڃائي ويهي. لوسي کان سڀ احوال وٺڻ کانپوءِ شيني وري فون ڏانهن وڌيو:

”هاڻي اهو ته معلوم ڪجي ته پوليس جئڪ جي پٺيان ڇو-آهي؟“ ايئن چئي هن فون ڪشي ۽ ڪو نمبر گهمائي ڪنهن کان سڄي صورتحال معلوم ڪئي. ڳالهه ختم ٿيڻ تي هن فون رکي لوسيءَ کي مخاطب ٿيو:

”نهایت بگهڙيل صورتحال بنجي وئي آهي.... گهر نمبر ۱۸- جي هڪ فليٽ ۾ هڪ نوجوان چوڪريءَ کي گهٽو ڏئي ماريو ويو آهي ۽ جئڪ عين انهيءَ وقت اتان ئي هڪ ٽئڪسي ۾ سوار ٿي هتي پهتو آهي. انهيءَ ٽئڪسي ڊرائيور ريڊيو تان ان چوڪريءَ جي خون جي خبر ٻڌي پوليس کي اطلاع ڏنو آهي ته هن ساڳي گهٽيءَ مان هڪ شڪي ماڻهوءَ کي عجيب حالت ۾ تنهنجي گهر تائين پنهنجي ٽئڪسيءَ ۾ آندو آهي. تنهن ڪري ئي پوليس جئڪ کي ڳولڻ لاءِ هتي آئي هئي.... البت عجيب ڳالهه هيءَ آهي ته

مقتول چوڪريءَ جي ڪمري ۾ نه ڪو رت ڏسڻ ۾ آيو آهي نه ئي ڪو روالور وغيره هٿ آيو آهي!

”مونکي ته يقين نٿو اچي ته جڻڪ خون به ڪري سگهي ٿو. هن ڪا معمولي قسم جي ڦر يا چوري ڪئي هجي ته ٻي ڳالهه آهي پر خون ڪرڻ جي ته هن مان توقع نٿي رکي سگهجي.“

”جي توکي هن نسي ايترو ئي اعتبار هو ته پوءِ تون ڊاڪٽر کي نه ته مونکي ئي سڏي وٺين ها، جي هو ٻي گناهه هجي ها ته آءُ ئي هن جي مدد ڪريان ها.“

”شيني، اهو سڀ ڪجهه ايتري تيزي سان ٿي ويو جو آءُ ڪجهه به نه ڪري سگهيس ... ۽ هاڻي آءُ توکي اهو به ٻڌائي ڇڏيان ته هن مون کي ڌمڪي ڏني هئي ته جي مون توکي هن جي موجودگي جي خبر ڪئي ته هو توکي مون کان بدگمان ڪري ڇڏيندو.“

”۽ تُو اهو سمجهيو ته تُو کان بدگمان ٿي آءُ ڏاڍو ڏک پرايان ها لوسي! تون جي پنجاهه ڄڻن سان تعلقات رکين ته به منهنجو ڇا؟“

”هاڻي مون سمجهيو.“ لوسي جو لهجو تبديل ٿيو. ”آءُ سورڪ هيس جو سمجهندي رهيس ته توکي منهنجو خيال آهي!“

”جي توکي مون تي اعتبار نه آهي ته ته تون ڪا ٻي نوڪري تلاش ڪري سگهين ٿي.“

”آءُ ضرور ڪنديس.“ لوسي ساڳي بدليل انداز ۾ چيو.

”آء سپاڻي صبح جو ٿي ڪا پي نوڪري تلاش ڪري وٺنديس.“

”يعني تون مون کي ايترو وقت به نه ڏينديمن جو آڏو
ڪا به سيڪريٽري هٿ ڪري وٺان؟“

”نه، نه ڏينديس ايترو وقت.“ لوسي مڃي ۽ سان چيو.
”بس هاڻي وڌيڪ ڳالهائڻ جي ضرورت ناهي.“

”اسين هن وقت پنهنجي وس ۾ نه آهيون پریشان آهيون لوسي تنهن ڪري ئي ههڙيون بي ارادي ڳالهائون ٻيا ڪريون.“ شيني جو لهجو هاڻي بدلتو لڳو هو. ”خير، هن وقت ته آءٌ گهر نمبر ۱۸ ۾ وڃي مقتول ڇوڪريءَ جي قتل بابت پڇا ڳاڇا ڪندس، ۽ جيئن ته تون اڃا منهنجي زيردست آهين ان ڪري آءٌ توکي حڪم ٿو ڏيان ته جيسين آءٌ واپس نه اچان تيسين تون هتي ئي رهجان.“

ايئن چئي هن لوسي ڏانهن نهاريو مگر لوسي منهن ڦيرائي
چڏيو. شينی پنهنجو ٽوپلو کڻي ڪمري مان ٻاهر هليو ويو....

(K)

شيني ٻاهر اچي پنهنجي ڪار ۾ ويٺو ۽ گهڻي نمبر ۱۸
جو رخ ڪيائين. هن جي ڪاوڙ جيتوڻيڪ ڀري ٿي چڪي
هئي پر اڃا پوري طرح ختم نه ٿي هئي. دل ٿي دل ۾ هو
اهو به تسليم ڪندڙ هو ته سندس ڪاوڙ اير ڪا جو نٿي ڇو آهي.
هو بهرحال لوسي سان محبت ڪندڙ هو ۽ لوسي جو جهڙي
انداز ۽ هڙن حالت ۾ ڪنهن کي همدردِي ۽ پناه ڏيڻ
سندس عاشق کي جلائين جو سبب نه اوس ٿيندو ئي!

گهٽي نمبر ۱۸- جي هڪ فليٽ وٽ پوليس جي عملدار مسٽر جينٽري جي خانگي سوٽر، پوايس جون ٻه لاريون ۽ ڪن ماڻهن جو هجوم ڏسي هن کي پڪ ٿي ته واردات اتي ٿي ٿي آهي. هڪ سپاهي در وٽ نچو ماڻهن جي هجوم کي پوئتي هٽائڻ جي ڪوشش ڪري رهيو هو. شيني پنهنجي ڪار ٻين ڪارن کان ڪجهه پريرو بيماري ۽ انهي ۽ سپاهي وٽ پهتو ته سپاهي کيس هڪدم سڃاڻندي چيو:

”جينٽري صاحب اندر آهي مسٽر شيني، ڇا اوهين هن قتل جي تحقيقات ۾ شامل ڪيا ويا آهيو؟“
 ”نه۔“ شيني جواب ڏنو. ”آءٌ فقط ريڊيو نسي اطلاع ٻڌي هتي آيو آهيان. ڀلا مقتول ڇو ڪريءَ جو نالو ڇا آهي؟“
 ”هتي ڪنهن کان معلوم ٿيو ته هر ڪو هن کي ڏکسي سڏيندو هو.“

”ڀلا هي ڇڪجهه ڪيئن ٿيو؟“
 ”ڪنهن کي به خبر نه پئجي سگهي. هڪ ڪلاڪ اڳ هن جي ڪمري جي ڀر واري ڪمري ۾ رهندڙ هڪ عورت هن کي مثل ڏسي پوليس کي اطلاع ڏنو.“
 اتي اندران هڪ ٻيو شخص نڪتو. شيني ان کي ڏسي اڳتي وڌي سائس هٿ ملايو. ”اوه۔ **بينڊلي!**“
 جاسوس هو ۽ سندس واقفڪار به. شيني جي پڇڻ تي هن کيس ٻڌايو:

”مقتول ڇوڪريءَ کي هن شهر ۾ آڻي ڪي هفتاڻيا هئا. نالو ڏکسي اٿس ۽ عمر ويهه سال به مس ٿينديس، هن

ڪمري ۾ اڪيلي رهندي هئي پر گمان به آهي ته ساڻس
ڪو مرد به رهندڙ هو پر اوڙي پاڙي وارن کي هن جي ڪا
خبر نه هئي ڇاڪاڻ جو هو اندر ئي لڪو رهندو هو.

”انهيءَ ئي مرد نه ڇوڪريءَ کي نه ماريو آهي؟“
”ڪهڙي خبر. ٿسي سگهي ٿو هن کي انهيءَ شخص
قتل ڪيو هجي جو ساڳي وقت هتان هڪ ٽئڪسي ۾ سوار
ٿيو. ٽئڪسي ڊرائيور جو چوڻ آهي سندس ٽئڪسيءَ جي
انهيءَ نشست تي ڪجهه رت به لڳل آهي جنهن تي اهو
شخص ويٺو هو. صحيح معاملو ڇا آهي تنهن بابت هن وقت
ته ڪجهه نٿو چئي سگهجي.“

”برابر.“ شيني هن سان اتفاق ڪيو. ”هنن حالات ۾
واقعي ڪجهه نٿو چئي سگهجي. فوٽل ڪي گچيءَ ۾ رسو
وجهي ماريو ويو آهي، پاڙي وارن جو چوڻ آهي ته هنن
گواهي ڀڄڻ جو آواز نه ٻڌو، مقتول ڇوڪري جي ڪمري
۾ نه ڪو رت جو نشان آهي نه ڪو اهڙو هٿيار.... ۽ هتان
ٽئڪسي ۾ سوار ٿيندڙ شخص زحمي هو! برابر، هڪدم
ڪنهن فيصلي تي پهچڻ مشڪل آهي.“ ايشن چئي شيني
هن کان موڪلائي پوئتي موٽيو.

جڏهن هو پنهنجي ڪار وٽ پهتو ته هن کي پريان کان
ڪنهن جي هلڻ جي آهٽ ٻڌڻ ۾ آئي. هن پٺ ورائي ڏٺو.
سهي هائيءَ جي هڪ خوبصورت ۽ نوجوان مگر ڪمزور
بدن جي ڇوڪري کيس سڏي رهي هئي:

”مسٽر، هڪ منٽ بيجهو....“ شيني جي ويجهو پهچي

هن وري چيو:

”اوهين هيئر هڪ سپاهي سان ڳالهائي رهيا هئا، مهرباني ڪري ٻڌايو ته هي سڀ گوڙ گوڙ ڇا چيو آهي؟ مون کي ته ڪير به نٿو ٻڌائي، خدا را اوهين ئي ڪجهه ٻڌايو.“
”تون پاڻ سپاهين کان ڇو نٿي پڇين؟“ شيني هن کي غور سان ڏسندي چيو.

”آءٌ ٻڄان ٿي، اوهين ته ڄاڻو ٿا ته هو الٽو مون کان طرح طرح جا سوال ڪندا. مهرباني ڪري اوهين ڪجهه ٻڌايو، هتي هڪ ايمبولنس بيٺي آهي، ڇا ڪنهن جو خون ٿيو آهي؟“

شيني ڪجهه سوچي پوءِ پنهنجي ڪار جو دروازو کولي هن کي ٻانهن کان وٺي چيو:

”اچي منهنجي ڪار ۾ ويهه، ته هلي ڪنهن ريسٽوران ۾ ويهي ڳالهيون ڪريون.“

”پر پهرين مون کي اهو ٻڌايو ته قتل ڪنهن جو ٿيو آهي. مون کي ڏاڍي اڻ ٿڻ ٿي پئي آهي.“

”هڪ چوڪريءَ جو قتل ٿيو آهي.“ شيني هن کي ڪار ۾ ويهاري بندي پاڻ به ويهندڙ جواب ڏنو. ”ٽڪسي نالو اٿس ۽ هن کي ڦاهو ڏئي ماريو ويو آهي.“

اهو ٻڌي چوڪريءَ دلچاءُ جو ڊگهو ساه کنيو ۽ ٽيمي آواز ۾ چيو:

”خدا جو شڪر آهي، آءٌ ته ڏاڍي پريشان آهيان، اوهان کي خبر نه هوندي ته هن شهر ۾ آءٌ بلڪل اجنبی

آهيان، ٿوروئي وقت نه ٿيو آهي جو هتي آئي آهيان. سمجھ ۾ نٿو اچي ته هاڻي ڇا ڪريان ...” اهو آخري جملو چوندِي سندس گلو ڀرجي آيو ۽ چپ پڪوڙجي ويس. شينِي پڇيس:

”ڪهڙي شهر کان آئي آهين؟“

”نمو آرينس کان.“ چوڪري ۽ جواب ڏنو. ”ڏس مستر منهنجو دماغ ڪم نٿو ڪري ۽ سمجھ ۾ ٿو اچي ته ڇا ڪريان. اڄ رات هتي مون کي پنهنجي مڙس سان ملڻو هو. ٻه ڏينهن اڳ اسان هڪٻئي کي هتي ملڻ جو وقت ڏنو هو. هن مون کي هن هنڌ ئي ملڻ لاءِ چيو هو پر جڏهن آءٌ هتي پهتيس ته چو طرف رڳو پوليس جا سپاهي ڏٺم ڪنهن کان ڪجهه پڇڻ جي همت نه ٿيم. ٿي سگهي ٿو منهنجو مڙس هتي آيو هجي پر پوليس ڏسي هليو ويو هجي. هاڻي ڇا ڪريان، هاڻي هو مون کي ڪٿي ملندو؟ ڪيئن ملندو، ڇا ڪريان ..“ ايئن چئي هو ۽ سڌڪا ڀري روئڻ لڳي.

شينِي ڪار چالو ڪري چڪو هو. چوڪري ۽ جون ڳالهائون هن سڀ ڌيان سان ٻڌيون پر ڪو جواب سوال نه ڪيائين. نيٺ هن هڪ ريستوران وٽ اچي ڪار جهلي ۽ ڪي قدر رکائڻي سان چوڪري کي چيائين:

”هل ته ريستوران ۾ هلي ويهون ۽ ان معاملي تي ويچارئون، شايد آءٌ تنهنجي ڪا مدد ڪري سگهان.“

ريستوران ۾ هڪ خالي ڪيبن ڏسي شينِي هن کي وٺي هلي ان ۾ ويهاريو ۽ ٻيڙي کي سڌ ڪري برانڊي لاءِ چيائين

تہ چوڪريءَ هن کي روڪيو :

”اُءِ ايترو نہ پيمندي آهيان مستر.... ۽.... خالي پيمت
ايترو پيمڻ چڱو ناهي...“ شيني هـن لاءِ ڪجهه کاڌي جو
حڪم ڏنو. ۽ پيري جي وڃڻ بعد غور سان هن جو جائزو وٺڻ
لڳو. هو پنهنجي اندر ۾ پنهنجو پاڻ سان ڳالهائڻ لڳو: ’ويهن
سالن کان بدگهت عمر جي ٿي ڏسڻ ۾ اچي، پالنا مناسب نہ
ٿي اٿس، زندگيءَ ۾ ڪي ڏک ڏٺا اٿس سختيون سٺيون اٿس،
مناسب کاڌو خوراڪ کائي نہ جيڪر ڳال ۾ اهي گهٽ نہ
رهڻس ۽ جيڪر ڏاڍي وڻندڙ ڏسڻ ۾ اچي ۽ اکيون.... اکيون
به سٺيون اٿس پر انهن ۾ خوف ۽ فڪر پيو جهاتيون وجهي.“
”معاف ڪجو مستر۔“ چوڪريءَ هـن کي مخاطب
ڪيو. ”اوهان کي منهنجي پيمت پوڄا جو بندوبست ڪرڻو
پيو پر پنهنجي مڙس سان ملڻ بعد اوهان کي اهڙو قرض موٽائي
ڏينديس، توهين ايئن نہ سمجهو تہ آءٌ ڪا “
”نہ نہ، آءٌ ڪجهه بہ نہ پيو سمجهان.“

”جي ڪا چوڪري اڪيلي ڪنهن رستي تي بيٺل
هجي تہ اوهين هن کي آخر ڇا سمجهندا. ۽ جيي ويتر اوهان
هن کي ڪجهه ڪارايو پياريو تہ پوءِ تہ سمجهندا تہ اوهان هن
کي حريد ڪري چڪا.“

شيني هن کي پنهنجي نيڪ نيتي جو يقين ڏياريندو رهيو
۽ جڏهن بيرو گوشت جا ٽڪر وغيره کڻي آيو تہ هوءَ بڪايل
بگهڙ وانگر کائڻ کي جنمي وئي. کڻي ڏي و ڪري هن اطمينان
جو ڊگهو ساه کڻي شڪر گذاري سان شيني ڏانهن نهاريو:

”ايسانداري جي ڳالهه آهي ته صبح جو هڪڙو روت کاڌو هئم ۽ تنهن بعد وري هاڻي ڪجهه پيٽ ۾ پيو اٿم. زندگي ۾ ڪڏهن اهڙي بڪ ۽ ماندڪائي سان واسطو نه پيو. پر اوهين دلچسپ رکو، منهنجو مڙس پئسي وارو آهي، هو اوهان جو قرض چڪائي ڇڏيندو.“

شيني ڪجهه دير خاموش رهي هن کي چيو:
 ”پاڻيان ٿو جئڪ ڪي پوائس ڪجهه پريشان ڪيو آهي، ڪيئن؟“

”جئڪ؟!“ هو ۽ پريشان ٿي وئي ۽ خوف وڪوڙي ويس. ”ڪهڙو جئڪ؟ اوهان جو مطلب ڇا آهي؟“

”نوئي ته ٻڌايو ته تنهنجي مڙس جو نالو جئڪ آهي.“
 ”مون ته اوهان کي پنهنجي مڙس جو نالو ڪونه ٻڌايو، خير، منهنجي مڙس جو نالو جئڪ ناهي بلڪ هن جو نالو بيٽر آهي.“ هن مشڪل سان اهو اکر اڇاريو. ”۽ يقينن هو ڪنهن به قسم جي مشڪل يا پريشانيءَ ۾ نه هوندو.... ۽ پوليس جو ته ڪم ئي آهي اڀتو ۽ شڪي ماڻهن کي پريشان ڪرڻ، چاهي ڏوهاري هجن يا نه هجن... پوليس هنن کي قاتل ٿي سمجهندي آهي....“

”خير، هاڻي ڇا ارادو آهي؟ توکي پيو ڪو اهڙو هنڌ به سمجهي جتي تنهنجي مڙس جي ملڻ جي اميد هجي؟“
 ”انهيءَ گهڻي نمبر ۱۸- ڪانسواءِ ٻيو ته ڪوبه هنڌ نٿو سمجهيم. هن مون کي فون تي انهيءَ ئي هنڌ ملڻ جو وقت ڏنو. پاڻيان ٿي هن سان گڏ هن جو ڪو دوست به هو. هو

ٻه ميا سي شهر ۾ نئون ٿي آيل هو. منهنجو خيال آهي ته آءٌ وري ساڳي هنڌ وڃي بيهان شايد هو اتي اچي وڃي. سمجه ۾ نٿو اچي ته اهو حادثو به اڄ ٿي چو ٿيو، هو شايد وقت تي اتي پهچي به ويو هجي، مون کي نه ڏسي لائي چا سمجهندو.

”خير، تنهنجو وري اتي وڃڻ ته مناسب نه ٿيندو. رهيو تنهنجي مڙس جي اتي اچڻ يا نه اچڻ جو سوال سو ٿي سگهي ٿو هو اتي آيو هجي ۽ پوليس کي ڏسي پري کان ٿي موٽي ويو هجي ته مٿان پوليس مٿس شڪ ڪري. هل ته توکي ڪنهن هوٽل ۾ ڪمرو وٺي ڏيان ۽ تون آرام ڪر پوءِ صبح جو ڏٺو ويندو.“

شيني بل ڏٺي هن کي وري ڪار ۾ کڻي هڪ هوٽل ۾ وٺي آيو. اتي هنن کي ڪمرو نمبر ۶ خالي ملي ويو. هن کي ڪمري ۾ ڇڏي هو جڏهن هوٽل جي رجسٽر ۾ داخلا ڪرائڻ آيو تڏهن، ڪجهه سوچي، هن پاڻ کي چوڪريءَ جو مڙس ڪري لکايو — ”مسٽر ۽ مسز پيٽر —“

مئنيجر اهو نالو لکي هن کان پڇيو:

”ڪٿان آيا آهيو؟“

”فلوريڊا کان.“

اهي سڀ ڪوڙ لکائڻ کانپوءِ هو هڪ سچ ظاهر ڪرڻ تي مجبور هو جو هو ڪنهن کان به لڪائي نٿي سگهيو ۽ اهو هو سندس ڪار جو لائسنس نمبر.

”داخلا ڪرائڻ بعد هن اجنبي چوڪريءَ وٽ اچي

هن کي سمجهايو:

”سون هتي پـاڻ کي مسٽر پيٽر ۽ نو کي پنهنجي زال لکايو آهي، پر ڪار جو لائسنس نمبر ڏيڻو ئي پيو، خير نون آرام ڪر آءُ هلاڻ ٿو، صبح جو اچي تنهنجي ناشتي جو بندوبست ڪندس.“

اجنبی چـو ڪري ۽ هن کي حيراني توڙي شڪ سان ڏسندي نيٺ الوداع چيو، ۽ شيني اتان روانو ٿي سڌو اوسي ۽ جي گهر جو رخ رکيو....

(د)

اوسي نمدا ڪريون اڪيون کڻي پنهنجي ڪمري ۾ ايندڙ شيني ڏانهن نهاريو. گهڻي ۽ بدحواسي سندس چهر تي نسي صاف پي بکي. هن اتا وائڻي سان سوال ڪيو:

”ڪيئن شيني. جئڪ بابت ڪجهه معلوم ٿيو؟“

”ڪجهه به نه.“ شيني جي نرڙ ۾ گهٽج پئجي ويا. ”آءُ“

هن بابت ڪنهن کان ايتري پڇا ڪاڇا به نه نٿو ڪري سگهان سڀڪو پڇندو ته توکي جئڪ جي گهڻي ۽ جو چو اچي ورايو آهي؟ ڇڱو اهو ته ٻڌاء ته ڇا جئڪ شادي شده هو؟“

”آءُ نه نٿي پانمان... ڀلا چو؟“

۽ شيني هن کي ان اجنبی چو ڪري ۽ بابت سڀڪجهه ٻڌائيندي چيو:

”ان ريت آءُ هن کي اڄوڪي رات لاءِ نه فابو ڪري

آيو آهيان، ٿي سگهي ٿو هن جو جهڪ سان ڪو تعلق هجي. جي هوءَ سندس زال نه هوندي ته دوست ضرور هوندي. جهڪ به نيمو آرينس کان آيل آهي ۽ هوءَ به اتان ئي آئي آهي ۽ خون به انهيءَ ئي هنڌ ۽ انهيءَ ئي وقت ٿيو آهي جتي ۽ جنهن وقت هو ملتا هئا. جهڪ کي پيٽ ۾ گولي لڳي ۽ هو هڪ ٽئڪسي ۾ سوار ٿي تو وٽ هليو آيو ۽ هوءَ اتي ئي رهجي وئي. مون ته ارادو ڪيو ته هن کي پوليس جي حوالي ڪري ڇڏيان پر ان ريت وري جهڪ جي تو وٽ اچڻ ۽ پناه ملڻ جو راز پوليس تائين پهچي وڃي ها. جيسين اها پڪ نه ٿي وڃي ته جهڪ ٿي گهٽي نمبر ۱۸- واري قتل جو جوابدار آهي، تيسين ڪوبه قدم کڻڻ مناسب نه ٿيندو. خبر ناهي اها چوڪري ڇا شايد فقط نالي ۾ جهڪ جي زال آهي، سا هنن حالات ۾ ڪيتري قدر حصيدار آهي پر ڪجهه نه ڪجهه آهي ضرور. هن مون سان گهڻو نه سچ ڳالهائڻو پر ڪجهه ڪوڙ به ڳالهائي وئي آهي. کيسو برابر خالي هوس نه ته جيڪر منهنجي اهڙي ڪاڻ نه ڪڍي ها. هاڻي هن وقت جيئن ته وٽس خرچ لاءِ ڪجهه به ڪونهيس تنهن ڪري ڪيڏانهن وڃي ته نه سگهندي.

”پلا هاڻي ڇا ڪرڻو آهي؟“ لوسيءَ پڇيو.

شيني اڃا جواب ٿي نه ڏنو جو دروازي تي گهٽتي وڳي. لوسيءَ اتي دروازو کوليو ته پوليس جو بالا عملدار چيئٽري ۽ اخبار ڊيلي نيوز جو خاٽو ٽم اندر داخل ٿيا. شيني اک جي اشاري سان لوسيءَ کي سمجهائي ڏني ته کيس ڳالهائڻ

ڏي ۽ پاڻ گهڻو نه ڳالهائي. جيئري ۽ ٿم کي ڪيڪار ڪرڻ بعد شيني کين ويهڻ لاءِ چيو. ٿم نه ويهي رهيو پر جيئري صاحب نهايت خاموشيءَ سان پنهنجو چروٽ ڏندن ۾ دبائي، ڪيسي مان هڪ ڪاغذ ٽڪرو ڪڍي لوسي ۽ ڏانهن وڌائيندي پڇيو:

”هي منهنجا هٿ اکر آهن؟“

لوسي هيسجي وئي. ڪاغذ وٺي هن ڏکندڙ هٿن سان کوليو. ان تي سندس نالو ۽ سرنامو لکيل هو ...

”هي مون نه لکيو آهي.“ هن ڪنڌ توڻيندي چيو.

”زناني هٿ جو لکيل ٿو ڀانئجي.“ جيئري چيو.

”مگر هي منهنجا هٿ اکر نه آهن.“ لوسي شيني ڏانهن

نهاريو. ”ڪيئن شيني؟“

”هي هٿ اکر لوسي جا نه آهن.“ شيني ڪاغذ ڏسندي

چيو. ”هي وري ڪهڙي شعبي بلڙي آهي جيئري؟“

جيئري هڪ آرام ڪرسيءَ تي ويهي رهيو. هن جي

ويڪري پيشانيءَ تي فڪر جا گهنج هئا. چروٽ جو هڪ

ڪش ڀريندي هن گنپيرتا سان چيو:

”لوسيءَ جي نالي ۽ سرنامي وارو هي ڪاغذ اسانکي

گهڻي نمبر ۱۸- جي هڪ فليٽ مان مليو آهي جنهن ۾ ٿورو

اڳ ئي هڪ خوبصورت نوجوان چوڪريءَ کي ڦاهو ڏئي

قتل ڪيو ويو آهي. ڪاغذ جو هي ٽڪرو ميز تي پيل هو

۽ ان جي ڀر ۾ ٽيليفون نمبرن جو ڪتاب لوسيءَ جي نالي

وٽان ئي کليل رکيو هو، ظاهر آهي ته ڪنهن شخص هن

سرنامي جي مدد سان لوسي جو فون نمبر ٿي ڳوليو.
 ”هان!“ شيني پنهنجي چهر تي مصنوعي عجب ظاهر
 ڪندي چيو. ”هاڻوڪري لوسيءَ جي ڪا سامهڙي هوندي.
 ايئن نه؟ عجيب ڳالهه ٿي.“

”اهو ته آءُ نٿو چئي سگهان.“ جيتري لوسيءَ تي هڪ
 معنيٰ پري نگاه وجهندي چيو. ”پانڊجي ٿو ته جنهن شخص
 ٽڪسي کي قتل ڪيو آهي هي ڪاغذ انهيءَ جي ئي کيسي
 ۾ هو ۽ پڇڻ وقت هن جي کيسي مان ڪري پيو آهي.“
 ”نڏهن اوئين سمجهو ٿا ته لوسيءَ جو قاتل سان ڪو
 لڳ لڳاپو آهي؟“ شيني ٽڪو ٽيندي پڇيو.

”انهيءَ جا دليل موجود آهن.“ جيتري ساڳي گنيپير ٿا
 سان چيو. ”اسان کي هڪ ٽڪسي ڊرائيور کان معلوم ٿيو
 ته هن ساڳي وقت هڪ نوجوان شخص کي پنهنجي ٽڪسي
 ۾ ساڳي گهٽيءَ مان کڻي هتي پهچايو. هو ٽڪسي ۾ به
 عجوب غريب حرڪتون ڪندو رهيو. تنهن کانسواءِ ٽڪسي
 ڊرائيور هن کي هتي لاهڻ بعد گاڏي صاف ڪندي ساڳي
 نشست تي رت جا داغ ڏٺا جنهن تي اهو شخص ويٺو هو.“
 ”ها برابر.“ شيني چيو. ”شايد سارجنٽ ۽ سپاين انهيءَ
 شخص کي ٻي ڳوليو، ڀلا هو ڪٿي هٿ آيو؟“

”لوسي جي هن فليٽ کان سواءِ ٻئي هر هنڌ ڳولا
 ڪئي وئي پر هو نه مليو ۽ هتي وري نه سپاين جي خبر
 وٺي ڇڏي. پر جي سارجنٽ کي هن ڪاغذ ٽڪري جو
 علم هجي ها ته هو پنهنجي سخت ردبي جي باوجود فليٽ

جي تلاشي ضرور وٺي ها البت اها ڳالهه وري تنهنجي پوزيشن خراب ڪري ها.

شيني وقت ۽ ڳالهه پٽاندر جيئري ڪي هن جي هر سوال جو جواب ڏيندو رهيو. بي تڪلفي توڙي حجت سان. جيئري هن جو سٺو دوست هو ۽ هن جي ڏاڍي عزت ڪندو هو سو هن جي بي باڪي تي رنج نه پي ٿيو.

ڪجهه دير گذري ته اخباري عيوضي ٿم - جنهن جو سڄو نالو ٽموٿي هو - اوباسي ڏيندي چيو: ”يار شيني مون کي ته ننڍڻي اچي پر مون کي اڄوڪي هن واردات جي خبر به ڏانهڻي آهي ان ڪري آڻ لوسي جي بيمروم ۾ وڃي ٿورو جهوٽو هڻي ٿو وٺان.“ ايئن چئي هو اٿي بيمروم ۾ گهڙي ويو. اتي ئي هڪ پوليس آفيسر ڪمري ۾ داخل ٿيو ۽ جيئري کي سيلوٽ ڪندي چوڻ لڳو:

”سائين، ڪوان ڪلاڪ اڳ ڪنهن گستاخ شخص فون ڪري ٻڌايو آهي ته ارڙهن نمبر گهٽي ۽ واري چوڪري ڪي جئڪ نالي هڪ شخص قتل ڪيو آهي ۽ ان بعد هو هڪ ٽئڪسي ذريعي اوسي صاحب جي فليٽ تي پهتو آهي. سندس پيٽ ۾ گولي به لڳل آهي ۽ هو نيو آرلينس کان آيل آهي.“

”پيٽ ۾ گولي؟“ جيئري حيران ٿيندي پڇيو. ”مگر واردات جي جاءِ تي ته نه ڪو روالور وغيره هو نه ئي پاڙي وارن فائر جو آواز ٻڌو ۽ نه ئي ڪمري ۾ رت جو ڪو نشان هو.“ ايئن چئي هو ان پوليس آفيسر کي ڪي حڪم احڪام ڏيڻ لڳو ته شيني تمام آهستيگي سان لوسي کي

سمجهايو :

”هاڻي تون جنڪ سان پنهنجي واقفيت جي ڪالهه ڪر،
پر هوشيارِي سان....“

جينٽري پوليس آفيسر کي روانو ڪري چڪو ته اوسي
هيٺي آواز ۾ هن کي ٻڌائڻ لڳي:

”آءٌ جنڪ جي نالي کان واقف آهيان. آءٌ سندس ٻيڻ
سان گسڏ نيو آرائنس ۾ نوڪري ڪندي هيس. جنڪ سان
فقط ايتري واقفيت اٿم جو آءٌ سندن گهر ۾ ڪڏهن ڪڏهن
هن کي ڏسندي هيس.“

”هان. هاڻي سمجهيم، ٺڌهن هن کي تنهنجي خانگي
سرنامي جو پتو به سندس ٻيڻ وٽان ئي مليو هوندو.“

”ها.“ اوسي کي دل تان ٻار هلاڪو ٿيندو محسوس ٿيو.
”آءٌ ۽ منهنجي اها ساعيتڙي يعني جنڪ جي ٻيڻ، هڪٻئي
کي خط پٽ لکنديون رهيون آهيون.“

”۽ هو توهان وري ڪڏهن نه مليو آهي؟ يعني
ويجهڙائيءَ ۾...“

”جينٽري يار.“ شيني وچ ۾ پيو. ”تون ته اوسي کان
ايئن پيو سوال ڪرين ڄڻ هو ٻه. هن قتل ۾ شامل آهي.“

يقين رک هو اهڙي نٿي ٿي سگهي.
”ڇڏو.“ جينٽري ڪاغذ پيمسل کڻندي چيو. ”مهرباني

ڪري جنڪ جو حليو ته ٻڌايو.“
اوسي هٿڪندي هٿڪندي هن کي جنڪ جو حليو به

ٻڌايو ۽ سرنامو به.

ايتري ۾ ٿم. هيدروم سان ٽڪڙو ٽڪڙو ٻاهر نڪتو، سندس منهن تي هڪ عجيب قسم جي مرڪ هئي.... اتي جيتري به اتي ڪڙو ٿيو. ”ٿي سگهي ٿو جنڪ هتي اچي لوسي کان پناه گهري هجي.“ هن ٻاهرئين دروازي ڏانهن وڌندي چيو. ”خير آءٌ وڃي ٿو هن جي پيم کان پڇا ڳاڇا ڪرڻ جو حڪم ڏيان.“ ايئن چئي هو خدا حافظ چوندو هليو ويو. هن جي وڃڻ بعد ٿم ڪجهه خوش طبعي ڏيکاريندي شين ۽ لوسي کي چيو:

”پيارا ٻارو، مون کي ڪجهه براندي پيارو ۽ ٻڌايو ته هيستائين اوهان هتي ڪهڙي راند کيڏي آهي؟ شاباس، پر ڏسو ڇاڇا سان ڪوڙ نه ڳالهائجو، هاڻ!“

(۶)

شين ۾ رڪندي ٿم کي براندي پيش ڪئي ۽ چيو: ”ڇاڇا سائين! اسان ڪابه ڳالهه نه لکائي آهي. جنڪ کي لوسي سالن کان نه ڏٺو آهي فقط ڪي ٻه ڪلاڪ اڳ هو هتي آيو ۽ لوسي کي چيائين ته کيس ڪنهن مثل ماڻهوءَ پيٽ ۾ گولي هڻي آهي، تون منهنجي مدد ڪر. لوسي هڪدم مون کي فون ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي پر جنڪ کيس زبردستي روڪي وڌو ۽ تنهن بعد هو لوسي جي سمهڻ واري ڪمري ۾ اندران در بند ڪري ويهي رهيو. ايتري ۾ آءٌ اچي ويس مگر انهيءَ کان اڳ جو لوسي مون کي

سڀڪجهه ٻڌائي ڏي، اهي بي ادب سپاهي اچي بڪ شڪ ڪرڻ لڳا تنهن ڪري مون هتان کين لوڏي ڪڍيو مگر ان کانپوءِ لوسي مون کي جهڪ جي هتي موجودگي ۽ بابت ٻڌايو ۽ مون کي افسوس ٿيو ته جي مون کي اڳ ئي اها خبر هجي ها ته آڱ هن کي پوليس جي حوالي ڪري ڇڏيان ها، تنهن بعد ته هو دريءَ مان ٽپي پئجي ويو۔ بس اهو آهي سڄو قصو، ”شيني قصو ختم ڪيو ته، ٿم چپ پڪوڙيندي چيو: ”هاڻي ته لوسي جو ٽري جي اڳيان جهڪ سان واقفيت جو اقرار به ڪري چڪي آهي.“

”ٻيا ڪجهه مجبوري هئي، لوسي جي سرنامي وارو ڪاغذ جو پوليس کي واردات واري جاءِ تان هٿ چڙهي ويو! ڪمپخت جهڪ جي اهو ڪاغذ اتي نه ڇڏي ها ته لوسي کي اهو اقرار نه ڪرڻو پوي ها. ٽئڪسي ڊرائيور پوليس کي ڪو اهو ٿورو ئي ٻڌايو آهي ته هو جهڪ کي لوسي جي ڪري تائين ڇڏي ويو آهي، هن ته هن عمارت جو ڏس ڀتو ڏنو آهي. پوليس کي لوسي ۾ شڪ نه ان ڪري جاڳيو جو مون هنن کي تلاشي وٺڻ نه ڏني ۽ انهيءَ ڪاغذ ٽڪري سبب هنن جو شڪ پختو ٿي ويو، تنهن ڪري لاچار لوسي کي جهڪ بابت ٻڌائڻو پيو.“

”هون.“ ٿم ٽنگ تي ٽنگ رکي ويهندي برانڊي جو ڍڪ ڀريو لوسي دل ٿي دل ۾ شيني جي ٿورائتي ٿي رهي هئي جو هڪ ته هو سندس ئي ڪارڻ پریشاني جو شڪار ٿي رهيو هو ۽ ٻيو ته ڳالهه ڳالهه ۾ هن جو مناسب بچاءُ ڪري

رعبو هو۔
 ”پلا جنڪ کي ڪهڙي ڪهڙي هنڌ زخيم رسيل هئا
 لوسي؟“ ٿم پڇيو۔ ”ڇا هو بنهه مرڻ تي هو؟“
 ”هن کي ساڃي پاسي واري ڪڪ ۾ زخم هو پر ان
 مان رت به ڪو ايترو نه ٿي ويو فقط سندس قميص ٽٽجي
 وئي هئي۔ بس پيو ته ڪو زخم مون نه ڏٺو۔“
 ”پلا جنڪ کي ٿي انهيءَ چوڪريءَ جو قاتل سمجهڻ
 جو آخر ڪهڙو جواز آهي؟“
 ”ٽڪسي ڊرائيور جي بمان کان سواءِ في الحال ته پيو
 ڪو دليل ڪونهي۔“ شينيءَ چيو۔ ”مقتول چوڪريءَ جي
 ڪمري ۾ نه ڪو روالور وغيره هو نه ڪو رت جو نشان۔
 تنهن ڪري ايئن به نٿو چئي سگهجي ته هن پنهنجي بچاءِ
 ۾ جنڪ کي گولي هڻي هوندي۔“
 ”ايئن نه ته ٿي سگهي ٿو ته ٽڪسيءَ پنهنجي بچاءِ
 ۾ هن تي گولي هلائي هجي ۽ هن ٽڪسيءَ کان پستول
 ڦري ورتو هجي۔ چڱو هاڻي اهو ٻڌايو ته اوهان هتي ٻي
 ڪهڙي حرڪت ڪئي؟“
 ”تو کي سڀڪجهه صاف صاف ته ٻڌايوسين يار۔ هاڻي
 تون به پيو شڪ ڪرين!“
 ”ڏسو، آءٌ ٿم آهيان، جيسٽري صاحب نه آهيان۔ مون کي
 صاف صاف ٻڌايو ته جنڪ جو خون ڪنهن جي سر تي آهي؟“
 ”ڇا؟“ شيني رڙ ڪئي۔ ”ڇا پيو چوڻ يار؟“
 ”جنڪ جو لاش لوسي جي بستري هيٺان پيو آهي۔“
 ٿم چيو۔ ”پيو پلا اهو لاش ڪنهن جو هوندو؟“

لوسي کان ڏانهن نڪري وئي. شيني بتال ٿيندي لوسي ڏانهن نهاريسو. ڪاوڙ ۽ بدگمانِي وري هن جي اکين ۾ اونجِي آيون:

”لوسي؟ هي ڇا؟ هي تون ڇا پئي ڪندي وڃين لوسي؟“

”مون کي ته ڪابه خبر ناهي شيني.“ لوسي جو آواز ڇپيل هو. ”مون توکي سڀڪجهه ٻڌائي ڇڏيو آهي. آءُ ته وري بيدروم ڏانهن وٺي به نه آهيان، تو ٿي ته ڏسي اچي ٻڌايو ته جئڪ دري ٽپي پڇي ويو آهي!“

شيني ٽپ ڏسي اٿيو ۽ نهايت تيزيءَ سان بيدروم ۾ ڪهڙي ويو. ٽم به ٽپ ڏئي اٿيو ۽ لوسي کي چوڻ لڳو.

”جي تون سڄي آهين ته پوءِ دلچاءُ ڪر لوسي توکي ڪو نقصان نه رسندو.“ ايئن چئي هو به بيدروم ۾ هليو وڌو. لوسي به هن جي پٺيان آئي. شيني هڪ وڏو ڌوال هٿ ۾ کنيو بيٺو هو جو سڄو رت سان لڦيو پيو هو.

”عجب جي ڳالهه آهي.“ شيني چيو. ”مون برابر ڪجهه

ٽڪڙ ۽ ابھرائي ڪئي ۽ دريءَ جي ڪلڻ ۽ ڪنهن جي ٽپ ڏئي پڇي وڃڻ کي جئڪ جو فرار سمجهي وٺس. چڱو لوسي، هاڻي سچ سچ ٻڌاءُ تو هن کي ڇو قتل ڪيو آهي، جي تو هن کي پنهنجو ڪنهن قسم جو بچاءُ ڪندي ماريو آهي ته پوءِ ته نيڪ آهي ۽ جي نه، ته تون پاڻ سمجهين ٿي ته ڇا ٿيندو.... هن جو گولو جتان جتان چيريو پيو آهي....“

”چريو ته نه ٿيو آهين شيني.“ ٽم چيو. ”تو پاڻ نه چيو هو ته تون جڏهن جئڪ کي ڏسڻ ٿي آئين ته دروازو اندران

بند هو، جسي لوسي هن کي قتل ڪري ها ته پوءِ دروارو بند ڪيئن ٿيو، ۽ هو بستري جي هيٺان ڪيئن وڃي لپتيو؟ ”هون!“ شيني جو دماغ هاڻي جائتو ٿيو. ”هاڻي

سمجهيم، اهو ڪو ٻيو شخص هو جو هن دريءَ مان داخل ٿي جنم ڪي قتل ڪري ان وقت فرار ٿي ويو. جنهن وقت آخ دروازو ٽوڙي اندر داخل ٿيس ۽ سمجهيم خود جنم ڪي فرار ٿي رهيو آهي، ڇاڪاڻ ته هو ان وقت بستري تي نظر نه آيو. تڏهن لوسي ڪوڙ نه ڳالهائيو آهي.“

ٿم لوسيءَ کي سهارو ڏئي ديوان تي آئي ويهاريو جو هوءَ بيحدل ٿي رهي هئي. تنهن بعد هن شيني وٽ اچي هن کي لتاڙڻ شروع ڪيو:

”يار تون نه صفا ڪو ڊگهو ٿيو ڏسجن، لوسيءَ کي ايترو همسائڻ جي بدران هن کي آٿت ڏي ۽ ها، هن کي لاش ڏيکارينس ته واقعي جنم ڪي جو آهي يا ڪنهن ٻئي جو؟! پڻ ته ڪڏهن جنم ڪي ڏٺو نه آهي. ۽ جي هي جنم ڪي جو ئي لاش آهي ته سمجهه پاڻ ته هيڪاري ويل ۾ اچي وياسين.“

شيني ٽپ ڏئي اٿيو، ٿم وڌيڪ وسڪي گلاس ۾ اوني ۽ جڏهن لوسي هڪ به ڊڪ پري سامت ۾ آئي تڏهن شيني جي چوڻ تي هن لاش کي غور سان ڏٺو ۽ تصديق ڪئي ته لاش برابر جنم ڪي جو آهي. جنم ڪي جا ڏند پڪوڙيا پيا هئا ۽ چپ کليل هئا جنهن مان معلوم ٿيو ٿي ته ڏاڍي عذاب سهڻ کانپوءِ ساه ڏنو اٿس. اڪيون کليل هئس ۽ کاڌيءَ جي هيٺان گهشت ايئن چچريو پيو هئس ڇڻ ڪنهن حيوان

ويهي چيربو ڦاڙيو اٿس.

لوسي وري ٻاهر اچي ديوان تي ويئي. شيني جڻڪ جي ڪپڙن جي جهڙتي وٺڻ لڳو. جڻڪ جا سڀ کوسا خالي هئا فقط هڪ کيسي مان ٻه ٻار رقم نڪتي. ”هاڻي.“ شيني ٽم کي چيو. ”انهيءَ کان اڳ جو پوليس کسي هي واردات معلوم ٿئي پاڻ کي هي لاش هتان دفع ڪرڻو آهي!“

”پر ڀار پوليس کي اطلاع ڏيڻ کان سواءِ ڪنهن لاش کي چورڻ پورڻ به نه ڏوهه آهي.“

”برابر. پر پاڻ کي اهو قانون ٽوڙڻو پوندو.“ ايئن چئي شيني دريءَ مان ليٽو پائي هيٺ نظر ڪئي. ”ٺيڪ آهي.“ ”هن ٽم کي چيو.“ هيٺ اوندهه ڪافي آهي، تون هيئن ڪر جو منهنجي ڪار استعارت ڪري هيٺ اوندهه ۾ آئي بيهار ۽ آڻ لاش کڻي هيٺ ٿو اچان.“ ايئن چئي هن ڪار جون چابيون ٽم کي ڏنيون. ٽم سندس هدايت موجب سندس ڪار آڻي اوندهه ۾ بيهاري ۽ ان جون بتيون ٻاري ڇڏيون. شيني لاش کي هڪ وڏي ڪمبل ۾ ويڙهي ڪلهن تي کڻي ٻاهر نڪتو ۽ ان کي ڪار جي پوئين خاني ۾ رکي پاڻ اڳيان ٽم سان گڏ اچي ويٺو. لوسي به هيٺ لهي آئي. شيني هن کي سمجهائڻ لڳو:

”نون بيلروم ۾ وڃي هر شئي جو جائزو وٺ ۽ خون بابت هر نشان مٽي ختم ڪري ڇڏ، ۽ تيسين ڪيڏانهن به وڃجان جيسين آڻ توکي ڪا ٻي هدايت ڏيان.“

ڪار هلي ته لوسي اندر هلي آئي. هوءَ دل ئي دل ۾ پڇڻائڻ لڳي ته جي شروع ۾ ئي شين کي سڃي حقيقت ٻڌائي ڇڏي ها ته هي حالات ٻڌا نه ٿين ها. هاڻي ته خود شين به مصيبت ۾ اڙجي چڪو آهي.

ٽـم ڪار هلائي رهيو هو. جڏهن هو گهڻيون ڇڏي چونڪ ۾ پهتا ته شين هن کي ساڃي هٿ تي هلائڻ لاءِ چيو. ٽـم پڇيو:

”هاڻي ڪيڏانهن ٿو هلجي؟“

”انهيءَ هوٽل ۾ جتي آءٌ پيٽر جي زال کي ڇڏي آيو آهيان.“ شين ٽـم کي رستو ڏسيندي چيو. ”جئڪ ئي سندس مڙس آهي جنهن کي هو پيٽر ٿي سڏي. جي اسين هن کي اوچتو وڃي هي لاش ڏيکارينداسين ته يقينن هو سڀ حقيقتون ٻڌائي ڏيندي، شرط اهو آهي ته پاڻ هن کي هوش سنڀالڻ جو موقعو ئي نه ڏيون.“

توري دير بعد ڪار انهيءَ هوٽل جي ڪمري نمبر ۶ جي ٻاهرئين دروازي وٽ اچي بيٺي. شين ٽـم کي ڪجهه سمجهائي هڪدم مٿي وڃي در کڙڪايو.... در کليو.... ته شين پنهنجا ياد ڪيل لفظ بنان دير جي چوڻ شروع ڪيا:

”ڏس! آءٌ تنهنجي مڙس کي وٺي آيو آهيان.“

اهو ٻڌي چوڪريءَ جي چپن تي خوشيءَ جي مرڪ پکڙجي وئي جا شين لاءِ اميد جي برخلاف هئي. ”نون ترس.“ شين هن کي چيو. ”آءٌ کيس وٺي ٿو اچان.“ ائين

چئي شيني دروازي وٽ اچي ٿم کي اشارو ڪيو ۽ ٿم ڪمبل ۾ ويڙهيل لاش کي احتياط سان کڻي اندر داخل ٿيو ۽ جڏهين چوڪريءَ لاش جو منهن ڏٺو ته هڪ هلڪي رڙ ڪري پوئتي هٽي وئي:

”نه نه.“ هن ڪنڌ ڏوٽيندي چيو. ”هي منهنجو مڙس ناهي.... هن شخص کي ته مون اڳ ڪڏهن ڏٺو ئي ناهي.... ڇا هي مٿو پيو آهي؟“

شيني ڪنڌ ڏوٽ ڪئي:

”معاف ڪجان مون توکي تڪليف ڏني، پر، غور سان ڏس، شايد تون هن کي سڃاڻيندي هجي.“

”بالڪل نه....“ چوڪريءَ خاطري واري انداز سان چيو. ”مون هن کي ڪڏهن به نه ڏٺو آهي... مگر.... شايد.... مون کي سمجهه ۾ نٿو اچي... پانيمان ٿي ڪٿي مون هن جي تصوير ڏني آهي.... پر شايد مون هن کي ڪڏهن به نه ڏٺو آهي....“

۽ جڏهن شيني هن کي جئڪ جي حقيقت ٻڌائيندي چيو ته هو به نيو آرلين کان آيو آهي ته هن جي چهري تي شڪ ۽ گمان جا اهڙا اهڃاڻ ظاهر ٿيا جن ڪجهه سمجهي يا سڃاڻي ورتو اٿس پر وري به هن جئڪ بابت ڪجهه به ڄاڻ جي حقيقت کان صفا انڪار ڪري ڇڏيو ۽ چوڻ لڳي:

”نه - هاڻي ته مون کي خاطري ٿي وئي آهي ته مون هن جي ڪڏهن ڪا تصوير به نه ڏني آهي.“

شيني ٿم کي لاش واپس ڪار جي پوئين سيٽ تي رکڻ جي هدايت ڪئي ۽ جڏهن لاش واپس کڻي ويو ته شيني هن عيسيل هرڙيءَ کي ڪجهه سخت ٿي چيو:

”ڏس، جي هي تنهنجو مڙس نه به آهي ته به آءُ ڀانيان
 ٿو تون هن کي سڃاڻين ضرور ٿي. اهو تنهنجي حق ۾ ئي بهتر
 ٿيندو نه جڻڪ بابت جيڪي ڪجهه به معلوم اٿئي سو
 مون کي ٻڌائي ڇڏ. اڄ رات ٻن شخصن جو قتل ٿيو آهي
 ۽ قتل اڃا هن شهر ۾ موجود آهي. ۽ جي تـو مون کي
 ڪجهه به نه ٻڌايو ته تنهنجي حياتي به خطري ۾ پئجي ويندي
 بيء صورت ۾ آءُ تنهنجو بچاءُ ڪري سگهندس.“

مگر شيني جي سڀ ڪوشش اڃائي وڌي. نيٺ هو
 تنگ ٿي هن کان موڪلائڻ لڳو:

”ڇڱو آءُ ملان ٿو، جي وري به مونسان ڳالهائڻ جو
 ارادو ڪرين ته مون کي فون ڪجان، منهنجو نالو مائڪل
 شيني آهي، نمبر توکي فون جي ڪتاب مان ملي ويندو.“
 شيني هيٺ لهي اچي ڪار ۾ ويٺو. ٽرم ڪار چالو
 ڪندي پڇيو:

”سائين افلاطون صاحب! هاڻي ڇا ارادو آهي.“
 ”هاڻي هن لاش مان جنم ڇڏائڻي آهي.“ شيني عجيب
 آواز ٻڌا ڪندي جواب ڏنو.

ٿوري دير کانپوءِ هنن جي ڪار هڪ سڄي گهٽيءَ ۾
 اچي بيٺي جتي اونده هئي. شيني ٻنن دير مڪرڻ جي ويٺي
 ٿي ويٺي پٺيون دروازو اندران کوليو ۽ ڪمبل جي هڪ
 ڇيڙي کي جهلي ڪجهه اهڙي طرح جهٽڪي سان ڇڪ
 ڏني جو لاش وڃي زمين تي ٽپي ٺڪو ڪيو. ان بعد هنن
 جلد ئي دروازو بند ڪري ڪار اڳتي وڌائي ڇڏي ۽ هڪ

منٽ جي اندر اندر هو ڪٿان جو ڪٿ نڪري ويا....

(۷)

اهڙي طرح لاش مان چند آزاد ڪري شينهي ٿم کي وٺي پنهنجي فليٽ ۾ اچي دم پٽيو۔ ۽ هڪ آرام ڪرسيءَ تي بيمجي رهيو. ڪيترو وقت هو ماٺ ميٺ ۾ ويٺا سر ڪيون ڀريند رهيا، آخر شينهي خاموشي ٽوڙي:

”ڪيئن ٿم، هن سڄي معاملي بابت تـو ڪهڙي راءِ قائم ڪئي آهي؟“

”تون جاسوس آهين، تون ئي ٻڌاء تهنجو ذهن ڇا ٿو چوي؟“

”تون ته جيتري سان گڏ مقتول ٽڪسي جي ڪمري ۾ به ويو هئين، توهان اتي ڇا ڇا معلوم ڪيو؟“

”اتي ڪي خاص تفصيل ته نه مليا. اها چوڪري فقط چند هفتا اڳ نيو آراين کان آيل هئي ۽ اهو ڪمرو مسواڙ تي ورتو هئائين. انهيءَ عمارت ۾ گهڻو ڪري اهڙيون ئي چوڪريون اچي رهنديون آهن جن جو ڪسب هوندو آهي عياش مردن جون خواهشون پوريون ڪرڻ. معلوم ٿيو ته ٽڪسي گهڻو ڪري ٻاهر نه ويندي هئي ۽ ٻين هم پيشه چوڪرين کان به الڳ رهندي هئي. ٻين چوڪرين خيال ڏيکاريو ته ٽڪسي سان گڏ ڪو مرد به رهندو هو پر گهڻو ڪري ٻاهر نه نڪرندو هو، پوائيس کي ٽڪسي جي ڪمري

مان کي مردانا ڪپڙا به مليا آهن. بس اها معلومات ملي آهي.

”تون ڀائين ٿو ته ٽڪسي ۽ اهو مرد اني روپوشي جي حالت ۾ رهندڙ هئا؟“

”ٽڪسي بابت ته آءٌ ائين نه چئي سگهندس جو هو ۽ نه ٻاهر به نڪرندي هئي ۽ پاڙيسرين جو چوڻ آهي ته هن جي چهري تي هراس يا گهڻي ڪڏهن نظر نه آئي، البت اهو مرد اني پڪ سان پاڻ لکايو ويٺو هو ۽ فقط رات جي اونداهي ۾ ئي ڪڏهن ٻاهر نڪرندو هو.“

”۽ اڄوڪي واردات!“

”چون ٿا ته نوين بجي کان ٿورو اڳ ڀر واري ڪمري ۾ رهندڙ چوڪريءَ وٽ به مرد ”ڪاٺ پيئڻ“ لاءِ آيا، ان چوڪريءَ چاهيو ته ٽڪسي به سندس ساٿ ڏي، هو ۽ ٽڪسي جي ڪمري ۾ داخل ٿي ته ڏٺائين ته هو ۽ پنهنجي مڪمل لباس ۾ فرش تي مٺي پئي هئي.... سندس نڙي ٺوڙي پئي هئي، ڊاڪٽر جي بيان موجب هن کي ڪنهن ماڻهوءَ گهٽو ڏئي ماريو آهي. ها، ان کانسواءِ هن جون ٻه آڱريون به پگھل هيون. اهو به ڏسڻ ۾ آيو ته قاتل اها واردات ڪري پوءِ سڄي ڪمري ۾ هر شئي کي ويهي ڦلهوڙيو آهي. پوليس کي البت پيو ڪوبه نشان پتو نه مليو سواءِ لوسي جي سرنامي واري ڪاغذ جي جو ٽڪسيءَ جي لاش هيٺان پيل هو. تنهن کانپوءِ جو ان ٽڪسي ڊرائيور پوليس کي ٻڌايو ته ان ئي وقت هن هڪ زخمي شخص کي کڻي لوسي

جي فليٽ تي پهچايو آهي ته هنن جو لوسي جي فليٽ جي تلاشي لاءِ اچڻ قدرتي امر هو، ۽ تو وري سڄو معاملو ئي بگاڙي ڇڏيو.

”خير، ڀلا جي جنڪ ئي ٽڪسي کي قتل ڪيو آهي ته هن کي ان ڏوه جي سزا به ملي چڪي. هاڻي جهنڊي جا سپاهي نيو آرمين مان جنڪ جي ڀڄا ضرور ڪندا، هيڏانهن هڪ اجنسي چوڪري اسان جي قبضي ۾ آهي پر خبر ناهي هن معاملي ۾ هوءَ اسان جي ڪيتري مددگار ثابت ٿيندي.“
ايتري ۾ ٽيليفون جي گھنٽي وڳي ۽ شيني اٿي رسيور ڪنيو. ٻي طرف کان آواز آيو:

”مسٽر شيني ٿو ڳالهائي؟“

”جي ها.“

”ٻيو نوسان گڏ ڪير آهي؟“

”منهنجو هڪ دوست آهي.“

”اهو ئي اخباري نمائندو؟“

”ها.“

”تون هن جي موجودگي ۾ ڪي ضروري ڳالهائون

ٿيڻ پسند ڪندين؟“

”ڪهڙيون ضروري ڳالهائون؟“ شيني حيران ٿيڻ لڳو.

”اچوڪي واردات بابت!“

”مڙئي خير آهي، تم منهنجو جگري دوست آهي. تون

جيڪي چوڻ چاهين ٿو چئ.“

”ڇڏو ٻڌ شيني، تنهنجي پوزيشن هن وقت خطري ۾

آهي يا تنهنجي سيڪريٽري جي پوزيشن کي خطرو آهي. هاڻي مون کي اهو ٻڌاء ته جئڪ کي لوسي ۽ قتل ڪيو يا نه سو؟“

اهو ٻڌي شيني جي منهن جو پنو ٿي اهي ويو. ٽم سهي ڪري ويو ته ٽيليفون تي ڪا خاص ڳالهه ٿيندڙ آهي. ”تو پنهنجي واقفيت نه ڪرائي.“ شيني فون ڪندڙ کان پڇيو.

”برابر.“ هتان جواب آيو. ”۽ تون اهو معلوم ڪرڻ جي ڪوشش به نه ڪر شيني. آءٌ توکان ڪٿي ميل پري هڪ عام ٽيليفون تان ڳالهائي رهيو آهيان، تون مون تائين نه پهچي سگهندين.“

”خير، تون پنهنجو مقصد بيان ڪر.“

”مون توکي انهن اسي هزار ڊالرن جي رقم لاءِ تڪليف ڏني آهي جيڪا تو جئڪ کي قتل ڪري هن جي کيسي مان ڪڍي آهي.“

”مون تنهنجو مطلب نه سمجهيو.“ شيني منجهي پيو.

”شيني صاحب! مون کي پوک بنائڻ جي ڪوشش نه ڪر، جئڪ جڏهن لوسي جي ڪمري ۾ آيو ته، وٽس اها رقم موجود هئي ۽ جڏهن ته لاش رستي تي ڦٽو ڪيو، تڏهن هن جا کيسا خالي هئا.... ڳالهه معمولي آهي، تون ضد نه ڪر، مون کي اها رقم ڪپي باقي جئڪ کي تو قتل ڪيو يا تنهنجي سيڪريٽري ۽ تنهن ۾ منهنجو ڇا. مون کي فقط اها رقم گهرجي ۽ بس. هاڻي ٻڌاء، ڇا تون چاهين ٿو ته

تو هيستائين جيڪي حرڪتون ڪيون آهن۔ يعني جئڪ کي پنهنجيءَ سيڪريٽريءَ جي ڪمري ۾ پناه ڏيڻ، پوليس سان ناشائستو ورتاءُ ڪرڻ، جئڪ کي قتل ڪرڻ، سندس ڪيسي مان اسي هزار ڊالرن جي رقم ڪڍڻ ۽ تنهن کانسواءِ هن جو لاش پنهنجي ڪار ۾ کڻي رستي تي ڦٽو ڪرڻ وغيره۔ بابت سيڪڙجهه پوليس کي ٻڌايو وڃي؟“

”منهنجين انهن حرڪتن جو ذڪر وٽ ڪهڙو ثبوت هوندو جو تون مون کي قانون جي گرفت ۾ آڻي سگهين؟“ شيني کڪو وڪو ٿيندي پڇيو.

”مون وٽ گهڻائي ثبوت آهن شيني صاحب، مثال طور اها چوڪري هن وقت منهنجي قبضي ۾ آهي!“

”چوڪري؟ ڪهڙي چوڪري؟“ شيني اڃا وڌيڪ پريشان ٿيو.

”اهائي ڊورٿي، نيو آرمينس جي مسٽر ايلڊرسن

جي زال جنهن کي تو هونل جي ڪمري نمبر ۶ ۾ ٽڪايو ۽ جنهن کي تون فوتي جئڪ جو لاش ڏيکاري آيو آهين. خبر اٿئي ته هن وقت هوءُ پوليس کي تنهنجي انهن خطرناڪ حرڪتن جو اطلاع ڏيڻ لاءِ ڪيتري قدر آني آهي ۽ مون کيس ٻڌايو آهي ته تون سندس مڙس جو به ڦاٽل آهين. هاڻي ڇا ٿو چوين مسٽر شيني؟!“

”اها ته ڏاڍي خراب ڳالهه ٿي.“ شيني پگهر ۾ سر ٿي چڪو هو.

”برابر، رڳو تنهنجي لاءِ ئي نه بلڪه تنهنجي انهيءَ

احمق دوست لاءِ به ڏاڍي خراب ڳالهه ٿي. خير هاڻي سودي لاءِ تيار آهين يا نه؟
 ”ڪهڙو سودو؟“

”آءٌ توکي ٻڌائي ته چڪو آهيان. تون اسي هزار ڊالر مهنجي حوالي ڪر ته آءٌ ڊورٽي کي تنهنجي حوالي ڪري ڇڏيندس پوءِ تون ڄاڻ ۽ هوءَ ڄاڻي. بي صورت ۾ آءٌ هن کي ٿاڻي تي پهچائي ايندس جتي هن جو بيمار ورتو ويندو ۽ پوءِ تون پوليس جي گرفت ۾ هوندين. پر يقين رک ته جي مون کي رقم ملي وئي ته پوءِ مون کان توکي ذرو به ڇيهو نه رسندو.“

”پر مون کي ته انهيءَ رقم جي ڪابه خبر ناهي، جنڪ جي کيسي مان ته فقط ٻه ڊالر نڪتا ۽ تون اسي هزار ڊالرن جي ڳالهه پيو ڪرين!“

”مونسان چالاڪ ٿيڻ جي ڪوشش نه ڪر مسٽر شيني، جي نو وٽ نه ته تنهنجيءَ سيڪريٽريءَ وٽ اها رقم ضرور آهي، ٿي سگهي ٿو هن توکان به اها رقم لڪائي هجي، مون کي بهرحال اها رقم حاصل ڪرڻي آهي، جي اسي هزار ڊالر پورا نه هوندا ته ڪٿي گهٽ هوندا آءٌ ستر هزار ڊالرن تائين به قبول ڪري سگهان ٿو باقي ڀلي تون پاڻ وٽ رک. هن وقت ساڍا ڏهه لڳا آهن آءٌ توکي هڪ ڪلاڪ جي مهلت ڏيان ٿو. هاڻي ٻڌ، مون ڊورٽي کي هڪ هنڌ لڪائي ڇڏيو آهي، ساڍي يارهين بجي تائين هوءَ اتي هوندي جنهن هنڌ جو ڪنهن کي پتو نه پوندو، تون لوسيءَ وٽ وڃ،

اتي ستر هزار ڊالر هڪ خوبصورت بئبل ۾ اهڙي طرح ٻڌ جو ڪو ڪپڙي وغيره جو بئبل ڏسڻ ۾ اچي پوءِ اهو بئبل لوسي ڪي ڏي ته **ڪازوي چونڪ** وٽ ڪٿي اچي، مقرر وقت اندر آڻڻ پنهنجي ڪار ۾ اتي پهچندس، لوسي وٽ بئبل ڏسي سمجهي ويندس ۽ ڪار سندس ڀر ۾ آڻي ان جي رفتار گهٽ ڪري کيس چونڊس- ”پيئڻ، اهو بئبل ڪار ۾ اچلي ڏي.“ تنهن تي هوءَ بئبل ڪار ۾ اچلي ڏي ۽ آڻ ڪار اڳتي وڌائي هليو ويندس، تون پنهنجي ڪمري ۾ ئي رهجانءِ، آڻ بئبل جي رقم ڏسي گهڻي پئڻ وٽ محفوظ ڪري پوءِ نوڪي فون ڪري آها جاءِ ٻڌائيندس جتي ڊورٽي قيد آهي، پوءِ تون اتي پهچي هن کي هٿ ڪجان، ڏس جي مونسان ڪنهن به قسم جي چالاڪي ڪئي وئي ۽ مون کي رقم نه ملي ته آڻ ڊورٽي کي ٿاڻي تي پهچائي ايندس. سمجهيئو؟“

”ها، سمجهيم.“

”هاڻي تون ڪا مصيبت آڻي ته ان جو ذم دار تون پاڻ هوندين.“

انهن لفظن سان گڏ فون جو سلسلو ٽٽي ويو. شيني فون رکي ڇڏي. مونجهه، فڪر ۽ حيراني جا گهٽج منهن تي سجائي برانڊي جو گلاس کڻي ٽر جي سامهون واري ڪرسيءَ تي اچي ويٺو جو اڪيون ڦاڙيو هن جي منهن ۾ تڪي رهيو هو.

”ڪير هو شيني ۽ ڇا ٿي چيائين، تنهنجو منهن ته اهڙو ٿيو پيو آهي ڄڻ ڪو به اچي مٿان ڪريو اٿئي.“

”سمجھ نه ٻم ٿي ڪريو آهي.“ شيني ڪئبل آواز ۾ چيو. ۽ ڪجهه وڌيڪ ٻڌائڻ کانسواءِ ٿي هو وري اٿي ٿيليفون وٽ آيو ۽ لوسي کي فون ڪيائين:

”لوسي، ڏي خبر، سڀ خير آهي.“
 ”ها. شيني.“ لوسي جواب ڏنو. ”عجيب ڳالهه آهي جو....“

”عجيب ڳالهه کي وجهه اوڙاهه، نه وٺ منهنجي ڳالهه ٻڌ.“ شيني چيو. ”مونکي ٻڌاءِ ته ڇا جئڪ توسان ڪا اهڙي ڳالهه نه ڪئي هئي جا تون مون کان لڪائي آهي. هن توسان ڪا پئسن وغيره جي ڳالهه نه ڪئي هئي.“

”نه شيني، هن اهڙي نه ڪابه ڳالهه نه ڪئي هئي.“
 ”ڇڱو تون پنهنجي ذهن تي زور ڏئي ياد ڪر متان هن ڪو اهڙو اشارو ڏنو هجي. ۽ ٻڌ، پنهنجن سڀني ڪمرن جي تلاشي وٺ متان هن نوڪان لڪائي ڪٿي ڪجهه ڦٽو ڪيو هجي، ڏس ڪٿي ڪا نوٽن جي دستي يا ڪا پيٽي وغيره ملي پئي، پوءِ مون کي فون ڪر.“

فون رکي شيني وري مٿي تي هٿ ڏئي اچي ٿم وٽ ويٺو ۽ ٿورو اڳ ڪنهن اجنبی سان هن جي جيڪا فون تي گفتگو ٿي هئي سا هن کي ٻڌائڻ لڳو. ٿم نهايت غور سان سڄي ڳالهه ٻڌي هيسجي ويو:

”اف خدا! هاڻي ڇا ڪجي شيني، اهو شيطان هو ڪير ۽ هن کي اهو سڀ ڪجهه ڪيئن معلوم ٿي ويو.“
 ”آءٌ نه سمجهان ٿو ڪو پوليس آفيسر هو جنهن اها

چال هلي مون کان سپڪجهه معلوم ڪري ورتو ۽ مون کان اقرار ڪري بيان وٺڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو. هو ڪو پنهنجي جاسوسي ڪري رهيو هو، هاڻي اسان کي سڳ سوڌو ٻڌڻ ٿو گهري.

”پر يار هي اسي هزار ڊالرن وارو معاملو سمجهه ۾ نٿو اچي.... اسي هزار ڊالرن....!.... شين، پٺيان ٿو اهڙي ڪا ڳالهه مون ڪٿي ٻڌي.... نه، ٻڌي نه آهي.... ڪٿي پڙهي ضرور آهي.... ها، ان چوڪريءَ جو نالو ڇاڻي ٻڌايائين؟“

”ڊورٿي، ايلڊرسن جي زال، هن اجنبِي جي ڳالهين مان معلوم ٿيو ٿي ته ايلڊرسن فوت ٿي چڪو آهي ۽ ڊورٿي کي يقين ڏياريو ويو آهي ته ايلڊرسن کي مون قتل ڪيو آهي. اهوئي سبب آهي جو هو پوليس کي بيان ڏيڻ لاءِ آئي آهي ۽ پيو ان ڪري جو مون هن کي جهڪ جو لاش ڏيکاريو آهي ته هاڻي قدرتي طور هوءَ مون کي هڪ خطرناڪ ماڻهو ٿي سمجهي.“

”ايلڊرسن جي زال....!“ ٿم به ٿي دفعا اهو نالو چڻ ٿي چڻ ۾ اڇاريو، ڪجهه سوچيو ۽ پوءِ چيو: ”ها، اهو نالو به مون ڪٿي پڙهيو ضرور آهي پر ياد نٿو اچي ته ڪٿي پڙهيو اٿم.“

”هن پاڻ کي فقط هڪ ڪلاڪ جي مهلت ڏني آهي ٿم....“ اتي وري فون جي گھنٽي وڳي، شين رسيور ڪٿي ڪن تي رکيو ۽ ٿم ڏٺو ته هن جي اکين تي وِتر وڌيڪ ويرانِي ڇانئجي وئي.

”ڇڳو.“ شينبي فون تي چيو. ”هاڻي هيٺر ته مون وٽ ايترو وقت ناهي جو سڄو معاملو توکي سمجهاڻي سگهان، تون اڃا نه سمجهان، آڻ توکي وري فون ڪندس يا تو وٽ هليو ايندس.“ شينبي فون رکي ٿم کي ٻڌايو ته لوسي جو فون هو ۽ هن ٻڌايو آهي ته سندس فليٽ ۾ ڪنهن به هنڌ ڪا اهڙي شئي نه ملي.“

”تنهن جو مطلب ڇا ٿيو؟“

”تنهن جو مطلب هي ٿيو ته يا ته جنمڪ وٽ ان وقت اها رقم موجود ٿي نه هئي جنهن وقت هو لوسي جي فليٽ ۾ آيو يا جي رقم وٽس هئي ته اها اهو شخص کڻي ويو، جنهن هن کي اچي قتل ڪيو.“

”پوءِ ڀلا هاڻي ڇا ڪجي؟“

”هن وقت ته ڪجهه سمجهه ۾ نٿو اچي.“

”جيڪر شروع ۾ پاڻ احتياط ڪريون ها ۽ جنمڪ جو لاش ڏسندي ئي جينٽري کي اطلاع ڏيون ها ته هن مصيبت ۾ نه ڦاسون ها، ٻيو نه ته به جنمڪ جو لاش ڊورٽي کي وڃي ڏيکارڻ نه ڪپندو هو.“

”خير، غلطي ڪري پوءِ ويهي چوڻ ته هيئن ڪجي ها هيئن نه ڪجي ها سو ته هونئن ئي سولو ڪم آهي. سوال آهي ته هاڻي ڇا ڪجي. هاڻي اڄ ته واقعات کي جاچيون. ٿي سگهي ٿو جنمڪ جو قاتل اهو ئي شخص هجي جنهن مون کي فون ڪئي.“

”پوءِ هن نوڪان اهو ڇو پڇيو ته جنمڪ جو قاتل تون

آهين يا لوسي؟”

”تي سگهي ٿو هن مونسان اها چالبازي ڪئي هجي.“
 ”پر پوءِ اهي پئسا ڪيڏانهن ويا؟ جي هونئي جنڪ
 جو قاتل آهي ۽ تنهنجي خيال ۾ جنڪ جو قاتل ئي هن
 کان رقم ڦرڻ وارو به آهي ته پوءِ هي فون وارو همراہ توکان
 رقم ڇو ٻيو گهري؟“

”پر اسان کي اها به ته خبر ڪانهي ته جنڪ وٽ واقعي
 ڪا رقم هئي، ۽ جي هئي ته واقعي اها انهيءَ ئي شخص کي
 جنهن جنڪ کسي لوسي جي بيدروم ۾ اچي قتل ڪيو؟
 ٿي سگهي ٿو رقم واقعي جنڪ وٽ هئي ۽ هن اها لوسي
 جي فليٽ ۾ اچڻ کان اڳ ڪنهن بي ماڻهوءَ جي حوالي
 ڪري ڇڏي هجي يا ڪٿي لڪائي ڇڏي هجي! هاڻي جي
 هن فون واري شخص کي پڪڙڻ جي ڪوشش ٿا ڪريون
 ته ڊورٽي اسان کي مصيبت ۾ اڙائي ڇڏيندي ۽ جي نه ته
 پاڻ کي ستر هزار ڊالر ڏيڻا آهن، ايتري ساري رقم آهيون
 ڪٿان؟“

”واقعي سخت مونجهاري ۾ اچي ويا آهيون، ٻيو ته
 ڪو اهڙو طريقو به نٿو سجهي جنهن سان انهيءَ شخص کي
 پڪڙائي سگهون.“

”بس هڪڙو طريقو آهي. اهو هي نه. لوسي کي هڪ
 خالي بندل ڏئي ڪاز وي چونڪ تي موڪليون ۽ پاڻ
 سندس پويان لڳون. جڏهن اهو شخص لوسي کي ويجهو
 اچي ڪار جو دروازو کولي ته پاڻ کيس پڪڙي وڃهون.“

”انهيءَ ۾ وري لوسي جي جان کي خطرو آهي. ٻيو ته پڪڙجڻ جي صورت ۾ هو ڊورٽي جو پتو نه ٻڌائيندو. لوسيءَ جو پيڇو ڪرڻ به ڪو سولو ڪم ناهي، هو ڪار ۾ هوندو ۽ اسين هن جي نظر چڙهي سگهون ٿا، ظاهر آهي ته هو به چڱي طرح ڄاڻ وٺي پوءِ لوسي وٽ ڪار آڻيندو پاڻ آخر ڪٿي ڪٿي لڪا وٺنداسين. تنهن کانسواءِ ضروري ناهي ته پاڻ هن کي پڪڙڻ ۾ ڪامياب ٿي وڃون. پنهنجي رواج موجب ڪو شخص ڪار ڏيڻ لوسي کي لفٽ جي آڇ به ڪري سگهي ٿو پوءِ پاڻ ڪيئن سمجهنداسين ته ڪار ڏيڻ وارو ڪير آهي؟ اهڙي طرح ته اسين هر انهيءَ ڪار کي پيا پڪڙينداسين جا لوسي کي لفٽ جي آڇ ڪندي ۽ اهو ڏسي هو بدمعاش نه پڇي ويندو.“

”برابر يار.“ شيني فڪر ۽ پريشانن جي ڪيفيتن ۾ ورتو پيو هو. ”پر ڇا ڪجي جو پاڻ کي اهو شخص ايئن هٿان به نه وڃائڻو آهي. هنن ٻنهي خونس سان هن جو گهرو تعلق ٿو پائنجي.“

”پر ويڇاري لوسي کي هن مصيبت ۾ اڙائڻ به مناسب نه ٿيندو. ٿوري ئي ڪا گڙ پڙ ٿي ته هن جي حياتي خطري ۾ پئجي ويندي.“

”پر هي ڪم لوسي کي ئي ڪرڻو آهي.“ شيني گهرو ٿيندي چيو. ”هيءَ سڄي مصيبت هن ئي نه ڪڙي ڪئي آهي هاڻي کيس ئي ان ڏوه جو ڪفارو ڏيڻو آهي.“

ايئن چئي شيني پنهنجي واچ ڏسندي ڪري نان اٿي

ڪٽڙو ٿيو:

”ڏهه منٽ ضائع ٿي چڪا آهن، هل نه هلي ڪو
بندوبست ڪريون.“

(۸)

ساڍي يارهن بجي کان ٿورو اڳ، لوسي پنهنجي ڪمري
مان نڪري ڪاز وي چونڪ وارو رستو ورتو. هن جي ڪچ
۾ خاڪي پنن ۽ خوبصورت پٿين ۾ ٻڌل هڪ بندل هو.
رات چانڊوڪي هئي ۽ هڪڙي ٿڌي هوا هلندڙ هئي.

لوسي هڪ کانپوءِ ٻيو رستو پار ڪندي مياڻي بيهڻ
ٿاڻين اچي پهتي. دل کي قدر خوف کان ڏکي رهي هيس
پر پنهنجي چهري تي ڪنهن به قسم جي خوف يا پرڏشاني
کي ظاهر نٿي ٿيڻ ڏٺائين جنهن لاءِ هن کي پنهنجين اندروني
ڪيفيتن کي پوري ڪوشش سان ضبط ڪرڻو پيو. شين
هن کي ڦاٿل ڪري چڪو هو ته اهو جو ڪم ڪئي ٿي هن کي
پنهنجي غلطي جو ڪفارو ادا ڪرڻو آهي ۽ هن به بنان
ڪنهن چون چرا جي هيءَ جوابداري سر ٽپي ڪنهي هئي.
هن کي به پنهنجي ڪوتاهي جو پورو احساس هو.

هن وقت جڏهن هو هن مشڪل ڪم تي نڪري
چڪي هئي کيس اها خبر نه هئي ته شين ڪٿي آهي. هو
پنڌرهن منٽ اڳ کيس ضروري هدايتون ڏئي سمورو ڪم
سمجهاڻي بنان ڪجهه ٻڌائڻ جي هليو ويو هو. لوسيءَ کي

اها به خبر نه هئي ته ان بنديل ۾ ڇا آهي ۽ ڇا ٿيڻ وارو آهي. شينني کيس ٽاڪيد ڪيو هو ته ڪوبه ماڻهو کيس لفت آڇي ته قبول نه ڪري. هن کيس اهي لفظ به چڱي طرح سمجهاڻي ڇڏيا هئا جي ان بد معاش کيس سمجهايا هئا يعني ”پيو اهو بنديل ڪار ۾ اچلي ڏي...“ هن کي هي به ٽاڪيد ڪيل هو ته ان شخص کي چڱي طرح ضرور ڏسي ڇڏي.

ڪار وي چوونڪ ۾ بهچي هوءَ وڌيڪ خرداري ۽ گڏوگڏ وڌيڪ ظاهري بي فڪري سان هال لڳي. اتي هڪڻي پٺيان ڪيٽريون ٿي ڪارون سندس ڀر ۾ اچي ڀريون ٿيون ۽ کيس لفت جي آڇ ڪئي وئي مگر هن هر هڪ کي نهايت ادلاق سان جواب ڏئي پئي ڇڏيو هوءَ آهسته آهسته هلائي رهي، هن جي دل هونئن ئي ڌڪ ڌڪ ڪندڙ هئي پر جي ڪا موٽر ڪار پٺيان ايندي يا ڀري ٿيندي ٿي محسوس ڪيائين ته اها ڌڪ ڌڪ وڌيڪ تيز ٿي ٿي وئي. ٿوري دير ۾ هڪ خاڪي رنگ جي ننڍي ڪار هن جي بالڪل ڀر ۾ اچي ڀري ٿي ۽ پوءِ ڪجهه دير تائين سندس ئي رفتار سان ساڻس گڏ هلڻ لڳي. ٽڙڪندڙ دل سان لوسيءَ ڪار هلائيندڙ ڏانهن نهاريو جنهن هاڻي ڪار جو دروازو به کولي ڇڏيو هو. لوسي گهڻي ڪوشش ڪندي به هن جو چهرو ڇٽو نه ڏسي سگهي ڇاڪاڻ جو هن جو ٽوپلو هن جي نرڙ تي تمام گهڻو نميل هو، البته هڪ نظر هن کي ڏسندي هوءَ ايترو سمجهي وئي ته وچولي عمر جو هڪ ٽلهو ٽپرو ماڻهو آهي. ايتري ۾ ان ماڻهوءَ جو ڪهرو آواز لوسي

جي ڪنن تي پيمو:

”بندل ڪار ۾ اچلي ڏي پيم.“

لوسي اهو ٻڌي نهايت خبرداري ۽ ڦڙتائي سان، هٿ ۾ موجود بندل جي مٿان ٻڌل هڪ جدا گنبد کولي ڇڏي ۽ بندل ڪار ۾ اچلائي ڇڏيو....

ڪار تيز ٿي اڳتي وڌي وئي مگر... اڃا ڪي پنجاه کن وڪون مس اڳتي نڪتي هوندي جو ان ۾ هڪ زوردار ڌماڪو ٿيو ۽ لوسي ڏٺو ته اها ڪار رستو ڇڏي اٿلي پٺي ۽ ڪي بولاڻيون کائي وڃي ميامي اسپمبند ۾ ڪري جو رستي جي بالڪل ويجهو وهندڙ هو.... اهو سڀڪجه کن پل ۾ ٿي ويو....

اهو ننڍو اسپمبند، جنهن ڪسي بسڪيني اسپمبند چوندا آهن انهيءَ سڙڪ سان لڳو لڳ وهندڙ هو پر ان کان گهڻو هيٺ هو. جيتوڻيڪ رستي جي ڪناري کان بچاءُ خاطر لوهي لوڙهو به ڏنل هو مگر اتفاق ڏسو جو اها ڪار بولاڻيون کائي انهيءَ هنڌ تائين هلي وئي جنهن هنڌ لوڙهو کليل هو ۽ ان ڪري اها اسپمبند ۾ ڪري پئي!

(۹)

لوسي اهو سڄو لقاءُ پنهنجين اکين سان ڏٺو ۽ واڙي ٿي هڪ ئي هنڌ بيٺي رهي. هن کي سمجهه ۾ نه پي آيو ته هي سڀڪجه ڇا ٿي ويو ۽ هاڻي ڇا ٿيڻ وارو آهي!

ڪار جي ڌماڪي ۽ پاڻيءَ ۾ ڪري پوڻ کان پوءِ
 في الوقت چو طرف ماٺ ٿي وئي هئي. لوسي هاڻي ايترو
 سمجهي وئي هئي ته شينئي انهيءَ بهر جي ڌماڪي سان ان
 بدمعاش کي بدحواس ڪري گرفتار ڪرائڻ ٿي چاهيو پر
 شينئي کي اهو اندازو نه نه هو ته بهر ان ئي هنڌ ڦاٽندو جنهن
 هنڌ لوڙهو کليل هو. نه ته اهو اجنبِي جيڪر جهيڙو هت
 اچي سگهي ها.

لوسي هاڻي لوڙهو پار ڪري اڀرسمند جو رخ رکيو ۽
 هيٺاهين تي لهندي لهندي نيٺ پاڻيءَ کان ٿورو ئي پري
 اچي بيٺي. اتي ٿڌي واريءَ تي بيٺي بيٺي هن هيٺانهن
 هوڏانهن نهاريو. پري پري تائين ڪير به نظر نٿي آيو. البت
 مٿاهينءَ تان سڙڪ وٽان هن کي گاڏين جي هڪ ٻئي پٺيان
 بيهڻ ۽ ماڻهن جي زور زور سان واڪا ڪري ڳالهائڻ جا
 آواز ٻڌڻ ۾ آيا.... اهي ماڻهو ڪار جي پاڻيءَ ۾ ڪرڻ
 بابت ڳالهائي رهيا هئا.

ايتري ۾ هن کي پاڻيءَ جي مٿاڇري وٽان ڪو آواز ٻڌڻ
 ۾ آيو، پهرين ته فقط پاڻيءَ جو چلڪو ۽ ڇڪو ٿيو ۽ پوءِ
 هن شينئي جو جهڪو آواز صاف ٻڌو:

”لوسي! لوسي! اتي بيٺي آهين ڇا؟“

لوسي غور سان انهيءَ آواز جي ڏس ڏانهن نهاريو ته
 ڏٺائين ته برابر شينئي ئي هو جو هڪ ننڍڙي پيڙيءَ جا ونجهڻ
 هلائيندو ڏانهنس وڌي رهيو هو. هن به شينئي کي سڏ جو
 جواب سڏ ۾ ڏنو پر ڪجهه جهيٺي آواز ۾، ته جيئن مٿي

بيٺل ماڻهن کي ٻڌڻ ۾ نه اچي. ٿوري ئي دير ۾ شينِي جي ٻيڙي اچي ڪناري جي واريءَ سان اتي لڳي جتي لوسي بيٺل هئي. پر ايتري ۾ ئي مٿان کان ٽڪي روشنيءَ جا شعاع اچي پاڻيءَ جي مٿاڇري سان ٽڪريا ۽ انهيءَ سان گڏوگڏ ڪي ماڻهو به لاهيءَ تان واريءَ تي ترڪندا هيٺ انهيءَ هنڌ تائين لهڻ لڳا جنهن هنڌ اها موٽرڪار اچي پاڻيءَ ۾ ڪري هئي. شينِي لوسي کي ٽاڪيد ڪيو ته هڪدم ٻيڙيءَ ۾ هلي اچي ۽ جڏهين هو ٻيڙيءَ ۾ سوار ٿي وئي ته شينِي ٽڪڙا ٽڪڙا ونجهه هلائي ٿوري ئي دير ۾ ٻيڙيءَ کي ان هنڌ آڻي جهليو جتان ڪي ماڻهو مٿان کان هيٺ لهي رهيا هئا. مٿي سڙڪ تي ڪيترن گاديون اچي گهاٽ ٿيون هيون ۽ ڪيترا ماڻهو اهو تماشو ڏسڻ لاءِ گهڙه ٿي بيٺا هئا. ان وچ ۾ لوسي ٽڪڙ ٽڪڙ ۾ شينِي کي سڄي حقيقت کان آگاه ڪري ڇڏيو.

”آءُ هن کي سوگهو ڪرڻ لاءِ هتي چڪر هڻي رهيو هوس، پر افسوس جو هو ڪار سوڌو ٻڌي ويو.“ شينِي چيو. تنهن بعد هن هيٺ لهندڙ ماڻهن کان رڙ ڪري پڇيو: ”ڇا ٿيو؟ ڇا سچ پچ ڪا موٽرڪار پاڻيءَ ۾ ڪري پئي آهي؟“

ان جي جواب ۾ هن کي ڪيترا آواز ٻڌڻ ۾ آيا: ”ها، ها.... هڪ موٽر هتي اونهي پاڻيءَ ۾ ٻڏي وئي آهي.... الاڻي ڪيئن مٿان رستي تان ڪري آهي.... هڪ زبردست ڌماڪو به ٿيو هو.... پر ڪنهن نه ڏٺو ته ڪار

پاڻيءَ ۾ ڪيئن ڪري پئي.... ڪنهن کي به خبر نه پئي... ”
ايتري ۾ مٿان هڪ وڌيڪ تيز سرچ لائٽ جي روشني

هيٺ پئي ۽ ڪنهن حڪم ڏيڻ جي انداز ۾ چيو:
”سڀ مٿي هليا اچو ۽ مهرباني ڪري پنهنجون گاڏيون
اڳتي وڌائي وڃو ته جيئن اسان جي ڪرين مشين کي ٻڌل
ڪار کي ٻاهر ڪڍڻ ۾ ڪا رڪاوٽ نه ٿئي. جي اوهان
مان ڪنهن کي هن حادثي جي تفصيل جي خبر هجي ته
اسان وٽ اچي بيان ڏي.“

اهو آواز ڪنهن پوليس عملدار جو هو. شينني مٿي
نهاريندي وڌي واکي چيو:

”مون وٽ هڪ ٻيڙي آهي، جي چئو ته هتي ئي موجود
رهان ۽ ڪار کي ٻاهر ڪڍڻ ۾ اوهان جي ڪجهه مدد
ڪريان؟“

”سٺو خيال آهي.“ مٿان ساڳي پوليس عملدار ڳالهائيو.
”اوهان جي سهڪار سان اسان جو گهڻو وقت بچي پوندو
جيئوئيڪ خدا ٿو ڄاڻي ته ڪرندڙ ڪار ۾ ويٺل شخص
جيئرو به رهيو هوندو يا نه.“

تنهن کانپوءِ هڪ ٻاوردِي سپاهي هيٺ لٿو ۽ هيٺ بيٺل
ماڻهن کي وري مٿي وڃي پنهنجون گاڏيون هٽائي وڃڻ جي
هدايت ڪري شينني جي اڳيان اچي بيٺو. هنن ٻنهي هڪٻئي
کي سڃاتو ۽ ڪيڪار ڪئي. شينني هاڻي لوسيءَ کي چيو:
”لوسي، هاڻي تون گهر وڃي آرام ڪر مون کي شايد
هتي گهڻو وقت لڳي ويندو، پوءِ صبح جون خبرون صبح سان.“

لوسي ٻيڙيءَ مان لهي مٿي رستي تي، چڙهي آئي جتي ماڻهن ۽ گاڏين جو هجڻ هو ۽ پوليس جا سپاهي هن کي هٿي وڃڻ جي هدايت ڪري رهيا هئا. لوسي ڏانهن ڪنهن به ڌيان نه ڏنو. هو انهيءَ گوڙ مان نڪري ٽڪڙي ٽڪڙي رستي جي ٻيءَ ڀر تي هلڻ لڳي. ڪار وٺي چوڪ ۽ رستو ڇڏي جڏهن هو هڪ ٻي رستي تي آئي تڏهن ڪنهن اوچتو اچي سندس ٻانهن جهلي. هن چرڪ ڀري پوئتي نهاريو ته ٽم کي ٻيڙو ڏٺائين. ٽم هن کان پڇيو:

”ڇا تيو لوسي؟ شينهي ڪٿي آهي؟ هن ماڻهو جو ڇا ٿيو؟“

لوسي جما هيستائين ڪيترن اڻ سهائيندن واقعن جو شڪار ٿي هوش حواس وڃائي ويئي هئي سو ٽم جي چاٽيءَ تي مٿو رکي اچي سڏڪن ۾ پئي. جڏهن سامت ۾ آئي تڏهن ٽم کي سڄي حقيقت ڪري ٻڌايائين. ٽم اهو ٻڌي افسوس ڪرڻ لڳو:

”اف. ا. گالهه ٿي بگڙي پئي.“

ان بعد هو لوسيءَ کي پنهنجي ڪار تائين وٺي آيو جنهن تي پريس جي تختي لڳي پئي هئي.

”نون منهنجي گاڏيءَ ۾ اطمينان سان ٿي ويهه، آءٌ وڌيڪ خبر چار وٺي جلد ئي اچان، پوءِ توکي تنهنجي گهر پهچائي ڇڏيندس.“ هن لوسي کي دلاسو ڏيندي هن کي پنهنجي ڪار جي پوئين سيٽ تي ويهاري ڇڏيو. لوسي ڪار ۾ ويهي اڪيون بند ڪري ڇڏيون. گذريل ٻن ڪلاڪن اندر

پيش ايندڙ واقعن جي سار هن جي ذهن ۾ طوفان بڻجي ٿي آئي. ۽ ايندڙ امڪاني واقعن جي خوف جي احساس هن کي ڏڪائي پي ڇڏيو!

جلد ئي ٿم به واپس اچي ڪار چالو ڪري اڳتي وڌائي. ”آءٌ به هتي ڪجهه دير سان ئي پهچي سگهيس.“ ٿم گفتگو جو سلسلو شروع ڪيو. ”تيسين هي حادثو ٿي چڪو هو ۽ آءٌ ماڻهن جو انبوه ڏسي اتان هليو آيس. ڀلا نو انهيءَ شخص جو نڪ نقشو ڇاچيو.“

”هن جو منهن آءٌ چٽي طرح نه ڏسي سگهيس بس ايترو سهي ڪيم ته هو هڪ ٽلهو ٽپرو وچولي عمر جو ماڻهو هو. موٽر خاڪي رنگ جي هيس، ڀلا اوهان بنڊل ۾ ڇا رکي ڇڏيو هو.“

”اهو هڪ معمولي گيس بم هو. اسان جو منصوبو هي هو ته تون جڏهين بنڊل جي ڳنڍ ڀري ڪري ان کي ڪار جي اندر اڇلائيندين ته ٿوري ئي دير ۾ بم ڦاٽي پوندو ۽ ان جو گيس انهيءَ شخص کي ايترو پريشان ڪندو جو هو ڪار روڪڻ تي مجبور ٿي پوندو ۽ اسين وڃي هن کي گهٽينداسين.“

”مگر ٿيو هيئن جو گيس سبب هو بتال ٿي ويو ڪار هن جي ضابطي مان نڪري وئي ۽ هي حادثو ٿي پيو.“

”ها، اهڙي طرح مور ڪو سڄي ڳالهه ئي بگڙي پئي. هاڻي هڪ ته شيني کان پڇا ٿيندي ته هن ان وقت ٻيڙي ۾ سوار ٿي اتي ڇا پي ڪيو ۽ پيو ته ان شخص جي لاش

نڪرڻ بعد جي ڪا اهڙي ڳالهه نڪري آئي جنهن مان هن جو شڪي سان ڪو تعلق ظاهر ٿي پيو ته وڌيڪ مصيبت ۾ اچي وينداسين!“

ايتري ۾ ڪار لوسيءَ جي فليٽ وٽ پهچي وئي. لوسي ٽم کي زور ڀريو ته هو پاڻ به اچي هن وٽ ويهي جو پريشان هئڻ سبب هوءَ اڪيلي نٿي رهڻ چاهي. ٽم هن کي گهڻو انڪار نه ڪيو. لوسي هن کي پنهنجي ڊرائنگ روم ۾ ويهاري پاڻ ڪجهه ڪاٺڻ پيئڻ جي بندوبست ۾ لڳي وئي. ٽم فون ڪئي پنهنجي ايڊيٽر سان ڳالهائڻ ۽ ڪار جي حادثي بابت هن کان ڪا نئين خبر پڇڻ لڳو.... ايڊيٽر هن کي جيڪو جواب ڏنو تنهن هن کي وسمي ۾ وجهي ڇڏيو! هن رسيور رکيو ٿي مس ته لوسيءَ سوال ڪيو :

”ڇا ٿيو آهي؟“

”عجيب ڳالهه ٿي آهي.“ ٽم بدحواس ٿيندي چيو.

”پوليس اها ڪار پاڻيءَ مان ڪڍي ورتي آهي پر اهو شخص ڪار مان هٽ نه آيو ۽ گهڻي پڇا ڳاڇا کان پوءِ پوليس کي معلوم ٿيو آهي ته اهو شخص ڪار جي پاڻيءَ ۾ ڪرڻ کان اڳ ئي رستي تي ڪري پيو ۽ هڪ ٻيو شخص هن کي بيهوشي جي حالت ۾ اتان هڪدم (ڪنهن بي گاديءَ ۾) کڻي اتان هليو ويو.... هاڻي، اهو بيهوش همراه هوندو ته ڪنهن اسپتال ۾ ٿي، پر.... جي پوليس اسان کان اڳ اتي پهچي وئي ته پاڻ لاءِ وڏو وڻل مڇي ويندو.“

(۱۰)

هيڏانهن شينين جي موجودگي ۾ وڏي جاکوڙ کانپوءِ
جڏهن ڪارڪسي پاڻي ۽ مسان ٻاهر ڪڍيو ويو ته ان جو
هلائيمنٽر گهڻي ڳولا ڦلهوڙ جي باوجود هٿ نه اچي سگهيو.
شينين مابوس ٿي واپس موٽيو. سڀني جو خيال هو ته اهو
شخص پاڻي ۽ ۾ ئي لڙهي غرق ٿي ويو آهي. ڪار جي چڱي
طرح چنڊ چاڻ ڪئي وئي پر انهيءَ شخص جو ڪوبه اهڃاڻ
يا نشاني نه ملي ته هو ڪير هو. ڪنهن کي به اها خبر نه
پئي سگهي ته اهو شخص ڪار سوڌو پاڻي ۽ ۾ ڪيئن ڪريو
يعني هن کي ڪار سميت ڪرندو ڪير ڏسي ئي نه سگهيو
هو. شينين کي گهڻو خوف هجي هو ته جي ڪا به ڳالهه سندن
خلاف ثابت ٿي پئي ته سائس گڏ لوسي ۽ بيگناهه ٿم به قانون
جي گرفت ۾ اچي ويندو. ٻي هيءَ گهڻي ته اها ڊورٿي نالي
ڇوڪري خبر ناهي ڪٿي هوندي؟ هن سوچيو ته هاڻي
بهتر اهوئي ٿيندو ته وڌيڪ ڪو ڪيل ڪيڏن جي بجاءِ سڀڪجهه
پوليس جي اڳيان ظاهر ڪري ڇڏجي. ”مون هڪ ڏاڏو
لڳايو سو ڪامياب نه ٿيو جنهن جي نتيجي ۾ به جانيون
ضائع ٿي چڪيون آهن (جئڪ ۽ ڪار واري شخص جون
جانيون). پوليس جو اعليٰ آفيسر برابر منهنجو دوست آهي
پر هو وري به هڪ ديانتدار ۽ سخت عملدار آهي نه ئي مون
کي قانون سان هڙي ريت ڪيل ڪيڏن جو ڪو حق يا
اختيار آهي، بهتر آهي ته ان کان اڳ جو ڊورٿي پوليس تائين
پهچي آڻڻ جيئن وٽ وڃي کيس سڀڪجهه ٻڌائي ڇڏيان.“

اهي خيال پڄاڻيندو طرح طرح جي خوف ۽ وسوسن کي منهن ڏيندو هو. لوسي جي گهر تائين اچي پهتو. لوسي جي ڪمري ۾ روشني ۽ ٻاهر ٿم جي ڪار ڏسي هن کي ڪي قدر آت آيو. هن گهٽتي وڃائي ته لوسي ٻاهر نڪري آئي ۽ شين کي ڏسندي ئي بي اختيار ٿي چوڻ شروع ڪيائين:

”شين! منهنجو ته ساه ٿو سڪي، هاڻي خبر ناهي ڇا....“

شين هن جي ڳالهه پوري ٿيڻ کان اڳ ئي هن کي چڪي چائيءَ سان لاتو ۽ هن کي پيار ڪندي دلداري ڏيڻ لڳو.

”انهيءَ ۾ ڪنهن جو به ڏوه ناهي پياري.... اڄوڪي رات ڪو پنهنجي نصيب جو ستارو ئي گردش ۾ آهي....“

مٿي اچي هن ٿم کي ٻڌايو:

”ڪار ته چڪي ٻاهر ڪڍي اٿن، پر اهو همراہ پاڻيءَ جي تري ۾ ئي رهجي ويو.“

”نه نه شيني.“ لوسي سندس ڳالهه ڪئي. ”هو اڃا زنده آهي، ٿم تون شيني کي حقيقت ٻڌاء.“

”حقيقت هيءَ آهي شيني، ته ڏماڪي ٿيڻ بعد جڏهن ڪار بولاڻيون ڪاڌيون ته ان جا دروازا کلي پيا ۽ اهو شخص رستي تي ئي ڪري پيو، اتي جو اتي سندس پويان ايندڙ هڪ ٻي ڪار بيٺي ۽ ان مان هڪ ٻي شخص لهي هن کي بيهوشي جي حالت ۾ کنيو ۽ بنان وقت وڃائڻ جي پنهنجي ڪار ۾ وجهي کڻي عليو ويو. شايد ڪنهن اسپتال ڏانهن— مون بهرحال پنهنجي نائب ايڊيٽر کي چئي ڇڏيو آهي ته—

انهيءَ واقعي جي تصديق ڪري تفصيل حاصل ڪري ۽ اهو به معلوم ڪري ته بيهوش شخص ڪهڙي اسپتال ۾ آهي ته جيئن پوليس جي وٽس پهچڻ کان اڳي پاڻ انهي پهچي وڃون.

اها روداد ٻڌي شينهي جي بت مان رهيو ڪهيو ست به موڪلائي ويو هن جي ذهن ۾ وري طرح طرح جا وسوسا ۽ انديشا نئين سر جاڳڻ لڳا. ڪافي وقت هو ڳوڙهي ويچار ۾ غلطان رهيو. تنهن بعد هن لوسيءَ کان احوال ورتو، لوسي هن کي سڄو حال سرستو ٻڌايو ۽ آخر ۾ خيال ظاهر ڪيو:

”هائي اهو ڊپ رکڻ جو ته سوال ئي نه آهي ته هو پوليس کي اها حقيقت ٻڌائيندو ته هن پاڻ اسان کي فريب ڏيڻ جي ڪوشش ڪئي، هو خود به ته ملوث آهي.“

”ڪجهه سمجهه ۾ نٿو اچي ته هو ڇا ڪندو؟ گهٽ ۾ گهٽ هو اسان جو دشمن ته ضرور بڻيو جو اسان هن کي دوکو ڏنو. تنهن کانسواءِ اها عورت ڊورٽي به اڃا هن جي ئي علم ۽ قبضي ۾ آهي. ڏسو پيا ته هن وقت تائين پاڻ ٽئي ڄڻا ڪيترو قانون ٽوڙي چڪا آهيون. جي پاڻ کي اهو شخص هٿ اچي وڃي ها ته هنن ٻنهي خونن ۽ انهيءَ رقم بابت سڀڪجهه معلوم ٿي وڃي ها ۽ پوءِ هي ممڪن ٿي وڃي ها ته جينٽري کي اسان جي مدد سان اصل ڏوهاري ملي وڃي ها ۽ هو (جينٽري) اسان کي معاف ڪري ڇڏي ها. پر اسان جيڪي به داءِ هنيا سي سڀ ابتا پيا ۽ وپتر ڳالهه مان ڪالهه وڙو

ٿي پيو. هاڻي ڪهڙي صلاح آهي ٿم، هلي جينٽري ڪي سڀڪجهه ٻڌائي نه ڇڏيون.

”جيڪا تنهنجي مرضي.“ ٿم شيني ڪي گهوريندي ورائيو. ”هي پهريون دفعو آهي جو مون توکي حالت کان شڪست کائيندو ڏٺو آهي.“

”پر هڪ سوال هي به آهي.“ لوسي وچ ۾ ڳالهائيو. ”تنهنجي صلاح موجب جي پاڻ پوليس وٽ پيش ٿا ڀئون نه، تنهنجو جاسوسي جو لائسنس رد ٿي ويندو، ٿم جي نوڪري به ويندي ۽ پاڻ ٽي جيل ۾ هوندا سين. انهيءَ صورت ۾ نه هي ٻن خونن ۽ رقم جو معاملو ڪڏهن به حل نه ٿي سگهندو. توکان سواءِ ٻيو ڪير به اصل ڏوهاري جو پتو نٿو لڳائي سگهي.“

”لوسي سچ ٿي چوي شيني.“ ٿم چيو. ”اڃا به وقت آهي ۽ ٿي سگهي ٿو ته انهيءَ وچ ۾ ڪا اهڙي ڳالهه نڪري اچي جا پنهنجي فائدي جي هجي. آءٌ وري فون ڪري پنهنجي اخبار جي دفتر مان معلومات وٺان ٿو.“

ٿم ٽيليفون ڪئي پنهنجي دفتر جو نمبر ملايو ۽ پنهنجي نائب ايڊيٽر سان ڳالهائين:

”ايڊورڊ، ڪار جي حادثي بابت ڪا نئين سازي خبر ملي.“

۽ انهيءَ جو جواب ملڻ تي ٿم جي چهري تي جيڪي تاثرات پيدا ٿيا تن کي ڏسي شيني ۽ لوسي سمجهي ويا ته وري ڪا نئين پوائتي ڳالهه ٿي آهي. هيڏانهن ٿم فون تي

ٻار ٻار چڻي رهيو هو. ”ڇا چيئو؟ وري چئو، پڪ سان ٿو چوين هن.“ ۽ پوءِ هو فون رکي هڪ وڏو شوڪارو ڀري اچي ڪرسيءَ تي بڻو.

”تو اچڻ ۾ جلد ئي ڪئي شينِي.“ ٿم گهٽيل آواز ۾ چيو. ”ڪار پاڻيءَ مان ڪڍڻ بعد پوليس ان جي ڊڪي کولي ته ان مان هڪ گهٽ عمر عورت جو لاش نڪتو جو نهايت بي رحمي سان رسين سان چوڪڻيو ٻڌل هو، ان عورت جي ڪپڙن مان هوٽل جي ڪري جي ڇاپي به ملي آهي.... بس هاڻي اهو سمجهڻ ۾ ڪا مشڪل ڪانهي ته جنهن شخص توهان فون تي ڳالهائڻو تنهن ڊورٿي کي ڪنهن بي هنڌ قيد نه ڪيو هو بلڪه رسين سان ٻڌي پنهنجي ڪار جي ڊڪي ۾ وجهي ڇڏيو هو ...“

(۱۱)

”ڊورٿي!!“ شيني کان رڙ نڪري وئي. ”تڏهين چئبو ته هن ڊورٿي کي ڪار جي ڊڪي ۾ اڪايو هو.“

”اعوئي ظاهر آهي، هن سوچيو ته توکان رقم حاصل ڪري هو ڊورٿيءَ جو هٿ تنهنجي هٿ ۾ ڏئي ڇڏيندو.“

”۽ هوءَ ويڃاري ايئن گهٽجي مري وئي!!“

”تون پاڻ سمجهي سگهين ٿو، ايتري وقت تائين ڪو رسين ۾ ڪڪڙيل انسان ڪار جي ڊڪي ۾ رهي آخر ڪيترو وقت زندهه رهي سگهي ٿو؟ آڱ ته چونڊس ته هوءَ

ڪار جي پاڻيءَ ۾ ڪرڻ کان اڳ ئي مري وئي هوندي.“
 ”افسوس! هن ويڇاريءَ جو خون بدم اسان جي گردن
 تي نيو. جي پاڻ انهيءَ شخص کي سنئون سڌو هٿ ڪري
 سگهون ها ته ايئن نه ٿئي ها. مون ئي ڊورٽي کي دلا سو ڏئي
 هلي هوٽل ۾ رهايو ته شايد هو اسان لاءِ ڪارائتي ثابت
 ٿيندي.“

”پر ان ۾ تنهنجو به نه ڏوهه نه چئبو شيني، توکي ڪهڙي
 خبر هئي ته ڪو حالات ههڙو رخ اختيار ڪندا.“
 ”سڄا سارا ئي خون محض منهنجي راند جي ڪارڻ
 ٿي چڪا آهن.“ شيني ساڳي طرح دلگير ٿيندي چيو. ”۽
 اها راند مون فقط لوسيءَ کي پڇنائڻ لاءِ ڪيڏي!!“
 لوسي اهي اکر ٻڌي اچي روئڻ ۾ چٽڪي ۽ ور ور
 ڪري پنهنجو پاڻ کي ملاست ڪرڻ ۽ پڇڻاءَ ڏيکارڻ لڳي.
 ”هاڻي پڇنائڻ ڪهڙي ڪم جو؟“ شيني هن کي هڪ
 طرح چڙب ڏني، ۽ پوءِ ٽم ڏانهن منهن ڪري چوڻ لڳو:
 ”هاڻي ڇا ڪجي؟“

”هاڻي ته گهڻي فڪر جي ڳالهه ٿي نه آهي!“
 ”ڇا؟ فڪر جي ڳالهه ڪانهي؟ پوليس وڃي هوٽل
 تان منهنجو حليو معلوم ڪندي، آءٌ رجسٽر ۾ پنهنجي
 ڪار جو لائسنس نمبر لکائي آيو آهيان، پيو هي ڪوڙ
 لکائي آيو آهيان جو پاڻ کي پيش ۽ ڊورٽي کي پنهنجي زال
 يعني مسز پيشر لکايو اٿم ۽ هي ته اسين ٻئي فلورڊا کان
 آيل آهيون.... وغيره اهي سڀ ڪوڙ ظاهر ٿيڻ بعد هنن جو

انسان ۾ شڪ يقين ۾ نه بدلاجبي ويندو ڇا؟
 ”پر اهو سڀڪجهه به سڀ ٿي ٿيندو.“ ٽم اتساه سان چيو
 ”تنهن ويڇ ۾ تون انهن ٽنهي خونن جو پتو لڳائي سگهين
 ٿو.“

”ٽنهي خونن جو؟ آءٌ ته سمجهان ٿو فقط ٻن خونن
 جو پتو لڳائڻ ضروري آهي.“

”هيسٽائين ٿي خون ٿي چڪا آهن، ٽڪسي جو خون،
 جئڪ جو خون ۽ انهيءَ ڊورٿي جو خون ... جنهن توکي
 پنهنجو نالو مسز پيٽر ٻڌايو.... خبر ناهي هن جو اصل نالو
 ڇا آهي، فون مڪنلڙ اجنبيءَ ٿي ته هن جو نالو ڊورٿي ٻڌايو،
 پاڻ کي نالي جي خبر نه هئي نه آهي.“

”انهيءَ چوڪريءَ جو خون ته منهنجي غلطي سبب
 ٿيو جو مون ان دوکيپاز کي گرفت ۾ آڻڻ ۾ ٿيو پر معاملو
 اٽو ٿي پيو ۽ مورگو هن ويڇاريءَ جي جان وٺي.“

”آءٌ ته ايئن چونڊس ته جئڪ ۽ ٽڪسي جي خونن ۾
 اها ڊورٿي خود به شامل آهي ٿي سگهي ٿو ٻنهي کي يا ٻنهي
 مان هڪ کي هن پاڻ ٿي قتل ڪيو هجي.“

”مون کي ته ڪجهه به سمجهه ۾ نٿو اچي.“ شيني ٻڌي
 هٿ مٿي تي رکندي چيو.

”نه پوءِ اڄ ته معلوم ڪرڻ جي ڪوشش ڪريون.“

ٽم چيو: ”بياد ڪر، مون توکي چيو هو ته انهيءَ مسز
 ايلڊرسن (يا ڊورٿي) جو نالو مون ڪٿي پڙهيو ضرور آهي
 ۽ تنهن سان گڏ انهن اسي هزار ڊالرن جو قصو به ڪٿي

پڙهيو اٿم....“ (ذهن تي زور ڏيندي ڪجهه سوچيندي....)
 ”پاڻيان ٿو اهي احوال مون پنهنجي ئي اخبار ۾ ڪي ٿورا
 ڏينهن اڳ پڙهيا هئا. هاڻي اتي ته اخبار جي دفتر ۾ هليون
 ۽ اخبارن جا پراڻا فائل ڇاپيون شايد ڪو اشارو ملي پوي.“
 ”پلي هل، پر پوءِ جي انهيءَ سان به ڪو ڪٽڙيل نه
 نڪتو ته پوءِ سڌو جينٽري وٽ هلبو ۽ پاڻ کي پيش ڪبو.“
 ”آءٌ توسان هر ڳالهه ۾ ٻڌل آهيان.“

شيني اتي ڪڙو ٿيو، پهرين اوسي ڪي آئت ڏنائين جا اڃا
 سڌڪا پري رهي هئي ۽ پوءِ ٽم سان گڏجي روانو ٿيو.

— — —

اوسي پاڻ کي اڪيلي ۽ وياڪل محسوس ڪري
 بستري تان اٿي ۽ بيمقار جي حالت ۾ ڪمري جي اندر
 هڪ ڪنڊ کان ٻيءَ نائين پٺاڙ ڪرڻ لڳي. تنهن بعد وري
 هڪ هڪ ڪمري ۾ وڃي هر شئي کي چڱي طرح ڇاڇڻ
 لڳي. ”مون کي ڪجهه ڪرڻ گهرجي.“ هوءَ دل ٿي دل
 ۾ چوڻ لڳي. ”ننڊ نه هونئن به نه ايندي ۽ هي جيڪي
 ڪجهه ٿيو آهي سو منهنجي ئي مور ڪپائي سبب ٿيو آهي،
 نه حڪم کي پناه ڏيان ها. هي سڀڪجهه ٿئي ها.“ اهي
 خيال پڇاڻيندي هوءَ پٺاڙ به ڪندي رهي ۽ رڪي رڪي گهر
 جي سامان کي به ڇاڇيندي رهي. ان وقت هن جي ذهن ۾
 طرح طرح جون رٿون ۽ ستائون اينديون ۽ رد ٿينديون
 رهيون، پهرين خيال آيس ته ڇو نه هوءَ پاڻ ٿي وڃي جينٽري
 صاحب کي سڀڪجهه ٻڌائي ڏي، پر، ايئن نه وري شيني

پنهنجو ڪم ڪرڻ کان رهجي ويندو....
 اني هڪ ڳالهه هن جي ذهن ۾ کنوڻ وانگر وراڪو
 ڏنو.... ”جئڪ جي پيڻ روزي! نيو آرائنس ۾ آهي، ڇو ته
 روزي کي فون ڪريان ۽ ڪانس جئڪ بابت پڇا ڪريان،
 شايد هن وٽان ڪا معلومات ملي وڃي، هن کي ضرور جئڪ
 ۽ هن جي سنگت سان ۽ لڳ لاڳاپن جي خبر هوندي،
 اچوڪي رات وارن واقعن بابت هن وٽان ڪو اشارو ملي،
 پر هن کي جئڪ جي قتل بابت ڪجهه ٻڌائڻ چڱو نه
 ٿيندو....!“

اهو سوچي هن ڪهڙي مان پنهنجي هڪ پراڻي ڊائري
 ڪڍي روزي جو فون نمبر ڳولي ڪڍيو. ان وقت رات جا
 ساڍا ٻارهن لڳا هئا پر جيئن ته نيو آرائنس هڪ مختلف خطي
 ۾ آهي ان ڪري اتي اڃا سوير هوندي، گهٽ ۾ گهٽ
 هڪ ٻن ڪلاڪن جي سچ جو فرق نه آهي ئي. هن فون
 ڪئي روزي جي نمبر تي ڪال ڪريو، ۽ ٿوري ئي
 دير ۾ اُڀريو اهو نمبر ملائي ڏنو. هن طرف کان ڪنهن
 عورت جو آواز هو:
 ”هيو.“

”روزي، آءٌ لوسي آهيان روزي، ميا سي مان ٿي ڳالهائين.“
 ”معاف ڪجان پيڻ، روزي هتي موجود نه آهي، اوهان
 ڇا نالو ٻڌايو.“

”آءٌ روزي جي هڪ پراڻي دوست آهيان، لوسي. ڀلا
 روزي ڪيتري وقت ۾ ايندي.“

”آخر ماجرا ڇا آهي، آءٌ.... نه نه.... پر اهو ڇا آهي جو ٿوروئي وقت اڳ هڪ پوئيس جو سپاهي اچي روزي بابت طرح طرح جا سوال ڪرڻ لڳو پر اهو نه ٻڌايائين ته ڇا معاملو آهي، هاڻي وري تون پڻي پڇا ڪرين، آخر ڇا ٿيو آهي؟“

”پلا تون ڪير ٿي ڳالهائين؟“
 ”منهنجو نالو گرانٽ آهي، آءٌ روزي سان مسواڙ ۾ شريڪ رهندي آهيان. تون هاڻي لسوسي آهين جنهن جو روزيءَ ذڪر ڪيو هو.“

”ها، ڇا ذڪر ڪيو هو روزيءَ؟“
 ”پوئيس جو سپاهي تو بابت به سوال ڪرڻ لڳو هو، پلا تون روزي سان ملي آهين يا نه؟ هوءَ نه مياڻي ويل آهي.“

”جي؟ ڇا چيئو! روزي مياڻي ۾ آيل آهي؟“
 ”ها ها۔ آءٌ پاڻ حيران آهيان، روزي اڳ ڪڏهن به اهڙي حالت ۾ ٻاهر نه نڪتي آهي.“
 ”ڪهڙي حالت ۾؟“

”ٻه ڏينهن اڳ هن مون کي ٻڌايو ته سڀ ٺيڪ آهي، ڪا فڪر جي ڳالهه ناهي، تنهن بعد هو بنان ڪپڙا بدلائڻ يا ڪو سامان کڻڻ جي هٿان هلي وئي مون کي ٻڌايائين ته ڪنهن ضروري ڪم سان وڃڻو آهي. سندس چوڻ تي مون ٻاڻري مان تنهنجو نمبر ۽ سرنامو به ڳولي هن کي لکائي ڇڏيو هو.“

”مهر ناني ڪري مون کي سڀڪجهه تفصيل سان ٻڌاء.“
 ”ڪو وڏو داستان ته نه آهي۔ انهيءَ ڏينهن آءٌ پنهنجي
 ڪم تي هلي وئيس، يعني ٿيو ڏينهن، روزي ڪسي ڪجهه
 ڌڪام هو ان سبب ڪم تي نه وئي پر جڏهين آءٌ موٽي
 آئيس ته هوءَ هتي نه ملي ۽ رات جو ستين بجي ڌاري هن
 مون کي فون ڪئي، سندس گفتگو مان سندس پريشاني ظاهر
 هئي. هن مون کي چيو ته، ’وڪر جي ڪا ڳالهه ناهي آءٌ
 هڪ ضروري ڪم سان مياڻي وڃي رهي آهيان تون مهرباني
 ڪري مون واري ڊائري مان لوسي جو فون نمبر ۽ سرنامو
 ڏسي مون کي لکائي ڇڏ.‘ مون محسوس ڪيو ته هوءَ تمام
 تڪڙ ۾ هئي ۽ وڌيڪ ڳالهائڻ نه پي گهرائين، مون کيس
 تنهنجو سرنامو ٻڌايو ته هن فون بند ڪري ڇڏي. مون
 پوليس جي سپاهي کي به اهائي ماجر ٻڌائي ڇڏي آهي.“
 ”پلا تون سندس پاءُ جئڪ کان واقف آهين؟“ لوسي
 جي آنڌ ماند وڌندي ٿي وئي.

”ها.“ فون ۾ جواب آيو. ”ٻه ٽي مهنا اڳ هڪ ڀيرو
 هن سان ملڻ ٿيو هو، بس هڪ دفعو ۽ بس اهو ڪافي هو.“
 لوسي سهي ڪري وئي ته فون تي ڳالهائڻ واري عورت
 جئڪ سان نفرت رکي ٿي. هن وري سوال ڪيو:
 ”پلا روزي تازوئي تون سان جئڪ جو ڪو ذڪر ڪيو؟“
 ”مون کي ياد ناهي. بس مون هڪ دفعي ٿي هن کي
 ٻڌائي ڇڏيو ته جئڪ ڪهڙي ڪردار جو آهي.“
 ”خير، پر ڇا تنهنجي خيال ۾ هو به هتي مياڻي ۾ ئي

آيل آهي؟”

”اهڙي ته مون کي ڪابه خبر ناهي مس لوسي، روزي به مياڻي وڃڻ جو مقصد ته نه ٻڌائي وئي جو سمجهجي ته هوءَ پنهنجي ڀاءُ سان ئي ملڻ وئي آهي.“

”ڇڱو پيڻ، وڏي مهرباني، هاڻ روزي واپس اچي نه مونسان ضرور ڳالهائڻجو.“

”ضرور ضرور، ڇڱو خدا حافظ.“

لوسي به خدا حافظ چئي فون رکي ڇڏي. انهيءَ گفتگو هن کي وڌيڪ منجهڙي ڇڏيو خاص ڪري ان ڳالهه هن کي وڌيڪ پريشان ڪيو ته روزي به مياڻي آيل آهي — ”هتي اچي هن مون کي فون به نه ڪئي! جڏهن ته منهنجو سرنامو ۽ فون نمبر به ڪٿي آئي هئي! يقيناً سندس اچڻ جو مقصد جئڪ جي مقصد سان ڪو واسطو رکي ٿو ۽ جئڪ جو انهن اسي هزار ڊالرن سان ڪو تعلق ضرور آهي جن جي سبب ڪا اهڙي صورتحال پيدا ٿي پئي جو روزي کي جئڪ سان ملڻ يا ڪنهن ٻئي مقصد سان مياڻي اچڻو پيو — ۽ اها چوڪري! جا شيني کي گهٽي نمبر ۱۸ — ۾ ملي جنهن کي هو هوٽل تي ٽڪائي آيو سا ڪير هئي؟“ لوسي طرح طرح جي وسوسن ۾ اچي وئي. ”متان انهن ٻنهي چوڪرين مان، جن مان هڪ گهٽي نمبر ۱۸ — ۾ قتل ٿي وئي ۽ ٻي موٽر سوڌو پاڻيءَ ۾ ٻوڙي وئي، هڪ خود روزي هئي؟“ هوءَ گذريل سڀني واقعن کي ذهن ۾ ورجائڻ لڳي.

”۱۸ — نمبر گهٽي ۽ ۾ قتل ٿيڻ واري چوڪري جنهن کي

ڏکسي ٿي چيائون سا ته روزي نٿي ٿئي سگهي ڇاڪاڻ ته روزي جي عمر هن وقت ٽيهه سال هوندي جڏهن ته ڏکسي لاءِ چون پيا ته اٽڪل ارڙهن سالن جي دوشيزه هئي، البت هوءَ بي عورت جا شيني کي اتي ملي جنهن کي هن هوٽل ۾ ترسايو ۽ جا اڀسمند ۾ ٻڏي فوت ٿي سا ٿئي سگهي ٿو روزي هجي۔ مگر، هوءَ هن جئڪ جو لاش سڃاڻڻ کان چو انڪار ڪيو؟ پر ممڪن آهي ته هوءَ لاش کي سڃاڻي به شينيءَ سان الي وٺي هجي، بهرحال اهو ته ظاهر آهي ته جئڪ جي حرڪتن جي روزيءَ کي پروڙ هئي ۽ هوءَ انهن جي نتيجن کان فڪرمند به ضرور هئي.

اوسي هڪ پختو ارادو ڪري اٿس بيٺي۔ اهو ارادو سندس اختيار ۾ هو ۽ فقط هوءَ ئي اهو ڪم ڪري سگهي ٿي جنهن جو هن ارادو ڪيو هو۔ يعني اها خاطري ڪرڻ ته موٽر سوڌي غرق ٿيل عورت روزي هئي يا ڪا ٻي؟! هاڻي هن کي سرڪاري مرده خاني ۾ وڃي اهو لاش ڏسڻو هو جو پوليس پاڻيءَ ۾ ڪريل ڪار مان ڪڍيو هو. تيار ٿي هن پهرين سرڪاري مرده خاني ۾ فون ڪئي. هتان جواب مليو:

”ها ميڊم، اهو لاش مرده خاني ۾ موجود آهي، پر تون اهو لاش ڇو ٿي ڏسڻ گهرين؟“

”انهيءَ ڪري جو مون کي شڪ آهي ته متان اهو منهنجي پيءُ جو نه هجي جا ڪجهه ڏينهن کان گم ٿي ويل آهي.“ اوسي جلدئي هڪ بهانو گهڙي ٻڌايو.

تنهن بعد هن رات جو دير سان مرده خاني ۾ وڃي
ڪنهن لاش کي ڏسڻ جو قانون معلوم ڪيو ۽ فون رکي
ٻاهر نڪتي ۽ هڪ ٽيڪسي ڪري مرده خاني ۾ پهتي. اني
پهچي دروازو کولي اندر داخل ٿي ته پهرين هڪ ورائنڊي ۾
اچڻو پيس جتي بتيون به جهڪيون ٻرندڙ هيون. فون تي
هن کي ٻڌايو ويو ته مرده خاني ۾ ان وقت فقط هڪڙو ملازم
موجود هوندو جو سندس رهنمائي ڪندو. هن جا اعصاب
بي سرت ٿيندا ٿي ويا ۽ دل جي ڌڪ ڌڪ نيز ٿي وئي هئي
پر دل جهلي هوءَ اڳتي وڌي ته هڪ ٿلهو ٿنڀرو شخص
جنهن کي خاڪي ڪپڙا پهريل هئا ۽ هٿ به خاڪي هئس
هن کي ڏسي اڳتي وڌي آيو پر ان ۾ لوسي ۽ ڪسي ملازم
وارو ڪو رنگ نظر نه آيو.... اني ئي هن کي ٻاهرئين دروازي
وت هڪ ٻيو ماڻهو ڏسڻ ۾ آيو جو هن اندر اچڻ وقت نه
ڏٺو هو. هوءَ اڃا انهيءَ ئي ٻڌڻ ۾ هئي ته انهن مان ڪهڙو
ماڻهو ملازم ٿي سگهي ٿو.... جو اهو خاڪي ڪپڙن وارو
شخص هن کي مخاطب ٿيو:

”اوه تون پياري، تون هتي ڪيئن آئين؟ آءُ لاش
ڏسي آيو آهيان شڪر آهي اهو لاش هيلن جو ناهي، خدا
جو شڪر آهي....“ لوسي واٽڙي ٿي ان شخص کي ڏسندي
ئي رهي جو هو کيس ٻانهن کان جهلي دروازي ڏانهن واپس
هلڻ لڳو ۽ چونڊو ويو. ”بس هاڻي هل ته هاون.“ هو ايترو
نڪو دروازي ڏانهن وڌيو جو هوءَ کيس چڱي طرح ڏسي به
نه سگهي، تانجو هو کيس چڪيندو ٻاهر ڪڍي آيو ۽ هڪدم

سندس وات تي هٿ ڏئي ڦڙتائي سان کيس ڪنڀي ڪٽي اچي هڪ ڪار ۾ ڇڏيو جا رستي جي ڀر ۾ ئي بهڻي هئي. زڙ ڪرڻ يا پاڻ ڇڏائڻ جي هن جي ڪابه ڪوشش ڪامياب نه ٿي سگهي. ڪار ۾ ويهڻ بعد لوسي کي البت ان شخص کي غور سان ڏسڻ جو موقعو مليو ۽ اهو ڏسي هن جو ساه ٽپي سڪي ويو ته هي اهو ئي شخص هو جنهن کي هن شينني وارو بديل ڪار ۾ اڇلائي ڏنسو هو. جنهن لاءِ معلوم ٿيو هو ته ڪار جي پائي ۾ ڪرڻ کان اڳ هو ان مان رستي تي ڪري پيو هو!

اڃا هو ان اجنبِيءَ کي چٽائي ڏسي رهي هئي جو هن سندس ڪل تسي هڪ زوردار ٽونشو وهائي ڪڍيو، هن کي پوانوٽي اچي وئي ۽ اتي ئي پيهوش ٿي وئي!

(۱۲)

لوسي هوش ۾ آئي ته پاڻ کي ان موٽرڪار جي پنٺين خاني ۾ سيٽ کان هيٺ ڪار جي فرش تي ڪرپل ڏٺائين. هن جو مٿو سور کان چڻ ڦاٽو ٿي، ايترو اندازو نه نه ڪري سگهي ته مرده خاني کان روانو ٿيندي ڪيترو وقت گذري چڪو آهي. هن آهستيگي سان ڪنڌ ڪٽي ڏٺو، اهو اجنبِي ڪار هلائي رهيو هو. لوسي رستي جو اندازو ٻڌو ته لڳائي سگهي ته ڪار ڪهڙي رستي تان ڪهڙي طرف هلندڙ آهي. هن جي دل ۾ طرح طرح جا دليل اچڻ لڳا. ”هي شخص

آهي ڪير؟ هن ته مون کي سڃاڻي ورتو پر هڻي هو مونکي ڪيڏانهن ٿو وٺيو هلي؟ هي منهنجو ڪهڙو حشر ٿو ڪرڻ گهري ۽ چو؟ يقيناً هي ڄاڻي ٿو ته روزي منهنجي سامهڙي آهي. پر آءُ ته لاش ڏسڻ کان ئي رهجي وٺيس! ٿي سگهي ٿو لاش واقعي روزيءَ جو هجي ۽ هن کي پڪ هجي ته سامهڙي هئڻ جي ناتي آءُ مرده خاني ۾ ضرور اينديس، پر روزيءَ سان هن جو ڪهڙو واسطو آهي؟“

هڪ دفعو هن وري هڪ هڪو آرس موڙي ٺونڻن ۾ اڀي ٿي هن اجنبيءَ تي نظر وڌي جو ڏاڍي بي نهايتي سان ڪار هلائي رهيو هو.... هوءَ سوچڻ لڳي. ”ڪاش هن وقت مون وٽ ڪو هٿيار هجي ها، بيمشڪ آءُ به ڪار سميت تهاه ٿي وڃا ها پر هن کانپوءِ جيڪي ڪجهه ٿيڻ وارو آهي تنهن کان نه موت بهتر آهي.“

ٿوري دير بعد ڪار جي رفتار گهٽ ٿي، لوسي پاڻولي هڻي وهي رهي ۽ سامهون واري شيشي مان ٻاهر نهارڻ جي ڪوشش ڪرڻ لڳي. هن جو مقصد هو ته رستي ۽ منزل جو جيتري قدر ٿي سگهي پتو ڪري ڇڏي. رستي جي ساڄي طرف نه ڇيڙهه ۽ ڪڇيءَ جي وڻن کانسواءِ ٻيو ڪجهه نٿي ڏسڻ ۾ آيو، البته ڪاٻي پاسي تي ڪي بورڊ لڳل صف ڏسڻ ۾ آيا ٿي ۽ ڪي نشان هئا جن مان هن اندازو لڳايو ته ڪار بوليورڊ جي اترئين علائقي ۾ اچي پهتي آهي، انهن مان هڪ بورڊ تي بسڪٽي بوليورڊ لکيل هو. اتي ڪار ڦيرو کائو ۽ هڪ ٻي بورڊ تي نظر پئي ته هن کي ان گهٽيءَ

جي بورڊ تي لکيل نالو به صاف ڏسڻ ۾ آيو يعني سالتيمئر اسٽريٽ. اها گهڻي هن جي اڳ ڪڏهن نه ڏٺل هئي نه ان جو نالو ٻڌو هئائين پر هن وقت هن کي اها خوشي ٿي ته گهڻيءَ جو نالو ته معلوم ٿي ويو. ڪار هڪ ٻه ور ڪاڏي نيٺ هڪ هنڌ بيهي وئي ته اوسي هڪدم ايتي پئي ۽ اڪيون ٻوٽي ڇڏيائين ته جيئن اجنبي اهو شڪ نه ڪري ته هوءَ عوش ۾ به اچي چڪي آهي. اجنبيءَ لاهي اچي کيس ڪلهن کان جهلي اٿاريو ته هوءَ ڏاڍي هوشماري سان اداڪاري ڪرڻ لڳي. ”هان! آءُ ڪٿي آهيان، ڇا ٿيو آهي؟“ اف، منهنجو مٿو ٿو ڦاٽي، تون ڪير آهين. مون اڳ ته نوڪري ڪڏهن نه ڏٺو آهي.“

”آءُ ڪير به آهيان.“ اجنبي ڪهري لهجي ۾ چيو. ”پر تون اوسي آهين جاسوس شيني جي سيڪريٽري.“ ايئن چئي هن اوسي کي ڌڪو ڏنو ۽ هوءَ پئي ۽ وڃي ڪار جي فرش تي ڪري پر وري جلدئي پاڻ سنڀالي نونهن پر اٿس. وٺي. هاڻي هن غور سان جائزو ورتو ته ڏٺو ته ڪار هڪ اهڙي هنڌ بيٺي هئي جتي گهڻي اچي ٿي ختم ٿي ۽ اتي فقط هڪڙي عمارت هئي ۽ ٻي ڪابه جاءِ نه هئي. ان عمارت جي اندر ڪنهن به قسم جي روشني ٿيندڙ نه هئي ۽ دريون ڪاٺ جي پٽن سان بند هيون جيئن اتي جا ماڻهو اڪثر ڏورانهين سفر تي وڃڻ وقت بند ڪري ويندا آهن.

اوسيءَ کي آس پاس جي هر شئي کي غور سان چٽائيندو ڏسي اجنبيءَ هڪ شيطاني ٽهڪ ڏنو:

”پلي هر شئي کي ڇاڇي ڇڏ مڊم، پسر ياد رک هتي
ڪوئي تنهنجي رڙ به نه ٻڌي سگهندو ۽ نه ئي ڪو هن
ويراني ۾ تنهنجي واهر لاءِ ايندو.“

”پر نون آهين ڪير؟“ لوسي پڇيو. ”آخر مونسان
ڪهڙو ورقاءُ ٿو ڪرڻ گهرين؟“

”ڪجهه به نه مڊم، اجنبي ۽ ساڳي ڪهراڻي سان چيو.
”مون کي ته فقط اها رقم گهرجي جيڪا جئڪ اڄ رات
تنهنجي يار شيني کي — يا توکي — ڏني آهي، بس ٻيو ڪجهه
نه گهرجي ۽ ياد رک ته هر قيمت تي آءُ اها رقم ضرور
حاصل ڪندس.“

”پر اسان وٽ ته اهڙي ڪابه رقم ڪانهي، جئڪ وٽ
هئي يا نه پر اسان ته ڏٺي به نه آهي.“

اجنبي لوسي کي پانهن کان ورتو ۽ اندر مڪان ۾ داخل
ٿيڻ لڳو. ”خير، ٿي سگهي ٿو شيني توهان ڪوڙ ڳالهائون
هجي يا تو شيني کان ڳالهه لڪائي هجي، پر ايتري خمر اٿم
ته شيني کي توهان محبت آهي.“

”تون ايئن نه سمجهه ته تون مون کي اذيت ڏئي شيني
کي مجبور ڪري سگهندين.“

”خير.“ هو لوسي کي ساڳي طرح چڪهندو ويو.
”ڪوشش ڪري ڏسڻ ۾ ڪهڙو حرج آهي.“

اهڙي طرح هو لوسي کي گهليڻدو آخر هڪ ڪوري جي
آڏو اچي بيٺو جنهن جي هڪ دري ڀڳي پئي هئي ۽ صاف
ظاهر هو ته اها دري جاءِ جا مالڪ بند ڪري ويا هئا مگر

هن شخص ٻين دروازن سان گڏ اها دري به پڇين جاءِ تي قبضو ڪيو آهي. اتي اجنبِيءَ حڪم ڏنو:

”هن دريءَ سان اندر داخل ٿي وڃ، جلدي ڪر، تنهنجي هڪ ٻي ساهيڙي اڳ ئي اندر موجود آهي.“

لوسي هڪي بهي رهي مگر اتي نه ته ڪا پڇڻ جي واءِ هئي نه ڏانهن ڪوڪ ڪرڻ جو ڪو موقعو. اجنبِيءَ ڪمس هڪندو ڏسي هن جي ڪلهي کان جهلي ڌڪو ڏنو. ”جلدي.... مون وٽ ايترو وقت نه آهي.“

لوسي ڪونگري ٿي جيئن جيئن ڪري انهيءَ پڳل دريءَ مان لنگهي اندر ٿي. اجنبِيءَ هڪ تمز روشني واري ٽارچ باري هٿ ۾ جهلي هئي، هو پڻ ساڳي دري ٽپي اندر آيو. ڪمري ۾ پهچي هو وري لوسي جي ٻانهن جهلي هن کي هڪ ته. خاني جهڙي ڪمري ڏانهن گهلي لڳو جنهن جو دروازو اڳ ئي کليل هو. هيٺ وڃڻ لاءِ هڪ ننڍڙي ڏاڪڻ ٺهيل هئي. هو ٻئي ته. خاني ۾ پهتا ۽ اجنبِيءَ ٽارچ جي روشني ان ڪمري ۾ چوڌرڻ ڦيرائي ته لوسي ڏٺو ان ته. خاني ۾ ٻي نڪا دري هئي نه دروازو ۽ نه ئي هوا جي نيڪال جو ڪو رستو سواءِ انهي ڏاڪڻ جي جنهن تان لهي هو هيٺ آيا هئا. اجنبِيءَ لوسي کي چيو:

”هاڻي هتي ويه ۽ نهايت اطمينان سان پنهنجي يار شيني ڏانهن چئي لک نه هتي ڇا صورتحال آهي ۽ جي مون کي رقم نه ملي ته تنهنجو ڪهڙو حشر ٿيندو. چئي لکي وٺ ته پوءِ آءٌ توکي ڇوڪريو ٻڌي هتي ڇڏي ويندس ته.

جيئن پنهنجي ساميڙي ۽ سميت هتي سڙندي رهيون.“
 ايئن چئي هن ٽارچ جي روشني ڦيرائي ته لوسي ۽ کي
 هڪ ڪنڊ ۾ پيل هڪ ٻي عورت نظر آئي جنهن جي هٿن
 پيرن سان گڏوگڏ وات به نهايت سختي سان ٻڌل هو....
 اها روزي هئي!

”ڪيئن ٿي پائمين؟“ اجنبي شيطانِي مرڪ سان لوسي
 ڏهن نهاريندي چيو. ”هيءَ هتي شام کان قابو آهي مگر
 هيتري پوسٽ هوندي به اڃا زندهه آهي، خير هاڻي اوهان
 ٻنهي جي وات مان نڪرندڙ ڪاربان ڊائي ايڪسائڊ اوهان
 ٻنهي کي ٻوسائي مارڻ لاءِ ڪافي ٿيندي، هاڻي پاڻ پنهنجي
 انجام تي غور ڪريو.“

لوسي هن کي ايلاز ڪندي رهي سمجهائيندي رهي ته
 رقم هٿن وٽ نه آهي پر هو هن کي ٽيئن وڌيڪ هيسائيندو
 رهيو. لوسي لاءِ ان کان سواءِ ٻيو ڪو رستو نه رهيو ته
 هو هن جي حڪم جي تعميل ڪري، نيٺ هن ڪائٽس ڪاغذ
 ۽ قلم ورتو ۽ هڪ پٿر تي ويهي ٽارچ جي روشني ۾ شيني
 ڏانهن پيغام لکڻ لڳي....

ظاهر هو ته جي اجنبيءَ کي گهريل رقم نٿي ملي ته هي
 ٻئي ساميڙيون هڪ ٻئي کي فقط ڏسندي ئي گهٽي مري
 ٿيون وڃن!

(۱۳)

ٿم جي اخبار ”ڊيلي نيوز“ شام جي اخبار هئي ان

ڪري رات جي وقت اتي گهڻو ڳوڙ ڳوڙ نه هوءَ ۽ ٿم ۽ شيني اخبار جي دفتر ۾ داخل ٿيا ته ايڊيٽر سندن آءِ پيڪٽ ڪئي. ٿم ڪانڊس نئين نازي خبر پڇي ته هن ٻڌايو ته ايسمنڊ ۾ ڪرندڙ ڪار واري شخص بابت ڪو نئون اطلاع نه مليو آهي سواءِ ان جي ته ڪو اوڀرو ماڻهو هن جي رستي تي ڪرندي ٿي ڪئي هليو ويو ۽ نه هو ڪنهن اسپتال ۾ داخل ٿيو آهي ۽ نه ٿي ڪنهن ان واقعي جي ڪا رپورٽ لکائي آهي، اها غرق ٿيندڙ موٽرڪار به چوري ڪيل هئي ۽ اها به ٽڪسي جي خeon واري واردات وقت گهٽي نمبر ۱۸- مان ٿي چورائي وئي هئي، پوليس ڪار سميت غرق ٿيندڙ چوڪريءَ جي ڪپڙن مان هوٽل جي ڪمري جي هڪ ڇاڀي هٿ ڪئي آهي ۽ تنهن بعد هوٽل تي وڃي چوڪريءَ جي مڙس جو ڪار لائسنس نمبر هٿ ڪيو آهي پر اڃا ان ڪار جي ڳولا نه ڪئي اٿن.... (يا جي معلوم ڪيو اٿن ته اها ڪار شيني جي آهي ته به ظاهر نه پيا ڪن.)

ارادي مطابق ٿم شيني کي دفتر جي انهيءَ ڪمري ۾ وٺي آيو جنهن ۾ اخبارن جا فائل رکيا هئا. ٿم اخبارن جو هڪ ٿلهو فائل ڪٿي شيني جي حوالي ڪندي چيو:

”تون هن هفتي جي هن فائل ۾ اها خبر تلاش ڪر ته آءِ گذريل هفتي جي فائل ڪي ٿو ڏسان. مون کي خاطري آهي ته ڊورٽي ۽ اسي هزار ڊالرن وارو قصو مون اخبار ۾ ٿي ڪٿي پڙهيو ضرور آهي.“

ان بعد هو ٻئي ڇٽا اخبارن جو هڪ هڪ پنو اٽلائيندا

اها خبر تلاش ڪندا رهيا، ٿوري دير بعد ٽيم رڙ ڪئي؛ ”اڄهو شينئي، هڪ خبر ته هيءَ آهي، ٻڌ: - اڄ هتي بئشن روڪ جي علائقي ۾ (جو نيو آرمينس ۽ ميامي جي وچ ۾ آهي) هڪ افسوسناڪ حادثو ٿيو جڏهن هڪ موٽرڪار جنهن ۾ پوليس جا ٻه آفيسر ۽ هڪ سزا مليل قيدي ويٺل هئا هلندي رستي تان ٽيڙ ڪاٽي لڙهي ڀر واري سواشي نديءَ ۾ ڪري پئي جا رستي کان ٽيهارو فوت هين آهي. پوليس عملدار انهيءَ قيديءَ کي آرمينس کان ميامي جي وڏي جيل خاني ڏانهن وٺيو پي آيا. جيئن ته نديءَ ۾ ان وقت زبردست چاڙهه هو ان ڪري هنن کي ٻاهر ڪڍڻ جي ڪارروائي نه ٿي سگهي ۽ انهن ٽنهي شخصن توڙي ڪار کي اڄ دير تائين پاڻي مان نه ڪڍيو ويو آهي. اهو يقين ٿي ويو آهي ته اهي ٽئي شخص ختم ٿي چڪا آهن. انهن مان هڪ شخص پوليس جو جاسوس مارڪ سوزر هو ۽ ٻيو نيو آرمينس پوليس جو آفيسر پاران هو. سندن قيديءَ جو نالو ايلبرسن آهي جنهن کي تازو ئي هڪ بئنڪ جي رقم ڦهائڻ جي ڏوه ۾ جنم ٽيمپ ملي هئي ۽ انهيءَ ڪار ۾ کيس ميامي جي وڏي جيل ڏانهن نيو پي ويو. واضح رهي ته جن اسي هزار ڊالرن جي ڦهائڻ جو ڏوه ايلبرسن تي ثابت ٿيو آهي تنهن مان اڃا هڪ پئسو به هٿ نه اچي سگهيو آهي.“

”ٻڌه شينئي، هاڻي مون کي ياد آيو، انهيءَ واقعي بابت ٻي ڏينهن جي اخبار ۾ وڌيڪ تفصيل ڇپيا هئا.“ ائين چئي ٽيم اخبار جا ٻيا انگ ڏٺا ۽ هڪ خبر ڏسي پڙهڻ لڳو:

”پارادين ڪار هلائي رهيو هو ۽ مارڪ سوزر پوئين
 سميت ٽي هٿڪڙيون لڳل ڦيڊي ايلڊرسن سان گڏ ويٺل هو.
 نديءَ جو چاڙهه گهٽجڻ بعد پوليس ڪار کي پاڻيءَ مان
 کڍيو ته فقط ڪار ۽ پارادين مليا باقي جاسوس سوزر ۽
 ڦيڊي ايلڊرسن جو پتو نه پيو. پوليس کي يقين آهي ته هنن
 ٻنهي جا لاش پاڻيءَ جي تيز وهڪري ۾ لڙهي ويا آهن.“
 ”معاملو ختم ٿي چڪو آهي.“ شيني گهنگهي آواز ۾ چيو:
 ”هن چوڪريءَ مون کي ٻڌايو ته هو نيو آرمينس ڪلن ايل
 آهي ۽ پنهنجي مڙس سان اڃ رات ئي ملڻ جو پروگرام آهي،
 مون هن کي هوٽل ۾ وڃي ڇڏيو ۽ پوءِ ڇا ٿيو سا توکي
 سڃي خبر آهي هوڏانهن هڪ شخص فون ڪئي ته اتي هزار
 ٻارل مون وٽ آهن ۽ جي آڇ هن کي نه ڏيندس ته خراب
 نتيجا نڪرندا. - ٿم اهو به ته ياد ڪر ته جئڪ لوسي کي
 ٻڌايو هو ته کيس ڪنهن مڙدي گولي هڻي آهي! ۽ اها
 چوڪري الائي ايلڊرسن جي ئي زال هئي يا ڪا ٻي.“
 ”۽ اهو به ياد ڪر ته اجنبيءَ فون تي توکي ٻڌايو هو
 ته هو ڊورٿي کي ٻڌائي چڪو آهي ته سندس مڙس ايلڊرسن
 کي تو قتل ڪيو آهي، پر هن خبر مان معلوم ٿئي ٿو ته
 ايلڊرسن ئي ڏينهن اڳ غرق ٿيو آهي سو به ڪار جي نديءَ
 ۾ ڪرڻ جي باعث.“

”برابر.“ شيني بيزار ٿيندي چيو. ”۽ ان چوڪريءَ
 جنهن لاءِ خبر ناهي ته ڊورٿي ئي آهي يا ڪا ٻي، مون کي
 گهڻي نمبر ۱۸- تي ٻڌايو ته سندس مڙس به ڏينهن اڳ هن

کي فون ڪٽي ۽ هن کي اتي اڃ رات ملڻ جو وقت ڏٺو....
هاڻي مهرباني ڪري وڌيڪ تفصيل پڙهه ته شايد ڪٿي
ايلڊرسن جي زال جو به ڪو ذڪر هجي.

تم وري ٻيو اٽلائي تفصيل ڏنا. ”اهو، ايلڊرسن ۽
سندس زال جو به نالو لکيل آهي يعني ڊورٿي، مسز ايلڊرسن!
هن توکي فون تي رقم گهرڻ وقت ان چوڪريءَ جو نالو
ڊورٿي- ايلڊرسن جي زال- ٻڌايو هو يا نه؟ چڱو هاڻي ڏس
ڇا لکيل آهي:

”جڏهن ايلڊرسن جي خوبصورت زال ڊورٿي کي فون
تي اهو اطلاع ڏنو ويو ته هوءَ اوچنگارون ڏئي روئڻ لڳي.
واضح رهي ته ڊورٿي سموري مقدسي جي دوران پنهنجي
مڙس کي بچائڻ جي پوري ڪوشش ڪئي هئي ۽ دانهون
ڪيون هيون ته هو نهايت غريب آهن ۽ وڪيل به نٿا
ڪري سگهن. خبر ٻڌي هن اوچنگارون ڏيندي رڙيون
ڪيون هيون ته پوليس جي ايلڊرسن سان عداوت هئي ۽
هڪ سوچيل شڪ موجب هن کي قتل ڪيو ويو آهي.“

”پاڻيان ٿو اهو ڪار جو حادثو ڪنهن منصوبي تحت
ٿيو آهي، ان ۾ ايلڊرسن جو ئي ڪو مقصد هو شايد.“
شميني چيو.

”يعني تنهنجو مطلب آهي ته هن هٿ وٺي اهو حادثو
ڪرايو ته جيئن فرار ٿي سگهي؟“

”ڪا اهڙي نشاني به نه نٿي ملي جنهن مان معلوم ٿئي
ته حادثو اتفاقي ٿيو آهي. نديءَ وارو رستو بالڪل صحيح

سبتو رستو آهي ۽ انسي آمدرفت جي گزڙدي به نه هوندي آهي.

”چڱو پيلا.“ شيني آرام سان ڪرسيءَ تي ويهندي چيو، ”سمجھ ڪئي ته ايلبرسن ان حادثي جو فائدو وٺي پاڻ بچائي ويو ۽ وڃي ڊورٿي سان فون نسي ڳالهائي هن کي اڄ رات گهڻي نمبر ۱۸- ۾ ملڻ جو پروگرام ڏنائين، تڏهين پيلا جئڪ ۽ ان چوڪريءَ لکسي جو هن معاملي سان ڪهڙو واسطو؟ ڇا مون کي فون ڪري رقم گهرڻ وارو شخص خود ايلبرسن هو.“

”جي ايئن ٿا سمجهون ته پوءِ چئبو ته هن پاڻ پنهنجي زال کي هوٽل تان ڪڍي ٻڌي موٽر جي ڊڪي ۾ وڌو جنهن ۾ هوءَ گهڻي مري وئي؟“

”ٺي سگهي ٿو ته هن کي پنهنجي زال مان جند ڇڏائي هجي ۽ سڄي رقم جو واحد مالڪ بنجڻ جو ارادو هجي.“

”پر هن ته سائنس ملڻ جو پروگرام رکيو هو.“

”سو ته ان چوڪريءَ پاڻ چيو هو تڏهين ته اسين اڃا اهوئي طي نه ڪري سگهيا آهيون ته اها چوڪري ۽ سندس زال ڊورٿي هئي يا ڪا ٻي. اهو سوال به اڃا موجود آهي ته جئڪ جو انهن سان ڪهڙو واسطو هو؟ هاڻي هيئن ڪم ٿر، نيو آريجنس جي ڪنهن ڪار جو فائل ڪليپ ڏس شايد انهن اسي هزار ڊالرن جي ڪا وارتا ملي پوي، ٿي سگهي ٿو ايلبرسن ۽ سندس زال جون ڪٿي تصويرون هجن.“

”نڪه آهي، اٽڪل هڪ مهينو اڳ جو فائل ڏسڻو

پوندو. ڏسجي هن بيان ۾ ڪا تاريخ ڏنل هجي نه، هتي ڪا تاريخ ڇپيل ناهي، ۾ مهنا اک ڪاڻ جون اخبارون ٿا ڏسون.“
 ٽن اخبارن جا فائل ڦلهوڙن ۾ لڳي ويو ۽ شهني ڪرسيءَ تي ٽپڪ ڏبو ويو انهن ڳالهين تي ڳڻ ڪوت ڪندو رهيو جيڪي هميشه پيش اچي چڪيون هيون يا هن بعد پيش اچي سگهيون ٿي.

جيڪا حقيقت اڃا هنن کان پوشيده هئي سا هئي ايلڊرسن ۽ سندس زال، جنهن ۽ انهيءَ گهڻو ڏڻي قتل ڪيل چوڪري ٽڪسي جو هڪ ٻي سان تعلق ۽ ان تعلق جي نوعيت.
 هڪڙو تعلق، جو ڪجهه غير اهم ٿي سهي، معلوم ٿي ٿي چڪو هو ته جنهن ٽوڙي ايلڊرسن ٻئي نيو آرلينس کان آيل آهن ۽ اها ڊورٿي، جي واقعي ايلڊرسن جي زال هئي، هيءَ دعويٰ ڪري چڪي هئي ته سندس مڙس کيس اني ٿي گهڻي نمبر ۱۸- جي انهيءَ ٿي عمارت جي سامهون ملڻ جو پروگرام ڏنو هو جنهن عمارت ۾ ٽڪسي قتل ٿي هئي، ۽ هي جو واردات واري ڪمري مان لوسي جي سرنامي جي چٽڪي هٿ آئي هئي تنهن مان اهو ته ضرور معلوم ٿيو ٿي ته جنهن ظاهر آهي شخص هو جنهن لاءِ سمجهيو وڃي ٿو ته ٽڪسيءَ ڪجهه هٿن لاءِ هنن کي پنهنجي ڪمري ۾ لڪائي رکيو هو.

ٽن وري اخبارن جو هڪ ٻيو تبديل ڪئي آيو. ”ملي وٺي اها اخبار.“ چونڊو هن فائل مان اها اخبار هٿ ۽ ي پڙهڻ شروع ڪئي. هيءَ ايلڊرسن جي خلاف ٿيندڙ ڪاروائي

بابت شروعاتي خبر هئي:

”پوليس بئنڪ جي نوجوان ملازم ايلڊرسن کي گرفتار ڪيو آهي ته جيئن هن کان اسي هزار ڊالرن جي ان رقم بابت پڇا ڳاڇا ڪئي وڃي جا بئنڪ کان ائپلس ڪمپيوٽر ڪمپني ڏانهن نيندي هن غائب ڪئي هئي. چوري جي ڇاڇ ڪندڙ پوليس ڪيپٽن ايلن جو چوڻ آهي ته ايلڊرسن تي اڃا فرد جرم عائد نه ڪئي وئي آهي، پڇا ڳاڇا مان اهڙي پڪي ثابتي ملڻ بعد ئي هن تي فرد جرم عائد ٿيندي...“

”اڙي يار مون کي پوليس جي انهن ٿرڊ ڪلاس طريقن جي خبر آهي جي هو ڏوهاري کان سڄي ڪرائيل لاءِ اختيار ڪندا آهن.“ ٽم چٽر ڏيکاريندي چيو. ”نون اڳتي پڙه.“

ٽم اڳتي پڙهڻ لڳو:

”ايلڊرسن جو بيان آهي ته هو بئنڪ جي هدايت موجب اها رقم کڻي مذڪوره ڪمپني کي پهچائڻ لاءِ صبح جو ڏهين بجي بئنڪ مان نڪتو. جڏهن بئنڪ جي عمارت جو آڌ حصو اڪري چڪو ته هڪ ڪاري رنگ جي سيدان ڪار هن جي ويجهو اچي بيٺي ان مان ٻه شخص لهي آيا ۽ نهايت ڦڙٽائي ۽ تيزيءَ سان هڪ ڳوٺ سندس مٿان وجهي هن کي ان ۾ بند ڪري ڪار ۾ وجهي کڻي ويا (ان حقيقت جو بهرحال پوليس کي ڪو عيني شاهد نه مليو آهي). ايلڊرسن جي بيان موجب هن کي سخت مارڪٽ ڪئي وئي تانجو هو بيهوش ٿي ويو ۽ جڏهن هوش ۾ آيو ته پاڻ کي شهر جي

حدن کان ٻاهر هڪ وڏي رستي تي پيل ڏنائين ۽ رقم وارو ٿيلهو غائب هو. ان وقت ٽپهريءَ جو وقت هو. اتان اٿي هن پوليس هيڊ ڪوارٽر تي فون ڪري ان واردات جو اطلاع ڏنو. ايلڊرسن کان سخت پڇا ڳاڻا ٿي آهي پر هو پنهنجي بي گناه هئڻ تي زور ڀري بيٺو آهي جڏهن ته پوليس هن جي بيان کي ڪوڙو قصو سمجهي ٿي....” اڳتي لکيل آهي.... ”هڪ پريس عيوضي جڏهن انهيءَ جاءِ تي ويو جنهن ۾ ايلڊرسن ۽ سندس ساٿي جڙڪ برستو گڏ رهندڙ هئا، ته هن کي اتي ڪير به نه مليو، پاڙي وارن کان هن کي معلوم ٿيو ته ايلڊرسن ۽ سندس زال ڊورٿي اسپتال ۾ آهن جتي ڊورٿي جو اسپينڊڪس جو هڪ آپريشن ٿيو آهي. پاڙي وارن ان اخباري عيوضيءَ کي اهو به ٻڌايو ته ايلڊرسن صفا جو ڪو هو ۽ زال جي بيماري جي خرچ پڪي بابت سخت پریشان رهندو هو....”

”هون!“ شيني ڪجهه اطمینان محسوس ڪندي چيو. ”تڏهن چئبو ته جو ڪو هئڻ سبب ئي هن اها رقم ٽڳائي ۽ پيو ته جڏهن اهو ڏوه ڪيائين تڏهن اهو جڙڪ برستو هن سان گڏ رهندڙ هو. هاڻي مڙئي ڳالهه ڪجهه ٺهڻ لڳي آهي، خير اڳتي پڙه....”

ٽم ٻي ڏينهن جي شماري ۾ ڏنل ڪهاڻي ڏسڻ لڳو. ”اجهو هتي ايلڊرسن ۽ سندس زال جي تصوير به ڏنل آهي ۽ هڪ تصوير جڙڪ جي به آهي. ڏس شيني.“

شيني انساه مان ٽپ ڏئي اٿيو ۽ ڇپيل ٿلهي تصويرن

کي غور سان ڏسڻ لڳو.

”هون، هون، ڀڳ سان نٿو چئي سگهجي.“ شينسي
تصويرن ۾ زهاريندي چيو. ”ڏس نه، جئڪ جي تصوير نه
سڃاڻڻ ۾ ئي نه پئي اچي، خبر بعد جي خبر ڏس نه جئڪ
پوليس سان سڃي ڪئي يا نه.“

”ها.“ ٿم چيو. ”هن خبر جي تفصيل موجب هن
پهرين نه سڃي ڪئي آهي پر پوءِ هو ٻي ڏينهن پنهنجي
بيان تان ڦري ويو ۽ نئون بيان هي ڏنائين ته هن سان گهڻي
سختي ڪري اهو بيان زوريءَ ورتو ويو آهي ۽ مٿس ايتري
سختي ڪئي وئي آهي جو جيڪر پنهنجي زال جي قتل جو
اقرار ڪرڻ تي به مجبور ٿي پوي ها، پر پوليس کي بهرحال
هن جي ڏوهي هئڻ جي پوري خاطري آهي ۽ هو کيس آزاد
ڪرڻ لاءِ تيار نه آهن.... ها اڳتي بيو بيان آهي ته.... پوليس
انهيءَ جئڪ برستو کي به پڇا ڳاڇا لاءِ هٿ ڪرڻ جي
ڪوشش ڪئي پر هو هٿ نه اچي سگهيو آهي روپوش آهي!
ايلڊرسن پوليس کي ٻڌايو ته واردات جي ٻئي ڏينهن جئڪ
بنان ڪجهه ٻڌائڻ جي پنهنجو سامان ڪافي وٺائڻس هليو ويو،
هو ڪجهه وقت کان بي روزگار هو ۽ مٿس مسواڙ به بچايا
هئي جنهن لاءِ هو (ايلڊرسن) کيس تنگ ڪندو رهندو هو
شايد ان ڪري ئي هو جاءِ ڇڏي ويو ۽ پوليس وٽ هن جي
هن واردات ۾ شامل هئڻ جو ڪو جواز ڪونهي البت هن
کان هڪ شاهد جو ڪم وٺڻ لاءِ هن جي ڳولا ڪري رهي
آهي....“

”۽ پوءِ جئڪ ۽ ان رقم جي نه ملڻ جي ڪهاڻي ڇپي هوندي.“ شينني پڇيو.

”ها.“ ٽم اخبار جا پنا اٿلائيندي چيو. ”پوليس جي ڳولا جي باوجود نه رقم هٿ آئي آهي نه جئڪ جو پتو پيو آهي، جڏهن ته پوليس جئڪ کي معاملي ۾ به شامل نه ٿي سمجهيو.“

”ٻڌ يار.“ شينني چيو. ”هاڻي تصوير جو هڪڙو رخ ته صاف ٿيو آهي، جئڪ جي رقم غائب ٿيڻ جو واقعو ٿئي ٿو، ٻي ڏينهن جئڪ پنهنجي جاءِ تان غائب ٿئي ٿو، تنهن کان هڪ هفتو پوءِ ٽڪسي نالي چوڪري مياڻي ۾ اچي هڪ ڪمرو مسواڙ تي وٺي رهي ٿي ۽ ان ۾ هڪ مرد کي به لڪائي رکي ٿي، ايلبرسن تي رقم هڙپ ڪرڻ جو الزام ثابت ڪيو وڃي ٿو ۽ ان بعد هو يا قتل ڪيو وڃي ٿو يا پاڻ بچائي روپوش ٿي گذاري ٿو. اهو واقعو ٿي ڏينهن اک ٿئي ٿو. وري اڄ رات ايلبرسن جي زال مياڻي ۾ وارد ٿئي ٿي هن سان انهيءَ ئي جاءِ وٽ ملڻ لاءِ جنهن جي هڪ ڪمري ۾ جئڪ روپوش ٿي رهندڙ هو، مگر، ٽڪسيءَ کي انهيءَ ڪمري ۾ قتل ڪيو وڃي ٿو ۽ جئڪ کي اتي ئي ڪٽي آس پاس ۾ پيٽ ۾ گولي لڳي ٿي جو بعد ۾ اوسيءَ جي گهر پهچي ٿو جتي ڪو شخص لڪي ڇپي اچي هن کي به قتل ڪري وڃي ٿو، تنهن بعد مون کي ڪو ماڻهو فون ڪري اسي هزار ڊالرن جي گهر ڪري ٿو جي هن جي چوڻ موجب جئڪ وٽ هئا... هاڻي، هيستائين معاملي جون اهي

ڪڙيون مليون آهن، ٻيلا تون انهن ڪڙين کي ڪيئن ٿسو
هڪ ٻئي سان ملائين؟”

”نهنجو اهو خيال آهي ڇا ته جئڪ ٽي ايلڊرسن کان
اها رقم ڏاڙو هڻي ڦري آهي ڇاڪاڻ جو کيس خبر هوندي
ته ايلڊرسن بئنڪ مان اها رقم ان ڪمپني ڏانهن کڻي وڃڻ
وارو آهي؟ ۽ ايلڊرسن جئڪ کان اها رقم واپس هٿ ڪرڻ
لاءِ ڪنهن طرح سان پوليس کان پئڻ ڇڏائي جئڪ جو
ڀڃڻو ڪندو رهيو؟“

”آءٌ ته ايئن ٿو سمجهان ته هو ٽي ان رقم جي چوريءَ
۾ برابر جا شريڪ آهن، ايلڊرسن اها رقم جئڪ جي حوالي
ڪئي هوندي ته جيسين هو پاڻ مقدمي مان آزاد ٿي اچي
تيسين رقم جئڪ وٽ رهي پري پوءِ ايلڊرسن کي سزا اچي
وئي ۽ جئڪ جي نيت بگڙي پئي، ها البت هڪ ڳالهه
جي اڃا خاطري ڪرڻي آهي، اها هيءَ ته جيڪا چوڪري
ڪار جي ڊڪيءَ ۾ بند ڪئي وئي جا بعد ۾ اڀرندڙ ۾
غرق ٿي سا واقعي ايلڊرسن جي زال ڊورٿي ٿي هئي يا ڪا
ٻي؟“

”ها۔ ڪاش پاڻ وٽ ڪو اهڙو ماڻهو هجي جو ڊورٿي
جي سڃاڻپ ڪري سگهي....“ ايئن چئي ٿم سوچ ۾
پئجي ويو.

”هڪڙو رستو ته آهي ٿم، انهيءَ ”هٽي يا نه“ مان
هڪڙي حصي يعني ”نه“ جي نه خاطري وٺي سگهجي ٿي.“
”ڪيئن؟“

”اخبار جي وارثا موجب ايلڊرسن جي زال جو ايمپنڊگس جو آپريشن ٿيو آهي ۽ ٿي سگهي ٿو ايلڊرسن ان جو خرچ پورو ڪرڻ لاءِ رقم چورائي هجي. سو پاڻ سرڪاري مرده خاني ۾ هلي قتل ٿيل چوڪريءَ جو لاش ڏسي آپريشن جو نشان ڏسي سگهون ٿا.“

”پر تون ته کيس زنده حالت ۾ ڏسي چڪو آهين ۽ اخبار واري تصوير مان تو هن کي سڃاتو ڪونه.“

”پر مون سندس اگهاڙو جسم ته ڪونه ڏٺو نه، جي هوءَ ايلڊرسن جي زال ڀورتي آهي ته هن جي جسم تي آپريشن جو نشان هوندو جي نه ته اها ڪا ٻي چوڪري آهي.“

”هل ته آءٌ به هلاڻ ٿو شيني، هنن حالات ۾ آءٌ توکي جيتري وٽ وڃڻ نه ڏيندس.“

”اسان وٽ اڃا وڪرڻي ڪيترو آهي جو جيتري وٽ هلنداسين.“ شيني وڏيون وڪون ڪندي ٿم سان گڏجي ٻاهر نڪرندي چيو. ”هن حالت ۾ ته هو اسان کي جهلڻي موڪلي ڇڏيندو ٻيو ڇا ڪندو.“

(۱۴)

جاسوس ماڻڪ شيني ۽ اخبار جو عيوضي ٿم، مرده خاني ۾ پهتا ته اتي فقط هڪڙو ملازم ڊيوٽي تي هو جو هڪڙي بينچ تي ويٺو جهوٽا کڻي رهيو هو. روشني جهڪي ٿيل هئي. شيني ۽ ٿم جي قدمن جو آواز ٻڌي هو چرڪ ڀري

اٿيو ۽ پنهنجي منهن ڄڻ پڻ پڻ ڪرڻ لڳو. ”اچو سائين، اڄ اوهان کي هڪ مهيني کانپوءِ هتي ڏٺو اٿم پر اڄ نه هتي ڪا اهڙي چيز ناهي جا اوهان جي ڪم جي هجي.“

”اڄ هتي ان چوڪري جو لاش آندو ويو آهي جا ان ڪار جي ڊڪيءَ سان ڪڍي وئي جا اڀسمند ۾ ڪري پئي هئي.“

”ها، تازو لاش نه اهوئي آهي. اوهين ان جي سڃاڻپ ڪرڻ آيا آهيو؟“

”بس ان کي هڪ نظر ڏسنداسين.“

”نه توهان کي هتي جي قاعدن جي خبر هوندي سائين. هي ڪارڊ وٺو ۽ پري ڏيو.“

شيني ۽ ٽم ڪارڊ وٺي پٿر ڪري ڏنو. ملازم پنهنجو گم جو مٿو ڪنهندي چيو. ”ڏسان ڀلا، هان نيڪ آهي، جهڙوڪر اوهان جا نالا ڪٿي ٻڌا اٿم ۽ تصويرون اخبارن ۾ ڏنيون اٿم.“

”چونڊ چونڊ.“ شيني چرچو ڪيو ”آءُ آمريڪا جو صدر آڏن هاور آهيان ۽ هي نيويارڪ جو ميئر آهي، هاڻي ٻڌاءِ ته لاش ڪهڙي ڪمري ۾ آهي؟“

”حضور صدر صاحب! لاش ڪمري نمبر ۴ ۾ آهي.“

مون ته اڳ ئي چيو ته اوهان جون تصويرون اخبارن ۾ اينديون آهن.“

شيني نڪ کي موڙو ڏيندو ٽم کي وٺي ڪمري نمبر ۴ ۾ داخل ٿيو. ان ننڍي ڪمري ۾ گهم ڳاڏڙ ٿڌڪار هئي

۽ جيتوڻيڪ سڄو ڪمرو بيحد صاف سٺو ۽ ايئرڪنڊيشنڊ هو ته به ان ۾ انساني لاشن جي هڪ عجيب بوءِ واسيل هئي. ڪمري جي وچ ۾ ٻه ميزون رکيل هيون ۽ هڪ طرف ٻه وڏيون الماريون رکيل هيون جن جو هر هڪ خانو ڇهه فوٽ ڊگهو ۽ ٽي فوٽ ويڪرو هو ۽ هر هڪ حاني تي نمبر لڳل هو. شينهي هڪ ڊگهو سامهه کڻي هڪڙو وڏو خانو ڇڪي ورتو. ان ۾ اچي ڪپڙي ۾ ويڙهيل انهيءَ ڇوڪريءَ جو لاش رکيل هو جنهن کي هن آخري ڀيرو ان وقت ڏٺو هو جڏهن هو جڻڪ جو لاش کڻي وٽس هوٽل تي آيو هو.... هن جو جسم، هن جون اکيون، هن جو چهرو ۽ هن جا چپ ٻڌائي رهيا هئا ته هن کي ڳچيءَ ۾ ڦنڊو وجهي گهڙي ماريو ويو آهي. شينهي ڪپڙو هٽائي ڏٺو ته لاش جي پيٽ وٽ وڌيڪ جو نشان نه براب هو پر اهو ڪنهن به طرح اڀرندڙ ڪس جي آپريشن جو نشان نه ٿي سمجهه ۾ آيو.

”نڌهين هي لاش ڊورٽي جو نه آهي، ڊاڪٽرن هن جو پوسٽ مارٽم ڪرڻ وقت ڪا بهي ڳالهه معلوم ڪرڻ لاءِ هن جو پيٽ چيريو آهي. (لاش انهيءَ ئي ڇوڪريءَ جو آهي جا ڏکسي جي قتل جي واردات وقت شينهي کي گهڙي نمبر ۱۸- ۾ ملي ۽ پاڻ کي مسز پيٽر ظاهر ڪيو، تنهن جي معنيٰ ته ايلڊرسن جي زال ڊورٽي اڃا ڪا به عورت آهي.) ”برابر، هيءَ ڊورٽي نه هوندي منهنجو به اهو خيال آهي.“ ٽم چيو. هو ٻئي ڳالههون ڪندا ٻاهر آيا. اتي هنن مسٽر جيمزري ۽ پوليس سرجن ڊاڪٽر هارڊن کي انهيءَ

گمنجي ملازم سان ڳالهائيندي ڏٺو. شينِي کي ڏسي جيئڙي سخت ٿيندي هن کي چيو:

”مسٽر شينِي! لوسي ڪٿي آهي؟ آءٌ هن کي هتي ئي ڏسڻ چاهيان ٿو.“

”لوسي؟“ شينِي وٽ حيران ٿيڻ جو ڪو سبب نه هو. ”هوءَ پنهنجي گهر آرمي هوندي.“

”آءٌ سمجهان ٿو توکي خبر هوندي نه لوسي گهر تي موجود نه آهي، جي آهي ته فون ڇو نٿي ڪڍي؟“ جيئڙي جو آواز شينِي کي ڏکوئڻ وارو هو. هن به ڪجهه ڪهرو ٿي چيو:

”مون کي خبر ناهي جيئڙي، اڌ ڪلاڪ اڳ اسان هن کي گهر تي ئي ڇڏيو هو.“

”حيف آهي شينِي.“ جيئڙي جي آواز ۾ ساڳي ڪاوڙ هئي. ”جي ٿو ئي هن کي لڪائي ڇڏيو آهي ته آءٌ ايمان سان ٿو چوان ته تنهنجو لائسنس ضرور رد ڪندس. اسان کي هن وقت هن جي سخت ضرورت آهي ان لاءِ هتي اچي هوءَ هي لاش سڃاڻي ڏي ته اهو جنڪ جي پيڻ روزي جو آهي يا نه.“

”جنڪ جي پيڻ روزي جو لاش.“ شينِي وائڙو ٿي ويو. ”اوهين اهو ڪيئن ٿا چئو ته روزي قتل ٿي وئي آهي؟ منهنجي معلومات موجب هوءَ نيو آريلنس ۾ آهي.“

”ته پوءِ اوهين هتي ڇا ڏسڻ آيا آهيو؟ شينِي توگهڻائي ڪوڙ ٻڌايا آهن، هاڻي جيڪا ڳالهه يا جيڪو ڪم ڪرين

سو بالڪل واضح هئڻ گهرجي.“
 ”ايئن نه چئو جيئن ٿري.“ تهمت جو جواب نه ڏيڻ جهڙو
 هوندي به هن جيئن ٿري کي ساڳي لهجي ۾ جواب ڏنو.
 ”جي واقعي اوسي غائب آهي ته منهنجي لاءِ به ته پريشاني
 جي ڳالهه آهي.“
 ”تو مون کي اهو نه ٻڌايو ته آخر اوهين هتي ڪهڙي
 مقصد سان آيا آهيو؟“

”اسين اهو ڏسڻ آيا هئاسين ته اها ڪا ٻي ڇوڪري
 ته نه آهي....“ شيني وري سرجن مارٽن کي مخاطب ٿيو.
 ”ڊاڪٽر، تو هن جي پيٽ تي وڌ ٿڪ جو نشان ڏٺو آهي
 نه؟“

”اهو اڀينڊڪس جي آپريشن جو نشان؟ ها، ته پوءِ؟“
 ”ته واقعي اهو اڀينڊڪس جي آپريشن جو نشان آهي!
 چڱو ڊاڪٽر اهو ڪيترو پراڻو هوندو؟“
 ”اٽڪل ڇهه مهينا اڳ جو هوندو، پر مون کي اهو
 گمان نه هو ته ان جو هن معاملي سان ڪو واسطو هوندو.“
 ڊاڪٽر ڳالهه پوري ڪئي ته جيئن ٿي شيني کان پڇيو:
 ”ڇا تون ديانتداري سان ٿو چو بن شيني ته اها ڇوڪري
 جنڪ جي پيٽ روزي نه آهي؟“

”مون ته هن کي ڪڏهن ڏٺو ئي نه آهي.“
 ”اوسي ته هن کي سڃاڻي سگهي ها.“
 ”پر اوهان وٽ اهو سمجهڻ جو ڪهڙو سبب آهي ته
 هي لاش روزي جو ٿي سگهي ٿو؟“

”هاڻي سوال پڇڻ جي بجاءِ سوالن جا جواب ڏيڻ لاءِ تيار رهه شيني.“ جيئري حڪم جي انداز ۾ چيو ۽ پوءِ گنجي ملازم کي مخاطب ٿيو:

”ها ميان! تو ٻڌايو پي ته ڪي ٻيا ماڻهو به لاش ڏسڻ آيا هئا؟“

”ها سائين.“ گنجي ڪارڊ ڏيندي چيو. ”هڪ شخص البرٽ رهندڙ گهٽي نمبر ۱۲ - ميامي جو، ۽ تنهن بعد هڪ نوجوان عورت جا شايد ان البرٽ صاحب جي دوست هئي، هو به ساڳي مقصد سان آئي هئي. پر هن اڃا ڪارڊ تي نالو لکيو ٿي نه هو ته البرٽ کيس هڪدم ٻانهن کان جهلي ايئن چونڊو ٻاهر وٺي ويو ته کيس لاش ڏسڻ جي ضرورت ناهي اهو هيلن جو نه آهي، بس سائين مون اهو ڏٺو ۽ ٻڌو.“

گنجي ملازم هيٺو پوندي ڪالهه پوري ڪئي. شيني اها ڪالهه ٻڌي بدحواس ٿي ويو ۽ اٽامرو ٿي گنجي کان پڇيائين:

”جلدي ڪر، انهيءَ عورت جو حليو ته ٻڌاءِ.“

”اها هڪ خوبصورت عورت هئي، اٽڪل پنجويهن سالن جي، وار پورا هٿس ۽ اکيون به شايد پوريون هٿس....“

”ڪهڙا ڪهڙا پيل هٿس؟“ شيني جي وچ ۾ ساڻس منجهيل هجي.

”ڪارو اونڀي سوت پيل هوس سائين.“ شيني کي ياد آيو ته هو لوسي کي انهيءَ سوت ۾ گهر ڇڏي آيو هو! جيئري هن کان سوال ڪرڻ وارو هو ته هو ان عورت جو حليو ڇو ٻيو پڇي پر شيني هن کي سوال ڪرڻ جو موقعو

نه ڏٺو ۽ گنجي ملازم کان سوال ڪيو:
 ”انهيءَ البرٽ ڏاڻي واري شخص جو حليو ته ٻڌاء.“
 ”اهو هڪ اڌڙو عمر جو ٿلهو ٿنڀرو شخص هو، خاڪي
 سوٽ پيل هوس ۽ هٿت به خاڪي هوس جو سندس چهري
 تي ايترو جهڪيل هو جو چهرو پوري طرح نه سڃاڻي
 سگهجي، ڪجهه پريشان پي ڏسڻ ۾ آيو، مون کي ته اهو
 ٻڌايائين ته هو ڏسڻ آيو هو ته متان اهو سندس ڌيءَ جو
 لاش هجي.“

جينٽري وري ڪو سوال پڇڻ تي هو ته شيني خود هن
 کان نڪڙو سوال ڪيو:

”پهرين مون کي اهو ته ٻڌاء جينٽري، ته ميا سي ايسهه به
 وٽان نوڪري ڪو اهڙو اطلاع ته نه مليو آهي ته ان ڪار
 جي پاڻيءَ ۾ ڪرڻ کان اڳ ان جو هلائيندڙ رستي تي
 ڪري پيو جنهن کي ڪو پيو ماڻهو ڪٿي ويو.“

”يعني اها ڪار جنهن جي ڊڪيءَ ۾ هڪ نوجوان
 عورت رسين سان ٻڌل هئي ۽ جا ڪار جي پاڻيءَ ۾ ٻڏڻ
 ڪري فوت ٿي وئي.“

”ها، اهائي ڪار.“ شيني جي اکين ۾ وهشت هئي.
 ”برابر اسان کي اهو اطلاع مليو، پر اسان کي ان ”ڪچي
 ويندڙ“ ۽ ”ڪٽي ويندڙ“ جو اڃا پتو نه مليو نه ئي اڃا ڪنهن
 ان ڊرامي جي تصديق ڪئي آهي. نون ڪري سگهين ٿو
 ڇا.“

”ذاتي طور تي ته مون ڪجهه نه ڏٺو آهي، البت ته

جي اخبار کي اهڙو اطلاع مليو آهي.

جينٽري هاڻي شيني کان سوال ڪرڻ تي هو پر هن پنهنجو سگار ڊڪائڻ لاءِ ڪجهه توقف ڪيو ته شيني ٽڪا ٽڪا قدم کڻندو ٻاهر نڪرڻ لڳو. جينٽري هن کي وڏي آواز ۾ سڏ ڪري روڪڻ جي ڪمي پر هو نه ترسيو ۽ دروازي تائين پهچي ويو. اتي جينٽري تيزي سان پنهنجي کيسي مان پستول ڪڍي ان جو رخ شيني ڏانهن ڪيو ۽ رڙ ڪئي:

”بھي ره شيني! نه ته شوت ڪندوسان.“

شيني جيتوڻيڪ دروازي تي ئي هو ۽ بنان ڪنهن حادثي جي نڪري وڃي سگهيو ٿي مگر هن ترسڻ تي مناسب سمجهيو. هن منهن ورائي جينٽري کي ڏٺو جو پستول ٽائيو بيٺو هو. شيني جينٽري جو رعبدار آواز اڳ به ٻڌو هو پر هي پهريون موقعو هو جو اهو آواز هن کي پنهنجي لاءِ به ٻڌڻو پيو. هن ڏيرج ڪندي جينٽري کي چيو:

”جينٽري تون نٿو ڄاڻين ته تون ڇا پيو ڪرين! پاڻ هتي بيٺا آهيو ۽ لوسي هڪ قاتل جي قبضي ۾ آهي جيڪو به ڀاڳي خون ڪري چڪو آهي، پستول رکي ڇڏي جينٽري!“

مگر جينٽري جي پستول جو رخ نه ڦريو بلڪ هن ساڳي طرح سخت آواز ۾ چيو:

”نه، بلڪ توکي ۽ ٽن ڪي مونسان گڏ پوليس هيڊ ڪوارٽرس تي هلڻو پوندو ۽ هن معاملي بابت ڇڪجهه ٻڌائڻو پوندو، پوليس سڄو معاملو پنهنجي هٿ ۾ کڻندي،

اهو منهنجو حڪم آهي.!

”۽ لوسي جو ڇا ٿيندو؟“

”لوسي ٻين عورتن کان ڪا وڌيڪ اهم نه آهي، پوايس

هن جي حفاظت ڪندي جيئن هر شهري جي ڪندي آهي.“

”جيئن انهن جي ڪئي وئي آهي جي قتل ٿي ويون

آهن؟“ شيني ڏند پيڙيندي چيو. ”تون نادان آهين جو

سمجهين ٿو ته آءٌ تيسين هٿ ٽي هٿ رکي ويٺو هوندس

جيستين لوسي جو لاش به هتي پهچي وڃي.“

”جي تو منهنجي حڪم تي عمل نه ڪيو ته اوهانڪي

جيل وڃڻو پوندو شيني، اها بهرحال اسان جي جوابداري

آهي ته لوسي يا ڪا ٻي شخصيت ڪنهن به حادثي جو

شڪار نه ٿئي شرط اهو آهي ته تون ڪو ناڻڪ نه ڪيڏين،

هن وقت جي تون اسان سان سهڪار ڪين ته ڄڻ لوسي

جي ٿي مدد ڪين، آءٌ مياي پوايس جو بالادست آهيان

۽ پنهنجي کاتي کي تو جهڙن جاسوسن جي چراند جي باوجود

بهتر طور تي هلائي رهيو آهيان.“

شيني ڪجهه ڏرو پئجي ويو، هن کي جيتري جي چاهي

تي سختي ۽ سنجيدگي ۾ ڪو فرق پوندو نٿي ڏسڻ ۾ آيو،

هوڏنهن لوسي کي سندس مدد جي سخت ضرورت هئي جهن

جي مقابلي ۾ هن کي پنهنجي لائسنس توڙي ناسوس جي به

پرواه نه هئي. هن چيو:

”ٺيڪ آهي مسٽر جيتري، پر بهتر آهي ته ڪو اثرائتو

قدم کڻون انهيءَ ڪن اڳ جو هڪ ٻه وڌيڪ خون ٿي

وڃن ۽ اڄوڪي رات خونن جي رڪارڊ رات هجي.

(۱۵)

ميمامي پوليس جي اعليٰ عملدار جينٽري جي آفيس ۾
جاسوس ماڻڪ شيني ۽ ٻيلي نيموز اخبار جو عيوضي ٿم ويٺا
آهن. شيني بيان ڏيندو ٿو وڃي ۽ هڪ اسٽينوگرافر لکندو
ٿو وڃي. شيني پوري سنجيدگي ۽ ذم داريءَ سان بيان
لکرائي رهيو آهي پر گڏوگڏ چڙ ۽ بي حجابي جو مظاهرو
به ڪندو ٿو وڃي:

”۽ جڏهين تنهنجو اه-و ڪوٺلو سارجنٽ لوسي جي
ڪمري ۾ اچي بڪ شڪ ڪرڻ لڳو.... ڏس مسٽر جينٽري
ڪاوڙ جهل ۽ ڪجهه صبر ڪر، آڻ توکي سڄو قصو صاف
چئي ٿو ٻڌايان جنهن ۾ لوسي ۽ خود پنهنجي باري ۾ ڪابه
ناجائز تاويل نه هوندي. خير، تو ڏٺو ته ويچارو ٿم راه
ويندي اڙجي ويو آهي ۽ هن اسان سان جيڪو ساٿ ڏنو
آهي سو محض دوستي جي ناتن سان ڏنو آهي بهرحال،
مون ڪاوڙ ۾ اچي ڪانسٽيبل کي زيربار ڪيو ۽ کيس
ڏونشو هنيو ۽ اصل سڄي ناڻڪ جي شروعات ٿي اتان ٿي.
جڏهين مون کي معلوم ٿيو ته لوسي جي بيدرور ۾ هڪ
زخمي ماڻهو موجود آهي ته پهرين مون سارجنٽ لافٽس کي
گوليو پر هو وڃي چڪو هو، آڻ بيدرور ۾ داخل ٿيس ته
اهو زخمي مون کي بستري تي نظر نه آيو، اتي ئي مون

دريءَ مان ڪنهن جي ٽپي وڃڻ جو آواز ٻڌو ۽ پردو به ڦاٽل ڏسڻ ۾ آيو. جئڪ لوسي جو پراڻو واقفڪار هو ۽ هن کي يقين ڏياري چڪو هو ته هن ڪونه ڏوه جهڙو ڪم نه ڪيو آهي نه ئي لوسي کي گهڻي نمبر ۱۸- واري واردات جي ڪا خبر هئي. مون اتان پوليس هيڊڪوارٽرس تي هنن کي اطلاع ڏيڻ لاءِ فون به ڪئي. پوءِ آڻ گهڻي نمبر ۱۸- تي ويس اتي مون کي اها چوڪري ملي، مون هن کان اها حقيقت معلوم ڪرڻ جي پوري ڪوشش ڪئي ته متان جئڪ ۽ ٽڪسي جي قتل سان هن جو ڪو واسطو معلوم ٿي پوي پر اهڙو ڪونه اچڻ هن وٽان نه مليو ان بعد مون هن کي هوٽل ۾ وڃي ٽائيمڪو ڪيو ۽ اتي پنهنجي گاڏي جو لائسنس نمبر لکايو...."

"هون، هون." جينٽري سگار ڏندن ۾ جهليندي چيو. "مون پنهنجو نمبر سڃانو هو جڏهن اسين جاچ لاءِ هوٽل تي ويا هئاسين، تون ڳالهه جاري رک."

"تنهن بعد تون ۽ ٽم لوسي جي گهر آيا جتي آڻ اڳ ئي موجود هوس، تنهن بعد ڇا ٿيو آهي سو توکي معلوم آهي. هاڻي تون ئي ٻڌاء ته جي هي ڳالهيون آڻ ڪئي اڳ ئي صاف صاف بيان ڪريان ها ته ڪهڙو فائدو ٿئي ها؟"

"اها تنهنجي هوٽل ۾ ٽڪايل چوڪري ته گهٽ ۾ گهٽ اڃا زندهه هجي ها." جينٽري چيو.

"پر اهو ته نه معلوم ٿي سگهيو هو ته هنن واقعن ۾ هن جو به ڪو تعلق بنجي ويندو. تون پاڻ به جيڪر هن

سان شروع ۾ ملين ۾ا ٿي. هن کي هنن معاملن کان بي تعلق سمجهي نظرانداز ڪري ڇڏين ۾ا. البت مون کان اها غلطي ضرور ٿي جو پيو پيرو هن وٽ هـ رٿل ٿي ويس جنهن سبب هن جو قاتل هن تائين پهچي سگهيو. خير اوهان جي وچ بعد اسان جئڪ کي ساڳي بيدروم ۾ قتل ٿيل ڏٺو، هن جو گلو چچريو پيو هو تڏهين ئي خبر پئي ته هو فرار نه ٿيو هو بلڪ اهو سندس قاتل هو جو کيس قتل ڪري فرار ٿيو هو.“

”اوه خدا! ته پوءِ جئڪ جو لاش لوسي جي بيدروم کان ان گهٽي ۾ ڪيئن پهتو جتان اسان اهو هٿ ڪيو.“

جينٽري گجندڙ آواز ۾ پڇيو. ”اها ته توکي به خبر هوندي ٿي.“

”ٿم جو ان ۾ ڪو هٿ ڪونهي، مون لاش کي لوسي جي گهران ڪٿڻ کان اڳ ٿم کي اتان روانو ڪري ڇڏيو هو.“

”ڇڏ شيني.“ ٿم چيو. ”جيڪڏهن جينٽري صاحب جي مرضي مون کي ڏوه ۾ شامل رکڻ جي آهي ته پلي پنهنجي مرضي پوري ڪري. پر آءٌ ايترو به چوندس ته جنهن خوابي ۾ سان ٿيو ۽ لوسي ۽ معاملي جون ڪڙيون هڪ ٻي سان ملائي ان جو سمجهڻ آسان ڪري ڇڏيو آهي سا خوابي جينٽري صاحب جي پوليس ۾ نه اصل ڪانهي. ها جينٽري! مون جئڪ جو لاش هٽائڻ ۾ شيني جي مدد ڪئي آهي.“

”جي ها جناب! تڏهين ئي ته اها چوڪري ويچاري قتل ٿي وئي جا هن وقت مرده خاني ۾ اڃا شناخت به نه

ٿي آهي.

”جي آءُ ۽ شينني شروع ۾ ٿي تنهنجي ور چڙهي وڃون ها ته جيل ۾ هجئون ها ۽ پوءِ اها فونٽن ايتري به نه شناخت ٿي سگهي ها. جيتري اسان ڪئي آهي.“ ٽم جو لهجو اڃا به سخت هو.

”تون پڪ سان اهو لاش سڃاڻي چڪو آهين؟“
 ”ها.“ ٽم پوري خاطريءَ سان چيو. ”اهو لاش ايلبرسن جي زال ڊورٿي جو آهي.“

”آءُ ٿو ٻڌايان ته اهو ڪيئن ٿيو.“ شينني چيو. ”جئڪ برستو نه قتل ٿي چڪو هو ۽ هن جو قاتل غائب ٿي چڪو هو ڪنهن کي به خبر نه پئجي سگهي ته هو ڪير هو ۽ ڪهڙي شڪل صورت جو هو. ۽ هي جو ان چوڪري ڊورٿيءَ پنهنجي مڙس کي ٽڪسي جي جاءِ واري گهٽيءَ ۾ پي ڳوليو ۽ هو کيس نه ماريو ته مون سمجهيو ته ڊورٿي کي گهربل شخص اهوئي جئڪ آهي جنهن کي پڻ اني ٿي گولي لڳي هئي، تنهن ڪري ئي آءُ جئڪ جو لاش ڪڍي ڊورٿي وٽ هٽل تي ويس....“

”ايئن ٿو اڪيلي سر هڪ پوليس پارٽي جو ڪم پي ڪيو.“ جينٽري نمون سگار ڊڪائيندي چيو. ”خير ان کان پوءِ ڪهڙا ڪهڙا قانون ٽوڙي؟“

شينني ڊورٿي جو رد عمل بيان ڪيو ۽ پوءِ اسي هزار ڊالرن بابت ڄا فون آئي تنهن جو تفصيل بيان ڪري هن جينٽري کي چيو:

”هاڻي ٻڌاءَ جيئن ٿي ٿي جي آءٌ بروقت ٿي ٿي انهن حالات کان آگاهه ڪريان ها ته تنهنجي پوليس ڪهڙا ڦاڙها ماري ها.“

”اسين چوڪريءَ کي قتل ٿيڻ نه ڏيون ها بلڪه هن کان گهڻي معلومات وٺي سگهون ها.“

”تون ئي رقم گهرڻ واري اسان کي اهو ته نه ٻڌايو هو ته هن ڪو چوڪريءَ کي ڪار جي ڊڪيءَ ۾ پوري ڇڏيو آهي، ڀلا اوهان پوليس سرجن جي رپورٽ پڙهي آهي؟“

”ها.“

”ان موجب چوڪري جو موت ساهه گهٽجڻ سان ٿيو آهي يا ٻڌڻ سان؟“

جيئن پهرين ڪجهه هڪڙو، پوءِ جواب ڏنائين:

”اها چوڪري موٽر جي پاڻيءَ ۾ ڪرڻ کان اڳ مري چڪي هئي. دم گهٽجڻ سان.“

”موٽر جي ٻڌڻ کان ڪيترو وقت اڳ اهو موت واقع ٿيو. يعني رپورٽ ڇا ٿي چوي؟“

”گهٽ ۾ گهٽ اڌ ڪلاڪ اڳ - مگر اها ڳالهه توکي جوابداري کان آڄو ته نٿي ڪري سگهجي، جي تون شروع ۾ اسان کي ٻڌائين ها ته....“

”سمجهان ٿو سمجهان ٿو تون ڇا ٿو چوڻ چاهين، خير مون غلطي ئي ڪئي، مگر هاڻي اگر مگر مان ڇا ٿو وري، جي هيئن ٿئي ها ۽ هيئن نه ٿئي ها ته شايد اڄ تون مونسان هن طرح سوال جواب نه ڪرين ها بلڪه مون کي ڪو وڏو

انعام ڏين ها. ڄاڻي پجهي غلطي ڪير ٿو ڪري، بس هڪ داغ لڳايوسين ان ماڻهوءَ کي هٿ ڪرڻ لاءِ سو هارايوسين.“
 ”خير تون اڳتي ڳالهه ڪر.“

”پوءِ آءٌ ۽ ٽم سندس اخبار جي دفتر ۾ وياسين ۽ سڄي ڪهاڻيءَ جو منڍ معلوم ڪيوسين. (شيني اخباري بيانن جا تفصيل ٻڌايا) ۽ ان ڪري ئي مرده خاني ۾ آيسين ته ڏسون ان چوڪريءَ جي جسم تي ايندڪس جي آپريشن جون نشان آهي يا نه. هاڻ تون ٻڌاءِ جهڙي، تون لوسي کي فوراً حاضر ڪرڻ لاءِ ايترو بيقرار چو آهين ته هو اچي اها پڪ ڪري ته هي لاش جڻڪ جي پيڻ روزي جو آهي؟“

”ڇاڪاڻ ته روزي برستو نيو آرلينس مان غائب آهي ۽ معلوم ٿيو آهي ته هوءُ ڪجهه عجيب ۽ شڪي حالتن ۾ اتان به ڏينهن اڳ رواني ٿي آهي، هتي جو هن جو پاءُ جڻڪ برستو قتل ٿيو ته سمجهيوسين ته ٻين سان گڏ هوءُ به قتل نه ٿي وئي هجي.“

”هان! ته روزي هتي مياڻي آيل آهي؟ دير، لوسي کي اها ڳالهه معلوم ٿي هوندي ان ڪري هوءُ هتي لاش کي سڃاڻڻ آئي هوندي.“

”يلا اهو شخص جيڪو لوسي کي مرده خاني مان وٺي ويو؟“ جهڙي پڇيو.

”اهوئي شخص قاتل آهي.“ شيني چيو. ”هيءُ اهو شخص آهي جيڪو ٻڏي ويندڙ ڪار هلائي رهيو هو، هن لوسي کي مرده خاني ۾ سڃاتو ۽ هن کي اتان ڪنهن طرف

وئي ويو سو به اهڙي هوشيارِي سان جو هوءِ دانهن ڪوڪ به نه ڪري سگهي، هن مرده خاني ۾ غلط ايدريس لکائي آهي يعني گهڻي نمبر ۱۲- ۽ توکي خبر آهي ته هتي اهڙو ڪوبه هند ڪونهي. هر گهڻيءَ سان اولهه اوڀر ڏکڻ يا اتر ضروري آهي ۽ سرنامو ان ئي نسبت سان لکيو آهي. هن جي نهن حرڪتن مان معلوم ٿئي ٿو ته هو ڏوهي آهي.“

”پلا جي هن ئي ان چوڪريءَ کي ٻوسائي قتل ڪيو ۽ ڪار جي ڊڪيءَ ۾ بند ڪيو ته پوءِ وري هن کي سڃاڻڻ لاءِ مرده خاني ۾ چو آيو.“ جينٽري بحث ڇيڙيو.

”خدائي بهتر ٿو ڄاڻي، ٿي سگهي ٿو هو ڪو ثبوت ميسارڻ جي مقصد سان آيو هجي، پر حراب ڳالهه هيءُ ٿي جو لوسي هن جي ور چڙهي وئي، هاڻي اوهين لوسي لاءِ ڇا ٿا ڪريو.“

”آءٌ ڇا ٿو چئي سگهان.“ جينٽري ڪجهه ٿڌو ٿيندي سگار ڇين ۾ ڦررائيندي چيو. ”جيئن ته هن وقت نائين منهنجي کاتي جا فرض ٿو پي بجا آندا آهن ته هاڻي تون ئي چئه ته ڇا ڪجي.“

”مون کي لوسي جو فڪر آهي. جيڪو شخص ٿوري وقت ۾ به خون ڪري سگهي ٿو سو لوسي کي به قتل ڪري سگهي ٿو.“

”ڇا ٿو چئي سگهجي، معاملو رقم جو آهي.“
 ”آءٌ چوان ٿو مون وٽ ڪابه رقم ڪانهي.“ شيني
 ڪاوڙ ۾ منيون پيڙيندي چيو.

”پلا آءُ ڪيئن چوان ته لوسي هن سان رٿيل پروگرام موجب پاڻ ئي هلي وئي هجي.“
 ”هوش ڪر جينٽري صاحب!“

”تون مون کي ان ماڻهوءَ جو حليو ته ٻڌاء.“
 ”اهوئي ته هو هڪ ٿلهو ٿنڀرو وچولي عمر جو ماڻهو آهي ۽ خاڪي ڪپڙا ۽ خاڪي هٿ پاتل اٿس.“
 ”اهو ته ڪافي نه ٿيو.“

”لوسي جو اهو بيان ته ياد اٿو ته جڻڪ هن کي ٻڌايو هو ته هن کي هڪ مٿل ماڻهوءَ گولي هنئي آهي.“
 ”ها، تو ائين ٻڌايو ته هو.“

”ان مان تو ڪو اندازو قائم ڪيو؟“
 ”نه، ڪا خاص راءِ نه اٿس.“

”ڏس جينٽري، تون نيو آرلينس فون ڪر، جتي تون حقيقت معلوم ڪرڻ گهرين ٿو ته انهيءَ فرسٽ ڪلاس جاسوس مارڪ سوزر بابت معلوم ڪر جيڪو قيدي ايلڊرسن سان گڏ ان ڪار ۾ هو جا ننڍي ۾ ڪري پئي جڙهين هو نيو آرلينس کان هيڏانهن مياسي اچي رهيا هئا، فقط ٽي ڏينهن اڳ.“ شيني اناولائي مان چيو.

”ڏس شيني، جي تنهنجو مطلب آهي ته پوليس جو هڪ اعليٰ درجي جو جاسوس پاڻ...!“

”آءُ تو کي سمجهايان پيو ۽ تون نه پيو سمجهين جينٽري!“ شيني ٽپ ڏئي اٿندي چيو. ”تون هتي پنهنجي آفيس ۾ ويٺو قصا ٻڌندي، تو مون تي هڪ ماڻهوءَ جي

پوليس ٻارڻي ”جي تهمت رکي ۽ الائي ڇا جو ڇا چيو پر
 ٿي سگهي ٿو مون جيڪي ڪجهه ڪيو سوئي ضروري هو.
 هاڻي تون هتي وينو آرام ڪر آءُ وڃي ٿو لوسي کي تلاش
 ڪريان.“

”ڪهڙي طريقي سان؟“

”تون نه سمجهيندين.“ شيني گجندي چيو. ”اوھان
 پوليس جي ماڻهن جو موٽو دماغ هوندو آھي. اٿي ٿم هل ته
 هلاون.“

شيني ۽ ٿم اٿي کڙا ٿيا. شيني جو خيال هو ته جيئٽري
 کيس روڪڻ جي ڪوشش ڪندو پر ان جي بدران هن کي
 اهو ڏسي حيران ٿي ته جيئٽري وينو مرڪندو رهيو. شيني
 ٻاهر نڪري ويو پر جڏهين ٿم به ٻاهر نڪرڻ لڳو ته جيئٽري
 هن کي ترسڻ جو حڪم ڏنو. ٿم پوئتي نھاريو ته جيئٽري
 جي هٿ ۾ اهوئي پستول هو جو هن شيني کي ڏيکاريو هو.
 پر ٿيو هيئنن جو جيئٽري اهو پستول ٿم کي ڏيندي چيو:
 ”هي پستول شيني کي ڏجان ٿم، جي واقعي هو هڪ
 اهڙي پوليس عملدار جي مقابلي ۾ وڃي رهيو آهي جو قاتل
 بنجي چڪو آهي ته شيني کي هن هٿيار جي ضرورت پوندي.“

(۱۶)

ٿم پوليس جي هيڊڪوارٽرس مان (جيئٽري جي آفيس
 مان) ٻاهر نڪري شيني جي هڪار وٽ آيو جتي شيني پنهنجي

ڪار ۾ ويٺو ان کي اڳيان پويان جسام ٿيل ڪارن مان
ڪيڏن جي ڪوشش ڪري رهيو هو. ٽم به جلدي سان
دروازو کولي هن جي ڀر ۾ ويهي رهيو.

”هاڻي ايڏو نڪڙو ڪيڏانهن ٿو هلين؟“ ٽم پڇيو.
”آءٌ پاڻ نه ٿو ڄاڻان.“ شيني گاڏيءَ لاءِ ڪجهه رستو
ڪيندي چيو. ”بهر حال، گهڻو پري هلڻو پوندو.“

شيني ڪوشش ڪري گاڏي ڪڍي ورتي جنهن
ڪوشش ۾ هن جي گاڏيءَ جو بيمر اڳيان بيٺل ڪار سان
زور سان ٽڪريو. آخر هن جي گاڏي تير وانگر نڪري هڪ
طرف رواني ٿي. ٽم جينٽري جو ڏنل پستول هٿ ۾ قابو
جهليو ويٺو هو.

”جينٽري تي وڌيڪ ڪاوڙ نه ڪر شيني، آخر ۾ هو
نرم پئجي ويو هو.“

”جينٽري تي ڪاوڙ رکڻ جو مون وٽ وقت ڪٿي
آهي. آءٌ نه اهو پيو سوچيان ته هاڻي هلڻو ڪهڙي پاسي
آهي. لوسي هن بد معاش جي قبضي ۾ آهي ۽ گهربل رقم
هن کي ملي ناهي، مطلب تون پاڻ سمجهين ٿو.“

”هاڻو لوسي کي تڪليفون ضرور ڏيندو پر جيستائين
هن کي رقم ملڻ جو ذرو به آسرو هوندو هو کيس قتل نه
ڪندو. مون کي نه اها ڳالهه پئي پريشان ڪري ته اهو
ڪمبخت ايلڊرسن جيستائين ڇا ڪندو رهيو آهي.“

”هن کي ڪنهن ڏٺو به نه آهي.... ها، ٽم ته ان
ٽيڪسي واري سان نه ڳالهائيو هو جو زخمي جئڪ کي

لوسې جي گهر تي پهچائي ويو هو ؟”
 ”مون ته همن سان نه ڳالهائڻو هو، هن خود اسان جي
 آفيس ۾ فون ڪري اهو اطلاع ڏنو هو.“
 ”هن جو نالو معلوم ٿيو؟“

”نالو ... نالو اٿس جو اگنيو. شايد شهر جي ڏکڻ
 اولهه واري پاسي ڪٿي رهي ٿو. مون وٽ فون نمبر آهي.“
 شيني جو چڻ ساھ منجهي رهيو هو ۽ چھري تي گھنج
 گھرا ٿي رهيا هئا، هن گاڏي اُٿي هڪ ٽيليفون بوٽ وٽ
 بيهاري ۽ ٽم کي چيو:

”ٽم تون وڃي اگنيو کي فون ڪر ۽ هن کان سندس
 پتو حاصل ڪر. هن کي ٻڌاء ته هو هڪ وڏي ناٽڪ جو
 هيرو آهي ۽ تنهنجو ايڊيٽر هن جو انٽرويو ڪرڻ ٿو چاهي.
 هن کان معلوم ڪرڻو آهي ته ڇٽان هن جئڪ کي ڪٿي اٿي
 ڇا ويو واپريو.“

ٽم ڪار مان نڪتو ۽ ان ئي وقت هنن جيئري جو
 پستول هنن جي پيغام سميت شيني کي ڏئي ڇڏيو. شيني
 پستول وٺي جهڪي سهائي ۽ ۾ ڪار ۾ ويٺي ويٺي ان کي ڇاڇڻ
 لڳو. ”واقعي هن جي ضرورت هئي، آخر هڪ ماهر پوليس
 جاسوس سان مقابلو آهي.“ هو دل ٿي دل ۾ جيئري جو
 ٿوراڻو به ٿي رهيو هو. ايتري ۾ ٽم به فون ڪري موٽي آيو:
 ”بالڪل ٺيڪ شيني، ٿوري دير ۾ منهنجو ايڊيٽر
 اگنيو کي فون ڪري اسان جو وٽس پهچي انٽرويو وٺڻ لاءِ
 چونڊو ٿيسين پاڻ به پهچي ٿا وڃون. اميد آهي ته هو اڃا

جاگندو هوندو.“

شيني ڪار جو رخ ميامي اوڀنيو ڏانهن موڙيو ۽ ٿوري دير ۾ ڪار اڳنيو ٽيڪسي ڊرائيور جي گهر تي اچي پهتي. سڌ ڪرڻ تي اهو نوجوان ٽيڪسي ڊرائيور ٻاهر نڪري آيو ته ٿم چيو:

”تو کي ٽيليفون اسان ٿي ڪئي هئي، آءٌ ٻيلي نيوز جو عيوضي آهيان ۽ تنهنجو انٽرويو وٺندس، هي منهنجو دوست آهي مائڪل شيني.“

”مائڪل شيني؟ ها هي صاحب غير سرڪاري جاسوس آهي، هن بابت اڪثر اخبار ۾ پڙهندا آهيون، خير اوهون اندر اچو.“ اڳنيو هنن کي ڊرائنگ روم ۾ ويهاري ڪجهه پيئڻ لاءِ پيش ڪيو - ۽ پوءِ پاڻ ئي ڳالهه چوريائين:

”دوستو افسوس جي ڳالهه ٿي جو اڄ اهو واقعو ٿيو. انهيءَ زخمي همراہ نه منهنجي ٽيڪسي جي پوئين سيٽ سڄي رت سان ٽٽي چڙهي، ڀلا هو هٿ آيو يا نه؟“

”اهو شخص نه قتل ٿي ويو.“ شيني هن کي جنڪ جي قتل جو تفصيل ٻڌايو. ”اڄوڪي ئي رات ٻه ٻيا قتل به ٿي چڪا آهن، تون اسان کي ٻڌاء ته توهان ڇا ٿيو؟“

”سائين جڏهين آءٌ ان گهٽي نمبر ۸- وٽان لنگهيس ته منهنجي ڇهين حس جهڙوڪر ٻڌايو ته اتي ڪجهه ٿيو آهي ۽ مون کي ان طرف وڃڻ گهرجي ته جيئن ڪا سواري ملي وڃي سو سائين اهو ڇهين حس جو ڪمال هو، سو سائين اتي اڃا پهتس مس ته جهڙوڪر مون گولي چٽڻ جو

آواز ٻڌو پر وري ايئن به سمجهيم پي ته جهڙوڪر اهو گولي
 چٽڻ جو واز نه هو سو سائين مون بس جهڙوڪر ايئن ئي
 سمجهيو، اهو نڪاءُ ٻڌي به مون گاڏي ڀري ڪئي، اتي
 مون ان ماڻهوءَ کي جهڙوڪر ڀڄندو ڏٺو، ڀڄندو ڇا پر
 ٽاٻڙندو ڏٺو جهڙوڪر مون کي ڏسي پيو ڀڄي، وري منهنجي
 گاڏي ڏسي هو مڙيو ۽ مون کي هٿ جو اشارو ڪيائين ۽
 سائين اتي مون رستي جي ڪپ تي به ٻيا ماڻهو به ڏٺا جي
 جهڙوڪر پاڻ ۾ ملهه پي وڙهيا پر سائين مون انهن ڏانهن
 ڌيان ئي نه ڏنو جو سمجهيم ته اهي ڪنهن ٽئڪسي جي
 انتظار ۾ ته ملهه ڪونه وڙهندا هوندا، پوءِ مون پنهنجي
 سيٽ تي ويٺي ٿي هٿ وڌائي پويون دروازو کوليو ۽ سائين
 اهو همراھ اچي پوئين سيٽ تي ٻڏو. هو هڪ نوجوان هو
 ۽ جهڙوڪر چهره خوف کان اڇو ٿي ويو هوس، ٻنل پي
 ڏٺو، هن هڪ واري پويان نهاريو ۽ پوءِ ٽڪي آواز ۾ چيائين.
 ”هل، دير نه ڪر.“ مون به ساڳي لهجي ۾ جواب ڏنو ته
 ”خالي سير ڪندا يا ڪنهن هنڌ هلڻو آهي.“ ٽڏهين هن
 مون کي هڪ چٽڪي ڏني جنهن تي سرنامو لکيل هو جو
 مون بعد ۾ پوليس جي حوالي ڪري ڇڏي، سائين مون
 پنهنجي آرسی سان هن کي ڏٺو ته هو جهڙوڪر ڪنهن
 تڪليف ۾ هو ساھ به ڏکيو ٿي ڪيائين ۽ پيٽ کي هٿن سان
 زور ڏيو ويٺو هو، پر ان ڳالهه تي مون ان وقت ڪو ڌيان
 ڪونه ڏنو پر پوءِ جي حالات پيش آيا ته جهڙوڪر.....“
 ”جهڙوڪر تو ان ڳالهه تي غور ڪرڻ شروع ڪيو،

ايئن نه.؟ خير هن توسان ڪا ٻي ڳالهه به ڪئي.؟“ شينبي پڇيو.

”ٻيو ته ڪجهه ڪونه چيائين سائين پر جهڙوڪر هڪواري هو اڳين سيٺ تي جهڪي سامهون لڳل منهنجي نالي، لائسنس نمبر ۽ گاڏي جي نمبر وغيره جي تختي غور سان پڙهڻ لڳو جڏهن ته اوهان کي خبر آهي ته ان پليٽ جو شيشو ئي جهڙوڪر ميروٽيل هوندو آهي نه ئي عام طور ماڻهو اها تختي ڏسندا آهن سو مون اڃان ئي ٻئي ٻاري هن کي چيو ته ميان پلي تختي پڙهي وٺ مڙئي خير آهي پر اهو ٻڌي هو جهڙوڪر هراسجي ويو ۽ پنهنجي سيٺ تي ڍرڪي ويو ۽ چوڻ لڳو: ”مون کي تنهنجو نالو ۽ نمبر پڙهڻ ۾ نٿو اچي.“ سو مون هن کي پنهنجو نالو ۽ نمبر وغيره ٻڌايا. ايتري ۾ اسين اتي اچي رسپاسين جتي هو لهڻو هو. هن منهنجي هٿ تي پاڙي جا ايترا پئسا رکيا جو آءٌ ڪڇي به نه سگهيس ۽ هولهي ويو، بلڪ جهڙوڪر ٽاٻڙجندو ئي ويو جهڙوڪر اجهو ٿو ڪري پوي....“

”نو هن کي دروازي مان اندر ويندو ڏٺو.؟“

”سائين هن ٻاهريون دروازو کوليو ۽ آءٌ روانو ٿي ويس ۽ پوءِ اڌ ڪلاڪ بعد اهي قتل وغيره جون خبرون ريڊيو تي ٻڌم. مون سوچيو ته انهيءَ همراه جو انهن خون سان جهڙوڪر ڪو تعلق آهي ضرور سو پانيم ته اها سرنامي واري چٽڪي پوليس کي ڏيان ته هنن کي جاچ ۾ مدد ملي پهرين ته پوليس جي روپي جو خيال ڪري ارادو بدلائي

چڏيم پر پوءِ سائين منهنجي ڇهين حس جهڙوڪر مون کي
ڪجهه چيو ۽ مون گاڏي جو پويون دروازو کولي پوئين
سيٽ تي نظر ڪئي ته ان تي سڪل رت جو نشان هو،
مون پوليس جي گهل جي خوف جي باوجود هنن کي سڳجهه
ٻڌائي ڇڏيو سائين هاڻي اوهين ٻڌايو ته....

شيني واچ ڏسندي اٿي کڙو ٿيو ۽ اگنيو جي ڳالهه رهجي
وئي. هن اگنيو کان فون استعمال ڪرڻ جي اجازت گهري
۽ ان تان جينٽري جو نمبر ملايائين. جينٽري ڳالهائين ته
شيني پهرين پستول جي قرض جو ٿورو مڃيو. جينٽري پڇيو:
”استعمال به ڪيئن؟“

”شايد ڪرڻو ئي پوندو، هن وقت ته تون هڪڙو ڪم
ڪر.“

”هڪڙو ڪم؟ ڪو سڀ ڪم جو ڌماڪو ڪرائڻو اٿئي
چما؟“

”پوليس جو ڪو سپاهي واردات واري هنڌ يعني گهٽي
نمبر ۱۸- تي بيهاريو آڻيو؟“

”ها، ٻاهرئين در تي بيهاريو آڻئون.“

”نه ان کي هڪدم اتان هٽائي ڇڏ.“

”ڇا مطلب؟“

”جينٽري، هن وقت هر ڳالهه جي وضاحت جو وقت
ڪونهي، تون هڪدم ان سپاهي کي اتان هٽاءِ، گهٽ ۾
۾ گهٽ اڌ ڪلاڪ لاءِ، پوءِ تنهنجي مرضي.“ ايئن چئي
شيني فون رکي ڇڏي. ۽ پوءِ اگنيو کي مخاطب ٿيو:

”ڇڻو مسٽر اگنيو، تنهنجي ڇهين حس جي ڪمال بابت وري ٻي دفعي ڳالهائينداسين، ڀلا هي ٻڌاءُ ته ٽيڪسي ته تنهنجي پنهنجي آهي نه؟ يعني تون ان کي ڪنهن جي به طلب ڪرڻ تي بي وقت به حاضر ڪرڻ ۾ آزاد آهين نه؟“
 ”ها بالڪل، ڇو نه.“

”نه پوءِ ان لاءِ به ڪڏهن نو کي تڪليف ڏيڏس، تنهنجو فون نمبر مون وٽ آهي.“

تم هيستائين خاموش هو ۽ اگنيو جي بيان تي خبر ڏانهن ۾ مشغول هو. شيني هن کي ساڻ ڪري اتان روانو ٿيو. ڪار ۾ ويهندي تم شيني کي چيو:

”ڏاڍي پختي هئندڙ هو هي اگنيو صاحب، ڀلا هن جي هيتري بڪواس مان ڪجهه پلٽ پيو؟“

”ها گهڻوئي ڪجهه.“ شيني گاڏي تيز ڪندي چيو. ”ڀلا ٻڌتم، تنهنجي اخبار ڊيلي نيوز جي سهڪار سان رات جو ۲ بجي خبرن جي بليٽن نشر ٿيندي آهي نه؟“

”ها، اهو معاملو منهنجي دوست ڊڪ فارل جي هٿ ۾ آهي، ڇو؟“

”نه پوءِ هڪڙو ڪم ڪر، ڊڪ فارل جي ذريعي اها گڏوگڏ نشر ڪراءِ جا اگنيو اسان سان ڪئي آهي تنهن ۾ اها ڳالهه به ضرور نشر ڪراءِ ته اگنيو بيگاه وقت تي به گرو پاڙو وٺي سروس ڏيندو آهي ته جيئن هن جي مشهوري ٿئي. آڱهه اهوئي چاهيان ٿو، سچو ته آڱهه ڪنهن کي بيوقوف بنائي ڪو ڪم ڪيڻ چاهيان ٿو.“

”پر فارل منهنجو حڪم ٿوروئي مڃندو.“
 ”ڪيئن به ڪري اهو ڪم ضرور ڪر، به وڃڻ ۾ اڃا
 ارڙهن منٽ آهن، ٻي بچي واري بليٽن ۾ اها گالهه ضرور
 اچڻ گهرجي.“

شيني هاڻي انهيءَ شڪ، پریشاني ۽ خوف کان بالڪل
 آزاد ٿي چڪو هو جو هن وقت تائين هن کي ستائيندو رهيو
 هو. هن وقت ڄڻ هو اهو سڀ ڪجهه سمجهي چڪو هو جو
 هن وقت تائين سمجهه ۾ نه آيو هئس. هاڻي هو هر قدم پوري
 اعتماد سان ڪندو ٿي ويو. هن ٽم کي ڊيلي نيوز جي آفيس
 وٽ لاٿو ۽ پاڻ اڪيلو اڳتي روانو ٿي ويو.

(۱۷)

شيني جڏهن گهٽي نمبر ۱۸- واري ان عمارت وٽ
 پهتو جنهن ۾ ٽڪسي قتل ٿي هئي ته اتي پوليس جو سپاهي
 واقعي غير حاضر هو، هو ڏاڍي دلچسپي سان عمارت ۾ ائين
 داخل ٿي ويو ڄڻ ان ۾ ئي رهندڙ هجي. مختلف روشن ۽
 دالانن مان لنگهندو هو پنهنجي رٿا موجب ڪمري نمبر ۲۴-
 وٽ آيو. هن دروازي جو هٿيو ڪهايو پر ان کي قفل لڳل
 هو. هن پنهنجي هر قفلي ڇاپي (Master Key) سان دروازو
 کولي وڌو ۽ اهستگي سان اندر داخل ٿي دروازو اندران
 بند ڪري ڇڏيائين پر قفل نه لڳايائين. اندر اوندهه هئي، هن
 بتي ٻارڻ جي بدران پنهنجي پيمسل ٽارچ ٻاري ۽ ڪمري

جو جائزو وٺڻ لڳو. انهيءَ ئي ڪمري ۾ ٽڪسي قتل ٿي هئي. هي ڪمرو وچولي درجي جي فرنيچر سان سينگاريل هو. شيني هڪ سڌي ڪرسي کڻي بند دروازي جي بالڪن ۾ ڀر ۾ پٽ وٽ ٺاهي رکي ان تي تيار ٿي ويٺو ۽ جيتري وارو پستول ڪڍي هٿ ۾ ڪري جهليائين. ”ٿوري دير ۾ ريڊيو تان خبر نشر ٿيندي.“ هو سوچڻ لڳو. ”۽ ٿوري ئي دير ۾ هتي ڪو ماڻهو ايندو.... شايد، شايد هي داغ ڪامياب ٿي وڃي، ٻاهر پوليس جو سپاهي به ڪونهي ۽ جو ماڻهو گهربل آهي سو اميد آهي ته اچي ويندو.“

ڪمري ۾ جيتوڻيڪ گرمي هئي پر شيني نهايت اطمینان ۽ سکون سان ويٺو رهيو ايتري قدر جو لوسي جو خيال به دل ۾ اچڻ نٿي ڏنائين. ڪمري جو سڀ بتيون بند هيون ۽ هن کي اوندھ ۾ به سچيت ٿي ويهڻو هو. ”الائي هي داغ به ڪامياب ٿئي ٿو يا نه.... خير هاڻي اهو به سوچڻو ناهي.... ڏسجي.“

ٿوري دير گذري جو ڪنهن جي قدم جي آواز ٻڌڻ ۾ آيو، ان بعد ڪنهن آهستي سان ڪمري جو دروازو کوليو.... شيني ساه روڪي بت ٻڌو ويٺو رهيو، پستول ساڄي هٿ ۾ سوگهو ڪري جهليائين، در جو طاق کليو ۽ ڪنهن تيزي سان اندر داخل ٿي طاق ورائي ڇڏيو، اتي شيني ڦڙڦاڻي سان ڪاٻو هٿ وڌائي ڪمري جي وڏي بتيءَ جو بٽڻ دٻايو، بتي پري ۽ هن ساڳي ڦڙڦاڻي سان پستول جي نال اڇميءَ جي پاسرائين تي کڻي رکي.... هي شخص هن

پهرين ڪڏهين نه ڏٺو هو، بالڪل ردي ۽ بي ترتيب ڪپڙا پاتل هئس ۽ مٿي تي پٽڪي وانگر ڪپڙو ويڙهيل هوس جنهن تي رت جا چٽا صاف پي ڏسڻ ۾ آيا.

”ذري به چرپر نه ڪجانءِ ايلڊرسن!“ شيني ڌڙڪو ڏنو. ”ٻڌاءِ منهنجو ساٿي مارڪ سوزر ڪٿي آهي؟“

اجنسي هڪدم اچي روئڻ ۾ چٽڪيو. ”مون کي ڪابه خبر ڪانهي.“ هن روئندي چيو. ”مون هن کي تڏهين کان نه ڏٺو آهي جڏهين هن جئڪ کي قتل ڪيو ۽ مون کي مارڪٽ ڪري منهنجو مٿو ڦٽي ڇڏيائين.... شايد مونکي مرڻ لاءِ اڪيلو ڇڏي ڏنو اٿس.“ نوجوان ڀر ۾ پيل بستري تي ڊهي پيو ۽ اهڙي طرح روئڻ ۽ لڇڻ لڳو جڏهن هائي ٿي ڏاڍي مار ڪڍي اٿس. ان بعد هو ڌڪيل مٿو جهلي اڪيون ڦرڙائي ديوانن وانگر ڪمري ۾ هيڏانهن هوڏانهن نهارڻ لڳو:

”هتي ڪجهه ٿو آهي ڇا؟ نون ڪير آهن؟“
 ”جي زندگي پياري اٿئي ته پهرين مون کي منهنجي هر سوال جو جواب ڏي. ٻڌاءِ ڇا سوزر هتي اڪيلو آيو هو؟“
 شيني پڇيو.

”ها، هتي هو ٽڪسي سان ملڻ آيو هو، جئڪ ڪيڏانهن ٻاهر ويل هو ۽ مون کي هن ٻاهر بيهاري ڇڏيو هو ته جئڪ تي نظر رکڻ ڇاڪاڻ ته هو جئڪ کي نه سڃاڻندو هو ۽ آءٌ سڃاڻندو هوس. جئڪ واپس موٽيو ۽ اڃا ٻاهر ئي هو جو سوزر تيزي سان اندران ڊوڙندو نڪتو ۽ بنا دير جي جئڪ

کي گولي هڻي ڪيڊيائين جڏهين ته مون کي ان گالهه جو ذرو به گمان نه هو، مون رڙ ڪئي ۽ کانئس روالور ڦرڻ جي ڪوشش ڪئي ته هن مون کي مٿي ۾ ڌڪ هڻي ڪيڊيو. اتي ئي هڪ ٽيڪسي اچي وئي ۽ جنڪ ان ۾ سوار ٿي ويو. سوزر مون کي بدشد گالهائڻ لڳو ۽ حڪم ڏيڻ لڳو ته آءُ جنڪ جو پيڇو ڪريان، آءُ ڪنهن طرح سان هن کان پاڻ ڇڏائي ڀر وارن ٻوٽن ۾ لڪي ويس پوءِ ڪٿي وڃي پئي ڪرايم ۽ وري هتي آيس ته پوليس جا سپاهي بيٺا هئا.... خبر ناهي هتي ڪا واردات ٿي آهي ڇا؟ آءُ ته پنهنجي زال سان ملڻ آيو هوس، مون کي خبر ناهي ته....

”تنهنجي زال به قتل ٿي چڪي آهي.“ شيني جو جوش هاڻي يروٽي چڪو هو. ”سوزر هن کي به قتل ڪري ڇڏيو جيئن هن جنڪ ۽ ٽيڪسي کي قتل ڪيو. هاڻي ٻڌاء ته هو ڪٿي هٿ ايندو؟“

”اف خدايا! ڊورٽي قتل ٿي وئي.“ ايلڊرسن مٿو هٿن ۾ ڏئي روئڻ لڳو.

شيني ڪجهه وقت هن کي انهيءَ حالت ۾ ڏسندو رهيو پر هن جي دل ۾ ذري به ڪهل پئدا نه ٿي. هن پستول کيسي ۾ وجهي ڇڏيو ۽ هڪ ٽفٽر ايلڊرسن کي وهائي ڪيڊيائين جنهن تي هو بستري تي هڪ طرف وڃي ٻڌو ۽ ٻيو ڌڪ بچائڻ لاءِ ٻئي هٿ ڪٿي مٿي جهليائين.

”مون کي سوزر جي ٻانهن گهرجي.“ شيني رکائي سان چيو. ”نوسان ۽ تنهنجي زال سان منهنجو ڪو واسطو

ڪونهي. ٻڌاءِ سوزر ڪٿي لڪل آهي؟“
 ”مون ڪسي ڪاٻه خبر ڪانهي.“ ايلڊرسن روئيندي
 سڌڪا ڀريندي چيو. ”آءٌ پاڻ مرڻ جهڙو ٿيو ٻيو آهيان، آءٌ
 سچ ٿو چوان ته اسين اڄ شام جو ئي ميامي پهتا آهيون،
 ڊورٿي جو قتل ڪيئن...“

”جئڪ برسٽو جي پيڻ جو ڪٿي سر وڃايو اٿئي؟“
 ٻڌاءِ، ڇا تون هنن کي ميامي نه وٺي آيو آهين ته جيئن هو
 جئڪ کي مجبور ڪري ته هو اها رقم پاڻ نه رکي بلڪه
 اوهان جي حوالي ڪري ڇڏي؟ ٻڌاءِ.“

”ها.“ ايلڊرسن چڻ وڦاٽ لڳو. ”اهو سوزر جو ئي
 منصوبو هو. اسان کي خبر نه هئي ته جئڪ هتي ميامي ۾ ئي
 ڪٿي لڪل آهي ۽ سندس پٽو فقط سندس پيءُ روزي ئي
 ٻڌائي سگهي ٿي، منهنجي مخالفت جي باوجود سوزر هڪي
 اغوا ڪري ميامي وٺي آيو، منهنجي سوزر سان جيل ۾
 ملاقات ٿي هئي هن کي فقط اها رقم حاصل ڪرڻ جو فڪر
 هو مون کي اها خبر نه هئي ته هو ڇا ڪرڻ وارو آهي نه ته
 جيڪر آءٌ گاڏي ۾ ويٺل ٻي پوليس عملدار ڪي ٻڌائي
 ڇڏيان ها پر سوزر ان عملدار کي به پئي ۽ ۾ ڏک هئي
 ڪيڊو.... تڏهن مون کي خبر پئي ته هو پاڻ اها رقم حاصل
 ڪرڻ جي ڪوشش ۾ هو...“

”انهيءَ بڪواس جي ضرورت ناهي، مون کي اهو ٻڌاءِ
 ته روزيءَ کي هتي آڻي اوهان هن سان ڪهڙي هلت
 ڪئي؟“

”مون کي خبر ناهي سوزر هن سان ڪهڙو سلوڪ ڪيو.“ ايلڊرسن ساڳي طرح شيني جي ڌڪ کان بچڻ جي ڪوشش ڪندي وڻن جي انداز ۾ جواب ڏنو. ”سوزر جو مون تي ڪو اعتبار نه هو هن جي ارادن جي ته مون کي هتي مياڻي ۾ اچڻ بعد خبر پئي. مون ڏٺو ته هو رقم حاصل ڪرڻ لاءِ اصل اندوڻي پيو آهي، اها سموري رقم پاڻ ڦهلائڻ لاءِ ته هو مون کي ۽ روزي کي استعمال ڪري رهيو هو، مون پاڻ کي توڙي روزي کي هن کان ڇڏائڻ جي ڏاڍي ڪوشش ڪئي پر هتي آءٌ ڊورٽي کي ملڻ جو پروگرام ڏئي ويٺو هوس مون پانيو مون کي جئڪ وٽان سموري رقم ملي ويندي سڀ ڏيک ٿي ويندو ۽ پوءِ اسين ڏکڻ افریقا هليا وينداسين.“

”ڳالهه مختصر ڪر، ٻڌاءِ روزي ڪٿي آهي؟“

”مون کي اصل خبر ناهي. ٻڌ، اسين هتي مياڻي ۾ ڪار ذريعي پهتاسين ته رات ٿي چڪي هئي هن مون کي شهر جي سنڌي وٽ لاهي ڇڏيو ۽ ٽاڪيد ڪيو ته اتي ئي سندس واپس اچڻ تائين انتظار ڪريان. اڌ ڪلاڪ بعد هن اچي ٻڌايو ته روزي کي سوگهو ڪري آيو آهي ۽ وقت پوڻ تي هن کي استعمال ڪندو، مون کي منجهس شڪ هو ته الاڻي هو مون کي رقم جو اڌ حصو ڏيندو به يا نه.... سو مون کي خبر ناهي ته هو ڪٿي آهي ۽ روزي ڪٿي آهي، خبر ناهي جئڪ اها رقم سندس حوالي ڪئي يا نه.“

”رقم سوزر کي نه ملي آهي.“ شيني وڃ ڏسندي چيو

۽ ان بعد ايلڊرسن کي گهڻا ٻار وٺي آيو. هن کي پنهنجي ڪار جي اڳين سيٽ تي پنهنجي ڀر ۾ ويهاري پاڻ اسٽيئرنگ تي ويٺو ۽ گڏي ڪافي پوليس هيڊڪوارٽرس تي آيو ۽ ايلڊرسن کي جينٽري جي اڳيان چڻ اڇلائيندي چيائين:

”جينٽري، ڪنهن جانني سپاهي کي سڏ ڪر ته هن کان سڄي ڪرائي ته روزي ڪٿي قيد ڪئي وئي آهي، لوسي ۾ پڪ سان اتي ئي هوندي.“

”پر هي آهي ڪير.“ جينٽري پڇيو.

”هي نيو آريانس جو ايلڊرسن آهي. باقي قصو هي پاڻ توکي ٻڌائيندو، ڪجهه سچ ڪجهه ڪوڙ، بهرحال مارڪ سوزر اڃا آزاد آهي ۽ هن هڪڙي رات اندر ئي خون ڪري چڪو آهي ۽ جي اڃا لوسي ۽ روزي کي قتل نه ڪيو اٿس ته اهو ان ڪري جو اڃا رقم ملڻ جي اميد اٿس.“

۽ انهيءَ کان اڳ جو جينٽري ڪو ٻيو سوال ڪري شينني تيزي سان اتان هليو ويو.

(۱۸)

ٽيڪسي ڊرائيور اڳتي هڪ نهايت خوبصورت ۽ جوش اڀاريندڙ خواب ڏسي رهيو هو جو هن جي زندگي جي بهترين خوابن مان هڪ هو.... ۽ جڏهن هو خواب جي خوبصورت دوشيزه کي وري پاڪر پائڻ لاه پانهون ڊگهيرون ته هن جو گرو هٿ وڃي سندس پير مان ستل زال جي گرم

جسم سان ٽڪريو ۽ هن جي اک کلي پئي.... اني ئي فون جي گهٽتي وڳي. سندر سڀني جي چڪماچور ٿيڻ تي هن کي ڪاوڙ نه ڏاڍي آئي پر جيئن زال مڙس پئي ننڊ وڃائي چڪا هئا هو اوباکيون ڏيندو ٿاڀڙندو فون تي آيو. فون ۾ هن جو آواز ٻڌو سو کيس اڳ ٻڌل محسوس ٿيو، پر چٽو ياد نه آيس ته ڪنهن جو آواز هو. فون ڪرڻ واري هنن کي ٽيڪسي آڻڻ جي درخواست ڪئي، هن صفا نابري واري نه هتان آواز آيو:

”مهرباني ڪر اگنيو، مون کي ڪنهن دوست ٻڌايو ته تون بيگه وقت ۾ به گهرو پاڙو وٺي سروس ڏيندو آهين، هي به هڪ نهايت ضروري ڪم آهي منهنجي گاڏي خراب آهي ۽ مونسان جا عورت آهي سا هن ئي وقت گهر وڃڻ چاهي ٿي سو به ان ريت جو ڪوئي کيس ڏسي به نه سگهي. توکي دل گهريو پاڙو ملندو اگنيو هاڻي مهرباني ڪر....“

”چڱو.“ اگنيو جواب ڏنو ۽ سوچيو رات جو هن کان وڌيڪ ٿاڀيم ٿيو آهي ۽ هن ماڻهوءَ سان ڪنهن پئي جي عورت آهي، سٺو پاڙو ملندو....

”اوهين آهيو ڪٿي؟“ هن پڇيو.

”تنهنجي جاءِ کان ساڄي پاسي اٽڪل هڪ بلاڪ پري

بوليورڊ جي هڪ سٺو ائيتاليهين نمبر تي. ها هتي ئي منهنجي گاڏي خراب ٿي آهي.“

”چڱو ٿيڪ آهي، اوهين تسلي رکو آءُ اڌ ڪلاڪ جي

اندر اوهان وٽ پهچي ويندس.“

هن فون بند ڪئي ۽ ڪجهه زال سان پڻ پڻ ڪيائين جنهن کيس ههڙي وقت آرام ڇڏي وڃڻ کان روڪيو پئي. ”چري، سڄي ڏينهن ۾ ايترو پاڙو نه ملندو جو هن هڪڙي چڪر ۾ ملندو.“ هن ڪپڙا بدلائيندي چيو. ”تون بتيون گل ڪري سمهي پئي، آڻ نهائيت خاموشيءَ سان واپس ايندس جيئن توکي جاڳائڻو نه پوي.“

ٻاهر نڪرڻ وقت هن جي چهري تي هڪ عجيب بي ڊولي مرڪ عئي.

پنهنجي گيرج وٽ پهچي هن چاٻي ان جي ٽالي ڏانهن وڌائي. مگر. نالو اڳ ئي کليل هو! هو سوچڻ لڳو. ”اڄ تائين ته مون ڪڏهن به اهڙي غفلت نه ڪئي آهي جو گيرج جو نالو کليل ڇڏيو هجي. پر اڄ شايد ڪجهه پوليس جي چڪر ۽ ڪجهه پنهنجين ڪمڻين سبب بٽال ٿيو پيو هوس.... خير.“

هن گاڏي ڪڍي ۽ روانو ٿيو. اٽڪل اڌ بلاڪ جي مفاصلي تي هڪ ڪاري رنگ جي ڪار بيٺل ڏٺي پر ان ڏانهن هن ڪو گهڻو ڌيان نه ڏنو. ”ڪو ماڻهو رات جو دير سان گهر پهتو آهي ۽ ڪار گيرج ۾ بند ڪرڻ بدران رستي وٽ ئي بيهاري ڇڏي اٿس. خير.“ فقط ايترو سوچي هو اڳتي وڌي ويو. مگر. هن جي ڇهين حس هن کي ٻڌايو ته اها ڪار بتيون ٻارڻ بنان ئي هن جي پٺيان لڳي اچي! پر خير، هن وري به پاڻ کي پريشان ٿيڻ نه ڏنو ۽ پنهنجي گهر ٻار، پنهنجي ڪاروبار ۽ پنهنجي ذات بابت طرح طرح

جا بور پڄاڻيندو هو فون تي ٻڌل پتي ڏانهن وڌندو رهيو ۽ ان سان گڏوگڏ هن جي ڇهين حس هن کي اهو ٻڌائڻ به جاري رکيو ته اها ڪاري رنگ جي ڪار هن جو پيڇو ڪري رهي آهي!

هو جڏهن بوليورڊ ڏانهن مڙيو ۽ گاڏي جي رفتار ڊري ڪري ڇڏيائين ته پويان ايندڙ ڪار جي رفتار به ڊري ٿي. نيٺ هو ٻڌايل هنڌ تي پهتو. اتي هڪڙو شخص هڪ ڪار جي ڀر ۾ بيٺو هو. اگنيو گاڏي روڪي ۽ ان جون هيڊ لائٽس بند ڪري پويان جهڪي گاڏي جو پويون دروازو کولي ڇڏيائين ته جيئن اها عورت اهڙي طرح اچي گاڏي ۾ ويهي جو ڪير هن کي ڏسي نه سگهي جيئن کيس چيو ويو هو. ”پلا جي پوء به ڪا ڳالهه ٿي ته چئي سگهندس ته مون هن کي ڏٺو ئي ڪونه هو تنهن ڪري سڃاڻپ جو ڪهڙو سوال.“ هڪ پل لاءِ اهو خيال هن جي ذهن ۾ آيو ۽ هو پنهنجي انهيءَ اڌڪل تي خوش ٿيڻ لڳو. مگر اتي ڪا عورت نه هئي بلڪ اهو ماڻهو جو سندس انتظار ۾ هو آهستيگي سان هن ڏانهن وڌيو. هن کي خاڪي سوت پيل هو، مٿي تي ڪافي جهڪيل خاڪي ٽوپلو هوس ۽ بت ۾ بربل ٿلهو ٿنڀرو ماڻهو هو اڌڙوٽ عمر جو. اگنيو جي ويجهو اچي هن سوال ڪيو:

”نون ئي اگنيو آهين؟“

”جي ها بالڪل.“

اهو ماڻهو وڌيڪ ڪجهه ڪچن پچن کانسواءِ اگنيو

جي ٽيڪسي جي پوئين خاني ۾ سوار ٿيڻ لڳو۔ ايتري ۾ ٽي ٽيڪسي جو پيڇو ڪندڙ ڪار پڻ واري گهٽيءَ مان هڪدم نڪري ظاهر ٿي ۽ ٽيڪسي ۽ اهو شخص ان جي تيز روشني ۾ چٽ ٿي ويا. اهو ڏسي اهو شخص هڪدم ٽيڪسي مان لهي پڻ وارن ٻوٽن جي جهڳٽن ڏانهن پڇڻ لڳو تنهن تي اها ڪار هڪدم بيهي وئي ۽ ان مان هڪ شخص هڪ پستول سميت تيزي سان ٻاهر آيو ۽ پستول جو رخ ڇڏندڙ شخص ڏانهن ڪري المڪار ڪيائين۔ ”بيهي وڃ!“ ۽ عين ان ئي وقت خود اگنيو جي ٽيڪسيءَ ۾ سندس پيرسان تي چرپر ٿي ۽ ماڻڪ شيني ٻي طرف وارو دروازو کولي ٻاهر نڪري آيو!! ها، هو ٽيڪسي ۾ لڪو ويٺو هو! هن اگنيو جي گيرج کولي هن جي ٽيڪسي ۾ پنهنجو پاڻ لڪائي ويهاريو هو!

شيني جي هٿ ۾ به پستول هو پڻ ان جو رخ ڇڏندڙ ماڻهوءَ ڏانهن ڪرڻ جي بدران ڪار مان لهندڙ ماڻهوءَ ڏانهن ڪري رڙ ڪيائين: ”گولي نه هلائڻجو!“ مگر جيئن ته خاڪي ڪپڙن وارو شخص بيٺل جي بدران ڇڏندو ئي رهيو ان ڪري ڪار مان لهندڙ شخص فائرنگ شروع ڪري ڏني جنهن جي نتيجي ۾ اهو شخص ڪري پيو ۽ ٿورو وقت ڦٽڪڻ بعد ٽٽو ٿي ويو! اهو سڀ ڪجهه ڪن ٻن ٻن ٿي ويو! فوتي کي بيٺل جو حڪم ٿيو هو نه، بيٺو، شيني گولي نه هلائڻ لاءِ رڙيون ڪندو رهيو پر ڇڏندڙ شخص تي گولي هلي ۽ هو ڌڪجي ختم ٿي ويو.

اها ڪار پوليس جي هٿي ۽ هاڻي ان مان به ٻيا سڀاهي به بندوقون سنڀالي اهي آيا هئا. شينهي پستول هلائيندڙ ڏانهن مخاطب ٿيو:

”ڪمبختو! ڪجهه صبر نه ڪريو ها ته آءُ ان شخص کي جيئرو گرفتار ڪريان ها، صفا ڪي پوک آهيو.“

”چڱو هاڻي چپ ڪر شينهي.“ پستول بردار پوليس عملدار چيو. ”اسان کي ڪا خبر هئي ته تون ٽيڪسي ۾ لڪل آهين ته ته کڻي ڇڏي ڏيونس ها ته پلي پڇي وڃي ها.“ اهو پوليس عملدار ساڳيو سارجنٽ لافٽس هو جنهن جو لوسي جي گهر ۾ شينهي سان ڪجهه تڪرار ٿيو هو. لافٽس اڳتي وڌي لاش کي اٽلائي سڌو ڪيو جنهن جو اڌ منهن گولي لڳڻ سبب ڇچرجي ويو هو. هن شينهي کان پڇيو:

”سڃاڻين ٿو هي ڪير آهي.“

”مون هن کي اڳ ڪڏهن نه ڏٺو آهي.“ شينهي اڃا ڪروڙ ۾ ڀريو بيٺو هو. ”پر اوهين هن کي ضرور سڃاڻي سگهندا، ڏسو مٿان هي اوهان جي کاتي جو ڪو عملدار هجي، مٿان نيو آريانس پوليس جو جاسوس مارڪ سوزر هجي.“

”ها.“ لافٽس چيو. ”جينٽري صاحب ٻڌايو هو ته سوزر زنده آهي ۽ ڏوهه ڪري رهيو آهي، برابر، ۽ جي ايئن آهي ته پوءِ هن جو مرڻ ئي بهتر هو پوليس جو عملدار ٿي ڪري ڏوهه ڪري اها ڪيڏي نه خراب ڳالهه آهي.“

”هن کي ته مرڻ کپندو هو پر لوسي ۽ هڪ ٻي عورت هن جي قيد ۾ آهن، مون هڪ ٻيوئي منصوبو ستيو هو فقط

۾ منت مون کي اڪيلو ملي وڃي ها ته منهنجو منصوبو
ڪامياب ٿي وڃي ها. رڳو اوهين وچ ۾ نه ٿيو ها جنهن جو
مون کي اڳ ئي ڊپ هو. هاڻي هي ڪنهن کي چا ٻڌائي
سگهندو!“ شيني اڃا ڪاوڙيل ۽ بيمار هو.

اهو ٻڌي لافٽس فوتي ۽ جا ڪيسا ڦلهوڙڻ لڳو ته هڪڙي
ڪيسي مان هن کي هڪ چٽي ملي. هو چٽي کولي ڪار جي
ٽيز بتي ۽ جي روشني ۾ جهلي ڏاڍي غور سان پڙهڻ لڳو.
چٽي پڙهي هن ڏک ۽ ارمان سان شيني ڏانهن نهاريو ۽
چٽي هن کي ڏئي ڇڏي. شيني چٽي پڙهڻ لڳو ۽
-”پياري ۾ پيارا سائين-!

منهنجي دل پيڙا کان چور چور ٿي رهي آهي، مون
برابر حماقت ڪئي، ۽ ان ڪري ئي، پيارا، شايد منهنجو
هي تو توڏانهن آخري محبت نامون آهي....

حقيقت ۾ هيئن ٿيو جو مون مرده خاني ۾ وڃڻ جي
حماقت ڪئي اتي مون کي اهو ماڻهو مليو جنهن کي مون
ڪاز وي چونڪ تي سو وارو پارسل ڪار ۾ اڇلائي ڏنو.
هن مون کي ۽ روزيءَ کي قيد ڪري ڇڏيو آهي، هن وقت
اسين هڪ خالي جاءِ ۾ هڪ ٿڌي ۽ هوا بند ڪمري ۾ رسين
سان جڪڙيا پيا آهيون ۽ جي تون سا ڪو ٻيو اسان جي
واهر لاءِ نه آيا ته ساهه گهٽجڻ سبب يا بک کان نيٺ اسان
جا پساه پورا ٿي ويندا. شيني پيارا، هن شخص کي ڪو
نقصان رسائڻ جي ڪوشش نه ڪجان ته ته موت اسن جو
مقدر آهي، هو سمجهي ٿو ته اها ستر هزار ڊالرن جي رقم تو

وٽ آهي، خبر نه آهي ته اها رقم ٽون ڪٿان هٿ ڪري
سگهندين پر جي تو اهو مال هن جي حوالي نه ڪيو ته پوءِ
اسان کي جان جو نذرانو ڏيڻو پوندو،—

جڏهن ٽون هي خط پڙهي رهيو آهين شيني، پيارا شيني،
تسه اهو يقين رکجانءِ ته آڱ زندگي جي آخري دم تائين
تو کي چاهينديس....”

— اوسي

(۱۹)

شيني جي ڪمري ۾ هڪ ميز تي پيمڻ لاءِ ٽي بوتلون
رکيون هيون. هڪ صفا خالي ۽ ٻي اڌ خالي ٽن سان گڏ
گلاس جن ۾ برف جا ٽڪرا پيل هئا سي به اڌ اڌ خالي،
۽ انهيءَ ئي ميز تي اها رقم به رکي هئي.... سموري
رقم، نوان نوان ڪڙڪ نوٽ ننڍيون ننڍيون بنديون سڀ
هڪ ٻي جي مٿان ترتيب سان ٺاهي رکيل، ۽ هيٺ فرش
تي هڪ چمڙي جو مٺي بيلٽ اچليو پيو هو جنهن جا سڀ
خانا کليل ۽ خالي هئا. بوتلن جي ڀرسان ئي اوسي جو لکيل
اهو خط به رکيو هو. پوايس عسڪار جيئري ۽ ڊيلي نيوز جو
عيوضي ٿم به ميز وٽ موجود هئا. ٿم نوٽن جي هڪ هڪ
ٽهيءَ کي ڪمندو ڪمندو رکندو ٿي ويو جڏهن ته جيئري ڏاڍي
اطمينان سان هڪ آرام ڪري ٿي ويٺو شيني جي چاهري
۾ تڪي رهيو هو جيڪو ڏاڍي بي چيني جي حالت ۾

ڪمري جي هڪ ڪنڊ کان ٻي ڪنڊ تائين اچ وڃ ڪري رهيو هو. هن جي هٿ ۾ گلاس هو جنهن مان رکي رکي سرڪ به پيئندو ٿي ويو. هي ٿيو دفعو هو جو جيتري وري شين کي چوڻ لڳو.

”شين آءٌ وري به چوان ٿو ته پوليس عملدارن جو ان ۾ ذرو به ڏوه نه هو جو هنن مارڪ سوزر کي شوٽ ڪري ڇڏيو آءٌ نوڪي ڏوه نٿو ڏيان پر ايترو چوندس ته تون سڀ معاملن پنهنجي هٿ ۾ نه کڻين ها ڪجهه اسان تي ڀروسو ڪري صبر ڪرين ها ته سوزر زنده هٿ اچي وڃي ها. هنن کي اها خبر نه هئي ته ڪو تون اچي اتي موجود ٿيندين.“

”۽ مون کي اها اميد نه هئي ته تنهنجا عملدار اچي اتي پرگهٽ ٿيندا، مون جيڪا سٺا سٽي هئي سا سڄي ڊانوان ڊول ٿي وئي جنهن لاءِ مون ريڊيو تان خبر نشر ڪرائي جنهن سبب سوزر کي پڪ ٿي ته رقم ٽيڪسي ۾ موجود آهي ۽ هي ته ٽيڪسي هن وقت به طلب ڪري سگهبي.“

”جيئن تنهنجي رٿا موجب تو سمجهيو ته جڏهنڪ بهستو اها رقم پڪ سان اڳيو جي ٽيڪسي ۾ لڪائي آهي ۽ بعد ۾ هو اتان اها رقم کڻي ايندو تيئن سوزر به تنهنجي رٿا موجب ٿي اها ٽيڪسي گهرائي ته ان مان رقم ڪڍي ۽ هنن پوليس عملدارن به اهو سمجهي ٽيڪسي کي اک ۾ رکيو ته سوزر ان ۾ ئي ملندو ۽ رقم سميت ملندو، پر هو جيئن ته پڇڻ لڳو تنهن ڪري هنن کي گولي هلائڻي پئي. جڏهنڪ توڙي سوزر کي ته رقم نه ملي البت تو اها اڳيو

جي ٽيڪسي مان هٿ ڪري ورتي ۽ هو موت جي منهن ۾ هليا ويا. آءٌ مڃان ٿو ته لوسي ۽ روزي جي خبر انهيءَ سوزر کان سواءِ ٻي ڪنهن کي نه هئي پر هو زنده نه مليو پر اسين بهرحال پوري ڪوشش ڪنداسين ته هو ٻئي زنده سلامت ملي وڃن اسان وٽ پوليس فورس آهي اسين مياڻي جي هر خالي ڪيل جاءِ جي فهرست ٺاهي چڪا آهيون ۽ ان موجب ڇاپا هڻنداسين، تنهن کان سواءِ سڀاڻي جي اخبارن ۾ اسان طرفان اپيل شائع ٿيندي ته ٻين خالي پيل جاين جو ڏس پتو ڏنو وڃي. تون تسلي رک شيني اسين سڀاڻي شام ٽائين لوسي ۽ روزي کي هٿ ڪري وٺنداسين.

”شرط اهو آهي ته هو زنده هجن.“ شيني لوسي جو خط ڪندي چيو. ”هو هڪ هوا بند ڪمري ۾ قيد آهن. سڀاڻي ٽائين زنده به رهي سگهنديون.“

هيسٽائين اتر رقم گهي چڪو هو، هن ٻڌايو ”ڇو هتر هزار آهن.“ پوءِ هو شيني کي چوڻ لڳو:

”حقيقت ۾ ڪوبه ڪمرو هوا بند هوندوئي نه آهي. ها، البت جي توکي لوسي جو ايتروئي فڪر آهي ته پوءِ تون پنهنجو اهو اصول وري ڇو نٿو آزمائي ڏسين جو تون شروع ۾ آزمائيندو هئين. يعني اهو معلوم ڪرڻ جي ڪوشش ڪر ته متان انهيءَ ئي خط ۾ لوسي توڏانهن ڪو لڪل پيغام موڪليو هجي.“

”اهڙا ڪوشش ته آءٌ اڳ ئي ٻيو ڪريان ۽ اوهين منهنجي انهيءَ ڪوشش تي مونتان کلو پيا.“ شيني چڙندي

چيو. ”ڏسو، هن لکيو آهي. ’منهنجا پياري ۾ پيارا سائين.‘
 اتي به هن جو ڪو اشارو آهي، هو مونکي پيارا ضرور
 سڏيندي هئي پر ڪڏهن مالڪ يا سائين يا باس نه چوندي
 هئي ۽ جڏهن باس سڏيندي هئي ته پيارا نه چوندي هئي ۽
 هي جو لکيو اٿس ته. — ’شايد هي منهنجو نوڏانهن آخري
 محبت نامو هجي.‘ تنهن ۾ به ڪو اشارو آهي ڇاڪاڻ ته
 هن اڄ تائين مون ڏانهن ڪو محبت نامو لکيو ئي ناهي ته
 پوءِ هي آخري محبت نامو ڪيئن ٿيو؟“

”اهو ته ٿي سگهي ٿو ته ٽڪڙ، پریشانی ۽ خوف ۾ هو
 اهڙا جملا لکي وٺي هجي ۽ لکيل اشارن سان خط ٺاهڻ
 جي مهلت نه ملي هجيس.“

”لوسي ايتري بزدل به نه آهي، پر خير، تڏهن به انهيءَ
 خوف ۽ پریشانی جي هوندي به هن مونڏانهن ڪو لکيل
 پيغام ضرور موڪليو آهي مون کي بنا وقت وڃائڻ جي هن
 خط مان ڪو مطالب ڪرڻ گهرجي.“

ايئن چئي هو وري خط جي تحرير ۾ ڄڻ غرق ٿي ويو.
 هڪ خط جي لکڻي ان جي مختلف زاوين ۽ ترتيب تي غور
 به ڪندو رهيو ۽ گڏوگڏ پڻ پڻ به ڪندو رهيو.

”ڏسو، هن لکيو آهي. ’مال‘، ڀلا اهو لفظ به ڪو لکڻ
 جو آهي، پڪ سان ان لفظ ۾ به ڪو اشارو آهي، باقي
 اوهين اهي اشارا سمجهڻ ۾ منهنجي مدد ڪرڻ بدران رڳو
 ويٺا مٿا ٽوڙيو.“ هن ڪاوڙ مان گلاس زور سان ڀٽ تي
 ٽڪرائي ڪڍيو ۽ اهو ڀڄي ٻه ڀيرا ٻه ڀيرا ٿي پيو. ٽم ۽ جيتري

هڪ ٻي ڏانهن تڪيندا رهيا، ڀلا ڪجهه سمجهه ۾ اچين ته ڳالهائين به. نيٺ ٽم جينٽري کي چيو:

”شايد تنهنجي عملي ۾ ڪو سابق فوجي عجي جو لڪل اشارن جو مطلب ڪڍي سگهي.“

جينٽري کي ياد آيو ته سندس عملي ۾ هڪ سابق فوجي ميجر يا ڪرنل آهي، هن انهيءَ سابق فوجيءَ کي گهرائڻ جو ارادو ڪيو ته شيني رڙ ڪئي:

”اوڙاه ۾ وڃي پوي تنهنجو اهو فوجي ماهر، اهو پياري ۾ پيارا سائين جهڙا اکر سمجهي ڏيندو؟ چريا ته نه ٿيا آهيو، ڪيڏي نه افسوس جي ڳالهه آهي، اوسي مونسان پئي ڳالهائي ۽ آءُ سمجهي نه پيو سگهان. منهنجو دماغ چونڊ پيو ڪم ڪري جو آءُ اوسي جي خط جي جملن ۾ لڪل معنائون سمجهي سگهان.“

هن وري هڪ گلاس ڀريو ۽ وري خط جي اکرن تي غور ڪرڻ ۽ ڀڙڪڻ لڳو. ٽم ۽ جينٽري هن سان سهڪار به ڪري رهيا هئا ۽ انهيءَ انتظار ۾ به رهيا ته هو ڪو مطلب ڪڍي وٺي. هنن کي به يقين ٿي چڪو هو ته اوسي هن ڏانهن ضرور ڪو لڪل پيغام موڪليو آهي پر هو به اوتراڻي بي وس هئا جيترو هن وقت خود شيني هو. شيني هڪ هڪ اکر وري وري اچاريندو انهن جو مطلب ڪڍڻ لاءِ دماغ لڙائيندو رهيو، ٽم ۽ جينٽري هن جي هر ڳالهه تي ها ۾ ها ملائيندا هن جو حوصلو وڌائيندا رهيا. وقت نڪرندو ويو. نيٺ شيني گهگهي آواز ۾ هن کان سوال ڪيو:

”هون، يار ٻڌو ته سهي، هتي ميا سي ۾ ڪا ساليٽيئر اسٽريٽ به آهي ڇا؟“

”ها آهي ته سهي!“ ٿم هڪدم جواب ڏنو. ”شهر جي اترئين پاسي وارين گهٽين مان هڪ آهي جيڪا هڪ ٻي گهٽي بسڪٽني بوليوارڊ مان لنگهندڙ آهي جا اڀسمند جي ڪناري جي آخري گهٽي آهي.“

شيني هڪدم ٽپ ڏئي اٿيو ۽ جوش ۾ ڀر جي چيٽري کي چوڻ لڳو:

”جينٽري، تون جلد پنهنجي هيڊڪوارٽر تي فون ڪر ۽ سپاهين کي انهيءَ والٽيئر اسٽريٽ پهچڻ جو حڪم ڏي. ها اتي ئي هڪ خالي جاءِ ۾ لوسي قيد رکي وئي آهي. جلدي ڪر.“ ايئن چئي هن فون جو رسيور کڻي جينٽري جي هٿ ۾ ڏنو ۽ پاڻ پنهنجو ٽوپلو کڻي ٿم کي ساڻ ڪري وڌيون وڌيون وڪون ڪڍندو ڪمري کان ٻاهر نڪتو جڏهن ته جينٽري فون ڪرڻ کي لڳي ويو.

ٿوري ئي دير ۾ شيني ۽ ٿم پنهنجي ڪار ۾ ۽ پوليس جو اٿالوٽن ڪارن ۾ هن جا سائرن زور زور سان وڃي رهيا هئا ساليٽيئر اسٽريٽ جي انهيءَ خالي جاءِ تي پهچي ويا. ۽ ان بعد جلد ئي پوليس جا سپاهي لوسي ۽ روزي کي سهارو ڏيندا ان عمارت مان ٻاهر وڌي آيا، شيني اڳتي وڌي لوسي کي پنهنجي پاڪر ۾ ڀريو جا خوشي ۽ نجات جي احساس کان سڌڪا ڀري رهي هئي. هن جو منهن دڙ ۽ لڙڪن سبب گڏو ٿي ويو هو.

”اوسي، پياري سڀ ٺيڪ ٿي ويو، تون دل وڌي ڪر.“ شينِي هن کي آٿت ڏنو.

”مون کي يقين هو ته تون ايندين شينِي، منهنجي دل شاهدي ٿي ڏني ته تون ضرور ايندين، پر جيئن هو ظالم چئي ڪئي ويو آه اوسيئڙي جي اوڙاه ۾ رهيس ۽ خبر نه هئي ته ڪيترو وقت ان اوڙاه ۾ رهيو.“

”سڀ ٺيڪ ٿي ويو اوسي، مون تنهنجي خط مان مطلب ڪڍي ورتو، تو به ڏاڍي هوشيار ڪئي.“

”پر مون کي به ته ٻڌايو.“ ٿم اڳتي وڌي چيو. ”نو خط مان سالتيمر اسٽريٽ جو مطلب ڪيئن ڪڍيو، مونکي به آخر جلد پنهنجي اخبار کي خبر موڪلڻي آهي.“

”ٻڌ ٿم، اوسي ۽ هوشيار ڪري خط ۾ اهڙا اکر لکيا جن مان هر هڪ جو آخري حرف ڪڍي ملائي ڏس ته لفظ سالتيمر اسٽريٽ بنجي ٿو. * مون ڏاڍو مٿو هنيو نڏهين نيٺ انهي ۽ نتيجي تي، پهتس، ۽ پاڻ وقت سر ان جاء تي پهچي وياسين. سوزر جي زنده هوندي هنن جي جان کي ايترو خطرو نه هو جيترو هن جي مرڻ بعد پئدا ٿيو، جي دير ٿئي ها ته هنن جو بچڻ مشڪل هو.“ *

* خط جي انگريزي تحرير ايئن ئي لکيل آهي جو ان جي هر لفظ جو آخري حرف ڪڍي ملائڻ سان لفظ سالتيمر اسٽريٽ بنجن ٿا، پر ظاهر آهي ته ترجمو ٿيل لفظن مان اهو ساڳيو نتيجو ته نٿو ڪڍي سگهجي ۽ جي اهي اکر ٺاهڻ جي ڪوشش ڪجي ها ته خط جو اصل مضمون گم ٿي وڃي ها. ان ڪري هتي سمجهائي ڏني وئي آهي. (مترجم).

نيو فيلبس جا جلد ايندڙ ڪتاب

۰۱. بڙ جي چانو، اڳي کان گهاٽي (شاعري) شيخ اياز
۰۲. رڻ ۽ رڃ جو اتهاس (ڪهاڻيون) نورالهدى شاه
۰۳. جت جر وهي ٿو جال (سفرنامو) الطاف شيخ
۰۴. وچون وسڻ آيون (شاعري) شيخ اياز
۰۵. انقلابي ماءُ مترجم: آزاد قاضي
۰۶. اک سور (ناول) رابندر نات ٽئگور
۰۷. ماسٽريائي (ناول) مترجم: نجم عباسي
۰۸. شاه لطيف جي شاعري (پاڻو I, II ۽ III) تنوير عباسي
۰۹. پاپ ۽ پيڙا (ناول) رشيد پٽي
۰۰۱. منهنجا شهر منهنجا ماڻهو لوڪرام ڏوڏيجا
۰۱۱. سورن سانڍياس (ناول) وڪٽرهيو گو/فضل احمد بچاڻي

پڙهندڙن لاءِ خوشخبري

نيو فيلبس جا هڪ ئي وقت گهٽ ۾ گهٽ ۱۵ عدد ڪتاب گهرائڻ تي ۳۰ فيصد رعایت. ۱۰ عدد ڪتاب گهرائڻ تي ۲۰ فيصد رعایت ۽ ۵ عدد ڪتاب گهرائڻ تي ۱۰ فيصد رعایت ڏني ويندي. ڪتابن جي لسٽ ڏيئي معلوم ڪري گهرائڻ لاءِ جوابي لفافو موڪلڻ ضروري آهي.

نيو فيلبس ڪتاب گهر

لبرٽي مارڪيٽ، ڀرسان سول اسپتال حيدرآباد سنڌ.
حيدرآباد ۾ سنڌي ڪتابن جو واحد دڪان جنهن کان روبرو
يا V.P پوسٽ ذريعي هر سنڌي ڪتاب گهرائي سگهيو ٿا.
جواب لاءِ جوابي لفافو موڪلڻ ضروري آهي.

جلد شايع ٿي رهيو آهي

شيخ اياز جو نئون ڪتاب

”ٻڙ جي چانو اڳي کان، گهاٽي“

ان ڪتاب ۾ ابراهيم جويو جو طويل مهاڳ لکيل آهي.

ڪربلا ۽ جلاوطن

کان پوءِ

مشهور ليکڪا نورالهدى شاه

جو نئون ڪتاب

”رڻ ۽ رج جو اتهاس“

جلد شايع ٿي رهيو آهي.

نيو فيلڊس طرفان

سراج جا شايع ٿيل ٻه ناول
”پڙاڏو سوئي سڏ“
”مرڻ مون سين آءُ“

(پڙاڏو سوئي سڏ - ڀاڱو ٻيو)

اچي ڪاغذ تي ڇپيل - صفحا ۲۸۸ - خوبصورت ٽائيتل
قيمت هر هڪ ڪتاب جي -/۴۰ رپيا.

الطاف شيخ جو نازو شايع ٿيل ڪتاب

”ڏاهي جهرڪي ۽ ٻيون آکاڻيون“

هڪ اهڙو ڪتاب جيڪو نه صرف ٻارن بلڪ وڏن لاءِ به
دلچسپ ۽ اهميت وارو آهي. آفسيٽ ٻيهر تي ڇپيل -
خوبصورت ٽائيتل - قيمت -/۲۰ رپيا.

نيو فيلڊس پبليڪيشنس جا شايع ٿيل ڪتاب

۰۱. بين الاقوامي قانون ۽ تنظيم فيروز احمد - ۲۰/-
۰۲. جيل ۾ ۲۲ مهينا (پاڳو ۱) طارق اشرف (ختم)
۰۳. اڌ ملاقات (خط) طارق اشرف - ۱۲/-
۰۴. جيل گهاري ۾ جن سان طارق اشرف (ختم)
۰۵. جيل ۾ ۲۲ مهينا (پاڳو ۲) طارق اشرف - ۱۲/-
۰۶. زندگي ۽ جوتنها مسافر (ڪهاڻيون) طارق اشرف (ختم)
۰۷. ۴- مارچ ۽ سنڌي جوڌا — (ختم)
۰۸. بهترين ڪهاڻيڪارن جون بهترين ڪهاڻيون — (ختم)
۰۹. اونداهي ٿر تي روشن هٿ (ناول) آغا سليم (ختم)
۰۱۰. رات منهنجي روح ۾ غلام نبي مغل (ختم)
۰۱۱. ۳۰ سالن جون چونڊ ڪهاڻيون (پاڳو ۱) — (ختم)
۰۱۲. ٿڌا چپ (ڪهاڻيون) ايشور چندر (ختم)
۰۱۳. وايون وٽجارجن جون (سفرنامو) الطاف شيخ - ۱۲/-
۰۱۴. ۳۰ سالن جون چونڊ ڪهاڻيون (پاڳو ۲) — (ختم)
۰۱۵. بندر بازاريون (سفرنامو) الطاف شيخ - ۱۲/-
۰۱۶. شڪليون (خاڪا) عبدالقادر جوڻيجو (ختم)
۰۱۷. يادگار ڪهاڻيون مختلف ڪهاڻيڪار (ختم)
۰۱۸. ٽين دنيا جون ڪهاڻيون ولي رام وليپ (ختم)
۰۱۹. عظيم ڪهاڻيڪارن جون عظيم ڪهاڻيون — (ختم)
۰۲۰. دل اندر درياو (ڪهاڻيون) مدد علي سنڌي (ختم)
۰۲۱. دل جو بندر (ناول) ائورل آئيويڊس/نصير اعجاز (ختم)
۰۲۲. رهيل قرض (ڪهاڻيون) ظفر حسن - ۱۲/-

۰۲۳. درد جي خوشبو (ناول) قاضي خادم -/۲۰
۰۲۴. ڪنهن سان سور سليمان مرتب: فيروز احمد (ختم)
۰۲۵. فڪر جي آزادي مترجم: ابراهيم جويو (ختم)
۰۲۶. منهنجو ساگر، منهنجو ساحل الطاف شيخ -/۱۶
۰۲۷. غلامن جو پيڙو (ناول) دوست محمد ڀٽي (ختم)
۰۲۸. سي ٽي جوڀن ڏينهن (سفرنامو) الطاف شيخ -/۱۵
۰۲۹. عاشي هينري رائڊر هئگرڊ/فضل احمد بچائي (ختم)
۰۳۰. سي پيڙيون رکين باجهه سين الطاف شيخ -/۲
۰۳۱. ستارت (ناول) هرمن هيس/فضل احمد بچائي (ختم)
۰۳۲. چپان رس (ڪهاڻيون) الطاف شيخ (ختم)
۰۳۳. روح جي ڳولا مترجم: فضل احمد بچائي (ختم)
۰۳۴. درد جا ڏينهن، درد جون راتيون طارق اشرف (ختم)
۰۳۵. سانباو سمونڊ جو (سفرنامو) الطاف شيخ (ختم)
۰۳۶. سورج هوندي مرجھايل نجم عباسي (ختم)
۰۳۷. آسپ هينري رائڊر هئگرڊ/فضل احمد بچائي -/۲۰
۰۳۸. فلندر قرت العين حيدر/مدد علي سنڌي -/۱۲
۰۳۹. الطاف شيخ جي نوٽبڪ تان الطاف شيخ -/۱۲
۰۴۰. سزا جا سڪ اسڪر وائلب/فضل احمد بچائي -/۱۲
۰۴۱. بهترين سفرناما الطاف شيخ (ختم)
۰۴۲. للڪار (ڪهاڻيون) نجم عباسي (ختم)
۰۴۳. ٿڪل سريٽ البرٽو مورايو/وليرام وليپ -/۱۵
۰۴۴. لنڊن ٽائين لفٽ (ڪهاڻيون) الطاف شيخ -/۱۲
۰۴۵. تصوير جو خون مترجم: فضل احمد بچائي -/۲۵
- (پڪچر آف ڊورين گري) (ناول)

۰۴۶. حلیم شو حلیم بروهي -/۱۵
۰۴۷. ٻارن جون آکاڻيون الطاف شيخ (ختم)
۰۴۸. سڀون خليل جبران/فضل احمد بچائي (ختم)
۰۴۹. سفر يورپ جي ڊائري قاضي عبدالمجيد عابد -/۲۵
۰۵۰. آزادي خاطر (ڪهاڻيون) مرتب: فيروز احمد (ختم)
۰۵۱. چانديءَ جون تارون ماهتاب محبوب -/۱۶
۰۵۲. مس سدا بهار چنيلي (ناول) الطاف شيخ -/۲۰
۰۵۳. پيار ڪهاڻي (ناول) نجم عباسي -/۴۰
۰۵۴. نيگرو عشق ۽ بغاوت مترجم: نصير اعجاز (ختم)
۰۵۵. شرم ٻوٽي (ناول) گوبند مالهي -/۱۲
۰۵۶. اگي ايئن هياس (جلد ۱) فضل احمد بچائي -/۲۰
۰۵۷. ڀره کان پهرين (ڪهاڻيون) ماهتاب محبوب -/۱۶
۰۵۸. بلنديون (ناول) نجم عباسي -/۱۶
۰۵۹. رڃ ۽ پاڇا (ناول) موهن ڪلپنا -/۱۶
۰۶۰. مون توکي پيار ڪيو پوپتي هيرانندائي -/۱۲
۰۶۱. آبل ڙي اولڻا (ڪهاڻيون) علي بابا -/۲۰
۰۶۲. شاه لطيف جي شاعري تنوير عباسي (ختم)
۰۶۳. آڀڻي گهوٽ ته نشا ٿيوئي لوڪرام ڏوڏيجا -/۲۵
۰۶۴. موهن جو دڙو (ناول) علي بابا (ختم)
۰۶۵. ادو عبدالرحمان (ڪهاڻيون) امرعل هنگورائي -/۱۲
۰۶۶. تر تي روشن آهي (ڪهاڻيون) آغا سليم -/۲۵
۰۶۷. دارون هن ديواني جو (ڪهاڻيون) نجم عباسي -/۲۰
۰۶۸. پيغامبر خليل جبران/ستار (ختم)

۰۶۹. هم اوست (ناول) آغا سليم ۲۰/-
۰۷۰. اداس واديون (ڪهاڻيون) حميد سندي ۱۲/-
۰۷۱. آئيني جي اڳيان ۱۷ ساهتڪار ۱۲/-
۰۷۲. چند چنبيليءَ ول (شاعري) شيخ اياز ۳۰/-
۰۷۳. لهر لهر زندگي (ڪهاڻيون) ماهتاب محبوب ۲۰/-
۰۷۴. انون ماڻهو (ڪهاڻيون) سراج (ختم) ۲۲/-
۰۷۵. ٻه ننڍا ناول (ٻه ناول) آغا سليم ۲۲/-
۰۷۶. اڳي ايئن هياس (جلد ۲) فضل احمد بچائي ۲۵/-
۰۷۷. رڻ تي رم جهم (شاعري) شيخ اياز ۳۲/-
۰۷۸. وات ويندي علي احمد بروهي ۳۰/-
۰۷۹. مڪليءَ کان ملاڪا تائين الطاف شيخ ۲۵/-
۰۸۰. ڪهاڻي جو ڦاٽلو نجم عباسي ۱۵/-
۰۸۱. ساهيوال جيل جي ڊائري شيخ اياز ۳۵/-
۰۸۲. سنگاپور ويندي ويندي (سفرنامو) الطاف شيخ ۲۵/-
۰۸۳. چند جا تمنائي (ڪهاڻيون) آغا سليم ۱۶/-
۰۸۴. ڀڳت سنگهه کي ڦاسي شيخ اياز ۱۵/-
۰۸۵. ست يوگوسلاويائي آکاڻيون جڳت آڏواڻي ۱۰/-
۰۸۶. ست ڪشميري آکاڻيون ايشور چندر ۱۲/-
۰۸۷. ٻن چڻ ۽ چند (شاعري) آغا سليم ۱۰/-
۰۸۸. ڪوالامپور ڪجهه ڪوہ الطاف شيخ (ختم) ۴۵/-
۰۸۹. ڪپر ٿو ڪن ڪري (شاعري) شيخ اياز ۴۵/-
۰۹۰. سڏن مٿي سڏڙا علي احمد بروهي ۲۵/-
۰۹۱. گاندي لوڻي فشر/نجم عباسي (ختم)

۰۹۲. پڳل ڪنڀڙاڻيون خليل جبران/عبداللہ الفائز -/۱۵
۰۹۳. ماسٽر هريام جو بئڪڪاڪ وڃڻ الطاف شيخ -/۴۰
۰۹۴. ڪي جو ٻيجل ٻوليو (شاعري) شيخ اياز -/۲۵
۰۹۵. سرهي سرهي سار (سفرنامو) ماهتاب محبوب -/۳۵
۰۹۶. خط، انٽرويو ۽ تقريرون شيخ اياز -/۶۵
۰۹۷. ڏنگي ۽ منجهه درياھ الطاف شيخ -/۴۵
۰۹۸. ڏيئا تيل ڦليل جا علي احمد بروهي -/۳۰
۰۹۹. راج-گهات تي چنڊ (شاعري) شيخ اياز -/۴۰
۱۰۰. موتي جي مھراڻ جا مرتب: فيروز احمد -/۵۵
۱۰۱. تلاش (ناول) نجم عباسي -/۳۰
۱۰۲. لڙيو سڄ لکن ۾ (شاعري) شيخ اياز -/۲۰
۱۰۳. ڏاهي جهر ڪي ۽ ٻيون آکاڻيون الطاف شيخ -/۲۰
۱۰۴. مرڻ مون سين آءُ (ناول) سراج -/۴۰
۱۰۵. پڙاڏو سوئي سڏ (ناول) سراج -/۴۰

گهراڻن لاءِ لکيو: نسيم و فـهـمـيدس پبليڪيشنس
ٽنڊو ولي محمد، حيدرآباد سنڌ.

2

هي جاسوسي ناول مشهور امريڪي جاسوسي ناول نگار
بريٽ هيلائيڊي (Brett Halliday) جي گهڻي ڊائجسٽ ناول
Death Has Three Lives جو مڪمل ترجمو آهي.
هن ناول جي هڪ وڏي خوبِي هيءَ آهي جو هي ٻين
مقبول جاسوسي ناولن کان نرالو ۽ منفرد آهي ڇاڪاڻ ته هن
۾ رڳو سنسني پيدا ڪندڙ واقعات جي ڀرمار ڪانهي بلڪه
هي هڪ بهترين ادب پارو (Piece of Literature) به آهي
ان سبب مصنف به ٻين جاسوسي ناول نويسن کان منفرد ۽
ممتاز حيثيت رکي ٿو.

آمريڪا جي مشهور شهر ميامي ۾ هڪڙي ئي رات ۾
فقط ٽن ڪلاڪن اندر ٽي خون ٿي ٿا وڃن ۽ هڪڙو ماڻهو
پوليس جي هٿان مارجي ٿو وڃي - ۽ لطف جي ڳالهه هيءَ
ته خود مشهور جاسوس ماڻڪل شيني انهن ئي وارداتن ۾
پاڻ ايترو وڇڙندو ڦاسندو ۽ ملوث ٿيندو ٿو وڃي جو هڪ
طرف سندس سيڪريٽري ۽ محبوبه قابو آهي ته ٻي طرف پاڻ
پوليس عملدار جي پستول جي نشاني ۾ آهي. انهن حالتن ۾
هن کي پاڻ به ڇڏائڻو آهي، پنهنجي محبوبه کي به بچائڻو آهي
۽ قاتل کي به قابو ڪرڻو آهي.

ساڳي ئي رات صبح ٿيڻ کان اڳ هو انهيءَ ڦندي مان
نڪري اچي ٿو، سندس سيڪريٽري ۽ محبوبه قاتل جي
سرڪ ساهي مان آزاد ٿئي ٿي ۽ قاتل پنهنجي انجام کي
پهچي ٿو. پر ڏسو ته اهي ٻيڇرا ٻار ڪندي هو لاڳيتو
بدحواسي ۽ حماقت جو ثبوت ٿو ڏي يا هن جي هوشيارِي
تي ڪم اچي؟

پڙهندڙ نسل . پ ن

The Reading Generation

1960 جي ڏهاڪي ۾ عبدالله حسين ”اُداس نسلين“ نالي ڪتاب لکيو. 70 واري ڏهاڪي ۾ وري ماڻِڪَ ”لڙهندڙ نسل“ نالي ڪتاب لکي پنهنجي دورَ جي عڪاسي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. امداد حُسينيءَ وري 70 واري ڏهاڪي ۾ ئي لکيو:
انڌي ماءُ جڻيندي آهي اونڌا سونڌا ٻارَ
ايندڙ نسل سَمورو هوندو گونگا ٻوڙا ٻارَ

هر دور جي نوجوانن کي اُداس، لڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ٻرندڙ، چُرندڙ، ڪِرندڙ، اوسيئڙو ڪندڙ، پاڙي، ڪاڻو، پاڇوڪڙ، ڪاوڙيل ۽ وڙهندڙ نسلن سان منسوب ڪري سَگهجي ٿو، پَر اسان انهن سڀني وِچان ”پڙهندڙ“ نسل جا ڳولائو آهيون. ڪتابن کي ڪاڳر تان ڪڍي ڪمپيوٽر جي دنيا ۾ آڻڻ، ٻين لفظن ۾ برقي ڪتاب يعني e-books ٺاهي ورهائڻ جي وسيلي پڙهندڙ نسل کي وَڌڻ، ويجهڻ ۽ هِڪَ ٻئي کي ڳولي سَهڪاري تحريڪ جي رستي تي آڻڻ جي آسَ رکون ٿا.

پڙهندڙ نسل (پن) ڪا به تنظيم ناهي. اُن جو ڪو به صدر، عهديدار يا پايو وجهندڙ نه آهي. جيڪڏهن ڪو به شخص اهڙي دعويٰ ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو ڪوڙو آهي. نه ئي وري پن جي نالي ڪي پئسا گڏ ڪيا ويندا. جيڪڏهن ڪو اهڙي ڪوشش ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو به ڪوڙو آهي.

جهڙيءَ طرح وڻن جا پن ساوا، ڳاڙها، نيرا، پيلا يا ناسي هوندا آهن اهڙيءَ طرح پڙهندڙ نسل وارا پن به مختلف آهن ۽ هوندا. اهي ساڳئي ئي وقت اداس ۽ پڙهندڙ، ٻرندڙ ۽ پڙهندڙ، سُست ۽ پڙهندڙ يا وڙهندڙ ۽ پڙهندڙ به ٿي سگهن ٿا. ٻين لفظن ۾ پن ڪا خصوصي ۽ تالي لڳل Exclusive Club نه آهي.

ڪوشش اها هوندي ته پن جا سڀ ڪم ڪار سهڪاري ۽ رضاڪار بنيادن تي ٿين، پر ممڪن آهي ته ڪي ڪم اجرتي بنيادن تي به ٿين. اهڙي حالت ۾ پن پاڻ هڪٻئي جي مدد ڪرڻ جي اصول هيٺ ڏي وٺ ڪندا ۽ غير تجارتي non-commercial رهندا. پنن پاران ڪتابن کي ڊجيٽائيز digitize ڪرڻ جي عمل مان ڪو به مالي فائدو يا نفعو حاصل ڪرڻ جي ڪوشش نه ڪئي ويندي.

ڪتابن کي ڊجيٽائيز ڪرڻ کان پوءِ اهم مرحلو ورهائڻ distribution جو ٿيندو. اهو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪڏهن ڪو پيسا ڪمائي سگهي ٿو ته ڀلي ڪمائي، رڳو پنن سان اُن جو ڪو به لاڳاپو نه هوندو.

پَن کي کليل اکرن ۾ صلاح ڏجي ٿي ته هو وس پٽاندڙ وڌ
 کان وڌ ڪتاب خريد ڪري ڪتابن جي ليکڪن، ڇپائيندڙن ۽
 ڇاپيندڙن کي همٿائن. پر ساڳئي وقت علم حاصل ڪرڻ ۽ ڄاڻ
 کي ڦهلائڻ جي ڪوشش دوران ڪنهن به رڪاوٽ کي نه مڃن.
 شيخ اياز علم، ڄاڻ، سمجھ ۽ ڏاهپ کي گيت، بيت، سٽ،
 ڀُڪار سان تشبيهه ڏيندي انهن سڀني کي بمن، گولين ۽ بارود
 جي مد مقابل بيهاريو آهي. اياز چوي ٿو ته:
 گيت به ڄڻ گوريلا آهن، جي ويريءَ تي وار ڪرڻ ٿا.

....

جئن جئن جاڙ وڌي ٿي جڳ ۾، هو ٻوليءَ جي آڙ ڇڻن ٿا؛
 ريتيءَ تي راتاها ڪن ٿا، موتي منجهه پهڙ ڇڻن ٿا؛

....

ڪالهه هيا جي **سُرخ گلن** جيئن، اڄڪلهه **نيلا پيلا** آهن؛
 گيت به ڄڻ گوريلا آهن.....

.....

هي بيت اُٿي، هي بم- گولو،

جيڪي به ڪٽين، جيڪي به ڪٽين!

مون لاءِ ٻنهي ۾ فرقُ نه آ، هي بيت به بم جو ساٿي آ،

جنهن رڻ ۾ رات ڪيا راڙا، تنهن هڏ ۽ چم جو ساٿي آ -

ان حساب سان اڻڄاڻائي کي پاڻ تي اهو سوچي مڙهڻ ته

”هاڻي ويڙهه ۽ عمل جو دور آهي، اُن ڪري پڙهڻ تي وقت نه

وڃايو“ نادانيءَ جي نشاني آهي.

پَنَ جو پڙهڻ عام ڪتابي ڪيڙن وانگر رڳو نصابي ڪتابن تائين محدود نه هوندو. رڳو نصابي ڪتابن ۾ پاڻ کي قيد ڪري ڇڏڻ سان سماج ۽ سماجي حالتن تان نظر ڪڍي ويندي ۽ نتيجي طور سماجي ۽ حڪومتي پاليسيون policies اڻڄاڻن ۽ نادانن جي هٿن ۾ رهنديون. پَنَ نصابي ڪتابن سان گڏوگڏ ادبي، تاريخي، سياسي، سماجي، اقتصادي، سائنسي ۽ ٻين ڪتابن کي پڙهي سماجي حالتن کي بهتر بنائڻ جي ڪوشش ڪندا.

پڙهندڙ سُئل جا پَنَ سڀني کي **چو، ڇالاءِ ۽ ڪينئن** جهڙن سوالن کي هر بيان تي لاڳو ڪرڻ جي ڪوٺ ڏين ٿا ۽ انهن تي ويچار ڪرڻ سان گڏ جواب ڳولڻ کي نه رڳو پنهنجو حق، پر فرض ۽ اڻٽر گهرج unavoidable necessity سمجهندي ڪتابن کي پاڻ پڙهڻ ۽ وڌ کان وڌ ماڻهن تائين پهچائڻ جي ڪوشش جديد ترين طريقن وسيلي ڪرڻ جو ويچار رکن ٿا.

توهان به پڙهڻ، پڙهائڻ ۽ ڦهلائڻ جي ان سهڪاري تحريڪ ۾ شامل ٿي سگهو ٿا، بس پنهنجي اوسي پاسي ۾ ڏسو، هر قسم جا ڳاڙها توڙي نيرا، ساوا توڙي پيلا پن ضرور نظر اچي ويندا.

وڻ وڻ کي مون پاڪي پائي چيو ته ”منهنجا پاءُ
پهتو منهنجي من ۾ تنهنجي پَنَ پَنَ جو پڙلاءُ.“
- اياز (ڪلهي پاتم ڪينرو)